

Comisia economie, buget și finanțe

RAPORT

asupra proiectului de lege privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse de vehicule (nr.92 din 24.03.2022), lectura II

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de lege privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse de vehicule, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvern, și comunică următoarele.

Proiectul de lege privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse de vehicule are drept scop transpunerea dispozițiilor Directivei 2009/103/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 septembrie 2009 privind asigurarea de răspundere civilă auto și controlul obligației de asigurare a acestei răspunderi.

Proiectul de lege a fost aprobat în prima lectură în ședința plenară din 31 martie 2022.

Pentru lectura a doua au fost examinate avizele Comisiilor permanente ale Parlamentului, avizul Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului, raportul de expertiză anticorupție și amendamentul deputatului Dumitru Alaiba. Rezultatul examinării propunerilor și obiecțiilor înaintate la proiectul de lege nominalizat este reflectat în tabelul de sinteză, parte integrantă a prezentului raport.

Proiectul de lege redactat se anexează la prezentul raport.

În rezultatul dezbaterilor, Comisia economie, buget și finanțe, propune examinarea și adoptarea proiectului de lege în lectura a doua în cadrul ședinței plenare a Parlamentului.

 Dumitru ALAIBA
Președintele Comisiei

L E G E

privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de vehicule

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege transpune:

– parțial Directiva 2009/103/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 septembrie 2009 privind asigurarea de răspundere civilă auto și controlul obligației de asigurare a acestei răspunderi (text cu relevanță pentru SEE), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 263 din 7 octombrie 2009;

– art. 21 alin. (2) și art. 181 alin. (3) din Directiva 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2009 privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (Solvabilitate II) (text cu relevanță pentru SEE), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 335 din 17 decembrie 2009, așa cum a fost modificată ultima oară prin Directiva (UE) 2018/843 a Parlamentului European și a Consiliului din 30 mai 2018 de modificare a Directivei (UE) 2015/849 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, precum și de modificare a Directivelor 2009/138/CE și 2013/36/UE, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 156/43 din 19 iunie 2018.

Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE

Secțiunea 1 Obiectul și domeniul de aplicare a legii

Articolul 1. Obiectul de reglementare și domeniul de aplicare

(1) Prezenta lege reglementează:

a) raporturile juridice dintre asigurători, asigurați și persoane terțe ce derivă din contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube

produse de accidente de vehicule, precum și modul de realizare a acestui tip de asigurare;

b) modul de organizare și funcționare a Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule.

(2) Domeniul de aplicare a prezentei legi se referă la asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto, respectiv, la obligația de a încheia contracte și de a stabili excepțiile de la această obligație, la limitele teritoriale de acoperire și la limitele de răspundere a asigurării, la drepturile și obligațiile asigurătorilor, asiguraților și persoanelor păgubite, la riscurile acoperite și excluderile, la procedura de stabilire și de plată a despăgubirilor de asigurare și de verificare a asigurării, la facilitățile și penalitățile aplicabile asigurătorilor RCA și asiguraților, precum și la instituțiile responsabile pentru furnizarea sau prezentarea informațiilor necesare stabilirii pagubei.

(3) În temeiul prezentei legi, asigurărilor obligatorii de răspundere civilă auto externă li se aplică și prevederile Regulamentului general al Consiliului Birourilor Sistemului Internațional de Asigurări „Carte Verde” sau alte reglementări aferente.

(4) Prevederile prezentei legi nu se aplică vehiculelor care nu sunt supuse înmatriculării de stat și vehiculelor care sunt utilizate de serviciile Forțelor Armate din Republica Moldova.

(5) În textul prezentei legi, prin pagubă, despăgubiri de asigurare, persoane păgubite, contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, certificat de înmatriculare se va înțelege daună, vătămare corporală, deces și prejudiciu moral, respectiv, despăgubiri și indemnizații de asigurare, persoane păgubite (vătămate), contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă și externă, certificat de înmatriculare sau de înregistrare, cu excepția cazului în care nu se prevede altfel.

Articolul 2. Obiectul asigurării

(1) Obiect al asigurării obligatorii de răspundere civilă auto îl constituie răspunderea civilă a proprietarului și/sau a utilizatorului de vehicul pentru orice pagubă produsă de un accident de vehicul în limitele teritoriale de acoperire și în limitele de răspundere ale acestei asigurări.

(2) Teritoriul pe care vehiculul staționează în mod obișnuit se referă la:

a) teritoriul statului în care vehiculul are o plăcuță de înmatriculare, fie că aceasta este permanentă sau temporară; sau

b) în cazul în care vehiculul nu deține plăcuță cu număr de înmatriculare, dar are un contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto sau un semn distinctiv similar acestei plăcuțe, teritoriul statului în care a fost eliberat contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto sau semnul respectiv; sau

c) în cazul în care vehiculul nu deține plăcuță cu numere de înmatriculare, contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto și nici vreun semn distinctiv similar acestei plăcuțe, teritoriul statului în care proprietarul vehiculului este rezident permanent; sau

d) în cazul în care vehiculul nu are plăcuță cu număr de înmatriculare sau are o plăcuță care nu corespunde sau nu mai corespunde cu vehiculul și a fost implicat într-un accident, teritoriul statului în care a avut loc accidentul, cu scopul de a soluționa cererea de despăgubire de către biroul național sau organismul de plată a despăgubirilor.

Articolul 3. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică:

accident de vehicul – eveniment neprevăzut în care a fost implicat cel puțin un vehicul în urma căruia au rezultat pagube;

asigurare obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de vehicule (în continuare – *asigurare obligatorie RCA*) – contract de asigurare, probat prin polița de asigurare obligatorie RCA (internă) și/sau certificat de asigurare „Carte Verde” (externă), prin care un asigurător licențiat să desfășoare activitate de asigurare obligatorie RCA se obligă, în baza unei prime de asigurare plătită de către asigurat, să despăgubească pagubele produse de un accident de vehicul care a avut loc în perioada de valabilitate a contractului de asigurare;

asigurător RCA (societatea de asigurare) – asigurător licențiat să desfășoare activitate de asigurare obligatorie RCA;

asigurat – proprietar și/sau utilizator al unui vehicul a cărui răspundere civilă delictuală este preluată de către un asigurător RCA, în baza contractului de asigurare obligatorie RCA;

autoritate de supraveghere – Banca Națională a Republicii Moldova;

birou național al asigurătorilor (în continuare – *birou național*) – organizație profesională care este constituită în conformitate cu Recomandarea nr. 5 din 25 ianuarie 1949, adoptată de către Subcomitetul pentru transport rutier al Comitetului pentru transport pe uscat din cadrul Comisiei Economice pentru Europa a

Organizației Națiunilor Unite, și care grupează asigurătorii care sunt licențiați dintr-un stat să practice activitatea de asigurare obligatorie RCA;

Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule (în continuare – *BNAA*) – birou național din Republica Moldova, asociație profesională, independentă și autonomă a tuturor societăților de asigurare care sunt licențiate conform legislației să practice în Republica Moldova activitate de asigurare obligatorie RCA și care îndeplinește atribuțiile de birou național în Sistemul Internațional de Asigurări „Carte Verde”, de organism de plată a despăgubirilor de asigurare, precum și alte atribuții conferite de prezenta lege;

bonus-malus – sistem prin care asiguratul este încadrat în una dintre clasele de bonus (ceea ce conduce la reducerea primei de asigurare) sau în una dintre clasele de malus (ceea ce conduce la majorarea primei de asigurare), în funcție de istoricul asiguratului în perioada de referință;

certificat de asigurare „Carte Verde” – document internațional de asigurare, eliberat în numele unui birou național în conformitate cu oricare dintre modelele aprobate de către Consiliul Birourilor Sistemului Internațional de Asigurări „Carte Verde”, care atestă existența asigurării obligatorii RCA externă;

Consiliul Birourilor Sistemului Internațional de Asigurări „Carte Verde” (în continuare – *Consiliul Birourilor*) – asociație internațională non-profit a birourilor naționale din statele membre ale Sistemului Internațional de Asigurări „Carte Verde”, organizată în conformitate cu legislația din Belgia, care este responsabilă pentru administrarea și coordonarea relațiilor dintre birourile naționale privind asigurarea obligatorie RCA;

constatare amiabilă a accidentului – procedură simplificată și benevolă de documentare a accidentului de vehicul soldat doar cu daune materiale nesemnificative, prin completarea și semnarea de către conducătorii de vehicule implicați în accident a formularului „Constatare amiabilă de accident”, stabilit de către autoritatea de supraveghere;

daună materială nesemnificativă – daună cauzată prin avarierea sau distrugerea de bunuri în urma unui accident de vehicul, a cărei sumă nu depășește cuantumul maxim de despăgubire de asigurare stabilit prin actele normative ale autorității de supraveghere;

daună parțială – avarierea vehiculului în măsura în care recondiționarea sau înlocuirea părților lui componente și a pieselor avariate este posibilă și valoarea pagubei real suportate nu depășește 75% din valoarea vehiculului la data producerii accidentului;

daună totală – distrugere sau avariere a vehiculului în totalitate în măsura în care valoarea lucrărilor de recondiționare sau de înlocuire a părților lui componente și a pieselor avariate este egală sau depășește 75% din valoarea vehiculului la data producerii accidentului;

decontare directă – serviciu auxiliar de gestionare a pagubelor produse de accidente de vehicule de către asigurătorii RCA ai propriilor asigurați, care se ofertează de către asigurătorul RCA, iar achiziția acestuia este opțională de pentru asigurat;

dosar de daune – dosar care include totalitatea documentelor necesare constatării și soluționării cererii de despăgubire;

limitele teritoriale de acoperire ale asigurării obligatorii RCA:

- a) teritoriul Republicii Moldova – asigurarea internă; sau
- b) teritoriile statelor membre ale Sistemului Internațional de Asigurări „Carte Verde” – asigurarea externă;

persoană păgubită (vătămată) – orice persoană îndreptățită să primească despăgubiri de asigurare pentru o pagubă rezultată în urma producerii unui risc acoperit printr-un contract de asigurare obligatorie RCA sau care, în condițiile prezentei legi, este îndreptățită de a formula către BNAA pretențiile de despăgubire;

poliță de asigurare obligatorie RCA – document, cu valabilitate în limitele teritoriului Republicii Moldova, care probează încheierea contractului de asigurare obligatorie RCA internă și certifică existența acestei asigurări;

prejudiciu – efect negativ suferit de către persoana păgubită în urma producerii unui risc acoperit printr-un contract de asigurare obligatorie RCA;

primă de asigurare de bază – primă calculată prin metode actuariale, în baza informațiilor statistice ale asigurătorului RCA, care constă din prima de risc estimată și factorul de încărcare;

primă de referință – primă de asigurare indicativă, calculată de către autoritatea de supraveghere în baza datelor statistice la nivelul pieței de asigurări obligatorii RCA internă și externă;

Regulamentul General al Consiliului Birourilor – document oficial, adoptat de către Consiliul Birourilor la Rethymno (Creta) la 30 mai 2002, care încorporează toate prevederile obligatorii ce guvernează relațiile dintre birourile

naționale din statele membre ale Sistemului Internațional de Asigurări „Carte Verde”;

unitate de reparații – persoană juridică înregistrată și autorizată în Republica Moldova să desfășoare activitate de bază de întreținere și reparație a vehiculelor, în conformitate cu legislația;

utilizator – persoană fizică sau juridică care deține sau utilizează un vehicul, al cărui proprietar îi acordă dreptul de folosință asupra acestuia, pe o anumită perioadă, în baza unui contract de locațiune, a unui contract de leasing sau a altui act juridic întocmit în conformitate cu legislația, precum și alte persoane care conduc vehiculul cu sau fără consimțământul proprietarului. În cadrul cursurilor de șoferi, utilizator se consideră persoana care efectuează instruirea în conducerea vehiculului;

valoare rămasă – valoare a părților din vehicul rămase neavariate, demontabile și valorificabile, în caz de daună totală a acestuia;

vehicul – sistem mecanic, cu sau fără autopropulsie, destinat transportului de persoane sau de bunuri ori echipat cu mecanisme care pot executa anumite lucrări, dar care nu se deplasează pe șine, inclusiv orice tip de remorcă, indiferent dacă este cuplată sau nu, pentru care în Republica Moldova există obligația legală de înmatriculare.

Articolul 4. Obligația de asigurare RCA

(1) Persoanele care utilizează vehicule înregistrate în Republica Moldova sunt obligate să încheie contracte de asigurare obligatorii RCA pentru orice cazuri de răspundere civilă delictuală pentru pagube produse de accidente de vehicule. Contractul de asigurare obligatorie RCA acoperă în mod obligatoriu atât daunele materiale, cât și vătămările corporale, decesul și prejudiciile morale.

(2) Prin contractul de asigurare obligatorie RCA externă este acoperită orice pagubă produsă de un accident de vehicul în limitele teritoriale de acoperire ale acestui contract, în conformitate cu legislația din statul unde a avut loc accidentul.

(3) Persoanele fizice și juridice care dețin vehicule retro (de colecție, de interes istoric sau etnografic) și care utilizează vehicule exclusiv în scopul antrenamentelor, curselor, întrecerilor sau raliurilor organizate legal nu sunt obligate să încheie un contract de asigurare obligatorie RCA, însă ținând cont de riscurile ce derivă din aceste activități, proprietarii acestor vehicule sau organizatorii competițiilor pot opta pentru asigurări facultative. În cazul în care cu

aceste vehicule se circulă pe drumurile publice încheierea unui contract de asigurare obligatorie RCA este indispensabilă.

(4) Persoanele care intră pe teritoriul Republicii Moldova, conducând vehicule înregistrate în statele terțe, se consideră asigurate dacă:

- a) sunt asigurate în conformitate cu prezenta lege;
- b) posedă documente de asigurare internațională, valabile pe teritoriul Republicii Moldova.

Articolul 5. Cazul asigurat

(1) În cadrul asigurării obligatorii RCA, cazul asigurat este accidentul cauzat de un vehicul, al cărui proprietar și/sau utilizator a îndeplinit obligația de asigurare obligatorie RCA, cu producerea de pagube:

- a) atât în timpul deplasării, cât și în timpul staționării vehiculului;
- b) în urma desprinderii accidentale, în timpul deplasării vehiculului, a remorcilor, semiremorcilor sau atașelor;
- c) produse de dispozitivele sau instalațiile cu care a fost echipat vehiculul;
- d) ca urmare a scurgerii, risipirii sau căderii accidentale a substanțelor, a materialelor sau a obiectelor transportate;
- e) la urcarea în vehicul și la coborârea din acesta.

(2) Nu se consideră caz asigurat dacă accidentul a avut loc ca urmare a imposibilității fortuite de executare, inclusiv prin diferite măsuri militare instituite pe durata stării de urgență, de asediu sau de război sau prin acțiuni provocate de calamități naturale, explozii nucleare, radiație sau poluare radioactivă, dezordini în masă, precum și de activități teroriste.

Articolul 6. Exigențele față de asigurătorul RCA

(1) Asigurătorul poate desfășura activitate de asigurare obligatorie RCA internă dacă îndeplinește cumulativ, suplimentar la cerințele stabilite prin legislația privind activitatea de asigurare sau de reasigurare, următoarele condiții:

- a) dispune cel puțin de câte un reprezentant de despăgubiri conform prevederilor prezentei legi;
- b) dispune de tehnică de calcul și sisteme informatice adecvate și de personal care să permită ținerea evidenței detaliate a documentelor de asigurare și centralizarea informațiilor/datelor colectate și are capacitatea de a comunica electronic aceste informații către sistemul informațional automatizat de stat în domeniul asigurărilor obligatorii RCA, constituit de către autoritatea de supraveghere. În acest sens, este obligatoriu ca sistemul informațional al asigurătorului să permită transmiterea și comunicarea în regim online, prin tehnologiile web, a informațiilor despre asigurarea obligatorie RCA între sediul

central și/sau sucursalele/subdiviziunile asigurătorului RCA și autoritatea de supraveghere;

c) nu se află în procedură de rezoluție financiară sau de insolvență în conformitate cu legislația privind activitatea de asigurare sau de reasigurare și cu cea a insolvenței;

d) dispune cel puțin de unul dintre sistemele informaționale automatizate de evaluare în domeniul auto, care include prețuri din cataloagele producătorilor de piese de schimb, de părți componente și de materiale necesare reparației și care corespunde cerințelor stabilite în actele normative ale autorității de supraveghere.

(2) Asigurătorul poate desfășura activitate de asigurare obligatorie RCA externă, dacă îndeplinește cumulativ, suplimentar la condițiile stabilite la alin. (1), următoarele cerințe:

a) dispune de experiență de cel puțin 2 ani în domeniul asigurării obligatorii RCA (acumulată pe teritoriul Republicii Moldova sau pe teritoriul unui stat terț, în cazul în care se solicită înființarea sucursalei);

b) participă cu mijloace financiare proprii în Fondul de compensare, constituit conform prevederilor prezentei legi, în cuantumul stabilit în actele normative ale autorității de supraveghere;

c) participă cu mijloace financiare proprii la formarea garanției financiare externe stabilită de către Consiliul Birourilor și prevăzută de prezenta lege, pentru perioada în care este în vigoare recomandarea acestuia de menținere a unei astfel de garanții;

d) dispune de rata solvabilității de cel puțin 120% confirmată de actuar, la momentul depunerii cererii/documentelor pentru obținerea dreptului de a desfășura activitate de asigurare obligatorie RCA externă.

Articolul 7. Reprezentantul de despăgubiri

(1) Asigurătorul RCA este obligat să numească în cel puțin 3 municipii din Republica Moldova (Chișinău, Bălți, Comrat) câte un reprezentant de despăgubiri, responsabil să reprezinte asigurătorul RCA în limitele împuternicirilor atribuite.

(2) Reprezentantul de despăgubiri este mandatat să reprezinte asigurătorul RCA în scopul instrumentării cazurilor de daună în limitele împuternicirilor atribuite. În acest scop, reprezentantul de despăgubiri întocmește dosarul de daună și întreprinde toate măsurile necesare pentru soluționarea cererilor de despăgubire depuse de către persoana păgubită pentru pagubele produse de un accident de vehicul al cărui proprietar și/sau utilizator a îndeplinit obligația de asigurare obligatorie RCA.

(3) Reprezentantul de despăgubiri poate acționa în numele mai multor asigurători RCA.

(4) Reprezentantul de despăgubiri trebuie să fie mandatat cu dreptul de a recepționa cereri, de a colecta documentele necesare instrumentării dosarului de daune, de a întocmi și a semna procesul-verbal de constatare a daunelor.

(5) Numirea unui reprezentant de despăgubiri nu exclude dreptul persoanei păgubite de a acționa direct împotriva persoanei culpabile care a cauzat paguba sau împotriva asigurătorului RCA al acesteia, după caz.

(6) Asigurătorul RCA este obligat să informeze autoritatea de supraveghere cu privire la numele și prenumele, IDNP-ul reprezentantului de despăgubiri, adresa sucursalei/subdiviziunii asigurătorului RCA în care acesta își va desfășura activitatea, în cazul în care reprezentantul de despăgubiri este o persoană fizică, sau cu privire la denumirea, adresa sediului, IDNO-ul, în cazul în care reprezentantul de despăgubiri este o persoană juridică, precum și cu privire la toate modificările datelor ce țin de aceștia, în termen de 7 zile lucrătoare de la numire ori modificare.

Secțiunea a 2-a

Contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto

Articolul 8. Încheierea contractului de asigurare obligatorie RCA

(1) Asigurarea obligatorie RCA se realizează nemijlocit prin încheierea unui contract de asigurare între proprietarul și/sau utilizatorul vehiculului și asigurătorul RCA, care se întocmește pe suport de hârtie și/sau prin mijloace electronice, în conformitate cu actele normative ale autorității de supraveghere. În cazul în care contractul de asigurare obligatorie RCA este încheiat prin utilizarea oricărui mijloc electronic, iar persoana nu l-a semnat electronic, se prezumă că prin plata primei de asigurare, asiguratul și-a exprimat consimțământul privind încheierea contractului.

(2) Contractul de asigurare obligatorie RCA se încheie între asigurător și asigurat, fără indicarea persoanelor admise să utilizeze vehiculul (număr nelimitat de utilizatori). În temeiul contractului de asigurare obligatorie RCA, riscul oricărui utilizator de vehicul este acoperit, indiferent dacă acesta este încheiat de persoane fizice sau juridice ori din numele acestora, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege.

(3) Dacă persoana fizică asigurată, cu excepția întreprinzătorilor individuali sau a persoanelor care în sensul Codului fiscal prestează servicii profesionale și desfășoară activități profesionale independente, transmite în posesie unei persoane

juridice vehiculul pentru care a fost încheiat contractul de asigurare obligatorie RCA, în baza unui contract de locațiune sau a altui act juridic întocmit în condițiile legislației, riscul celor admiși de către persoana juridică să utilizeze vehiculul este considerat asigurat în temeiul contractului încheiat. Prin derogare de la prevederile prezentului alineat, asigurătorul are dreptul de a înainta acțiune de regres conform art. 30.

(4) Dacă persoana juridică asigurată transmite în posesie unei întreprinderi, care desfășoară activitate de închiriere a vehiculelor ori activitate de transport rutier de persoane sau bunuri în regim de taxi, vehiculul pentru care a fost încheiat contractul de asigurare obligatorie RCA în baza unui contract de locațiune sau a altui act juridic întocmit în condițiile legislației, riscul celor admiși de către întreprindere să utilizeze vehiculul este considerat asigurat în temeiul contractului încheiat. Prin derogare de la prevederile prezentului alineat, asigurătorul are dreptul de a înainta acțiune de regres conform art. 30.

(5) Cererea pentru încheierea contractului de asigurare obligatorie RCA se depune la asigurătorul RCA. Asigurătorul nu are dreptul să refuze examinarea și soluționarea cererii de asigurare.

(6) Încheierea contractului de asigurare obligatorie RCA internă se probează cu polița de asigurare RCA, iar încheierea contractului de asigurare obligatorie RCA extern – cu certificatul de asigurare „Carte Verde”. Polița de asigurare obligatorie RCA și/sau certificatul de asigurare „Carte Verde” se eliberează cu condiția achitării integrale a primei de asigurare.

(7) În cazul înstrăinării vehiculului, asiguratul este obligat să informeze asigurătorul RCA. În cazul înstrăinării vehiculului, cu informarea asigurătorului RCA, asiguratul are opțiunea de a cesiona drepturile din contractul de asigurare obligatorie RCA noului proprietar sau de a rezoluționa contractul existent. Rezoluțiunea poate avea loc în cazul în care nu s-au plătit sau nu se datorează despăgubiri de asigurare pentru pagubele produse în perioada de valabilitate a contractului de asigurare obligatorie RCA. În cazul cesiunii, asigurătorul RCA va ajusta prima de asigurare în baza factorului de risc respectiv al noului proprietar.

(8) Dacă în perioada de valabilitate a contractului de asigurare obligatorie RCA are loc înstrăinarea vehiculului, fără informarea asigurătorului RCA, contractul rămâne în vigoare și se produce cazul asigurat, asigurătorul RCA poartă răspundere cu dreptul de ajustare și de încasare, după caz, a unei prime de asigurare suplimentare de la noul proprietar, cu cesiunea drepturilor din contractul de asigurare obligatorie RCA.

(9) Orice modificări în contractul de asigurare obligatorie RCA produc efecte din momentul operării acestora în sistemul informațional automatizat de stat în domeniul asigurărilor obligatorii RCA, administrat de către autoritatea de supraveghere.

(10) Duplicatul poliței de asigurare RCA și/sau al certificatului de asigurare „Carte Verde” se eliberează la cererea asiguratului după anularea documentelor pierdute, furate sau deteriorate. Costul duplicatului este acoperit de către solicitant.

(11) Forma și conținutul cererilor de asigurare, ale contractelor de asigurare obligatorie RCA, ale formularului „Constatare amiabilă de accident”, precum și forma și conținutul poliței de asigurare RCA și ale certificatului de asigurare „Carte Verde” sunt unice pentru toți asigurătorii și se stabilesc conform actului normativ al autorității de supraveghere. Forma și conținutul certificatului de asigurare „Carte Verde” se stabilesc în conformitate cu modelul și condițiile aprobate de către Consiliul Birourilor.

(12) Persoana care are în proprietate și/sau în utilizare mai mult de un vehicul înmatriculat ori supus înmatriculării în Republica Moldova poate încheia un singur contract de asigurare obligatorie RCA, în care va indica numărul vehiculelor, caracteristicile lor tehnice și datele de identificare, situație în care asigurătorul va elibera polița de asigurare RCA și/sau certificatul de asigurare „Carte Verde” pentru fiecare vehicul.

(13) La încheierea contractului de asigurare obligatorie RCA, proprietarul și/sau utilizatorul vehiculului va permite asigurătorului RCA să verifice starea tehnică a vehiculului și să solicite istoricul daunelor.

(14) Emiterea contractelor de asigurare obligatorie RCA se efectuează în sucursalele/subdiviziunile asigurătorilor RCA sau în subdiviziunile intermediarilor în asigurări, dotate cu echipament de casă și control și tehnică de calcul, platforme web care să permită înregistrarea contractelor, ținerea evidenței și transmiterea informației către sistemul informațional automatizat de stat în domeniul asigurărilor obligatorii RCA al asigurătorului, al BNAA-ului și al autorității de supraveghere.

(15) Din momentul depunerii cererii și al încheierea contractului de asigurare obligatorie RCA și pe parcursul valabilității acestuia, asiguratul permite accesul asigurătorului RCA la datele din sistemul informațional automatizat de stat în domeniul asigurărilor obligatorii RCA, la înregistrările privind accidentele și daunele anterioare și oferă toată informația solicitată de către asigurătorul RCA pentru evaluarea riscului și calcularea primei de asigurare.

Articolul 9. Contractul de asigurare obligatorie RCA. Limitele teritoriale

(1) Contractul de asigurare obligatorie RCA se încheie pe un termen de 12 luni, cu excepția cazurilor prevăzute la alin. (2) și (3).

(2) Contractul de asigurare obligatorie RCA externă poate fi încheiat pentru perioade de asigurare mai mici de 12 luni, dar nu mai mici de 15 zile.

(3) Persoana care folosește un vehicul înmatriculat în străinătate, dar neasigurat pe teritoriul Republicii Moldova sau a cărei perioadă de asigurare expiră în timpul aflării acesteia pe teritoriul Republicii Moldova este obligată să încheie contract de asigurare obligatorie RCA internă cu asigurătorul RCA la intrarea vehiculului pe teritoriul Republicii Moldova, la punctul de trecere a frontierei de stat sau cel târziu în ultima zi de valabilitate a documentului de asigurare. Contractul de asigurare se încheie pe toată perioada aflării pe teritoriul Republicii Moldova, dar pe un termen nu mai mic de 30 de zile.

(4) Răspunderea asigurătorului începe:

a) în cazul contractelor de asigurare obligatorie RCA internă:

– din ziua următoare celei în care expiră valabilitatea contractului anterior de asigurare obligatorie RCA, pentru asiguratul care își îndeplinește obligația încheierii asigurării cel târziu în ultima zi de valabilitate al acestuia;

– din ziua următoare celei în care s-a încheiat contractul de asigurare obligatorie RCA, pentru persoanele care nu aveau o asigurare obligatorie RCA valabilă la momentul încheierii noii asigurări;

– din momentul indicat în contractul de asigurare obligatorie RCA, dar nu mai devreme de data intrării în vigoare a certificatului de înmatriculare provizoriu sau a certificatului de înmatriculare a vehiculului, pentru vehiculele comercializate care urmează să fie înmatriculate;

– din momentul indicat în contractul de asigurare obligatorie RCA, pentru persoanele care folosesc pe teritoriul Republicii Moldova un vehicul înmatriculat în străinătate;

b) în cazul contractelor de asigurare obligatorie RCA externă – din data indicată în contract.

(5) Răspunderea asigurătorului încetează la ora 24:00 a ultimei zile de valabilitate a contractului de asigurare obligatorie RCA sau anterior acelei zile, în momentul radierii din circulație a vehiculului de către autoritățile competente.

Articolul 10. Suspendarea, rezoluțiunea și încetarea contractului de asigurare obligatorie RCA

(1) Contractul de asigurare obligatorie RCA internă poate fi suspendat din momentul depunerii cererii persoanei care a încheiat contractul în următoarele circumstanțe:

- a) pe perioada suspendării dreptului de utilizare a vehiculului în conformitate cu legislația;
- b) pe perioada în care asiguratul a depus sau i-au fost retrase plăcuțele de înmatriculare în conformitate cu legislația.

(2) Asiguratul are obligația să imobilizeze vehiculul prin starea de nemișcare pe toată perioada suspendării contractului de asigurare obligatorie RCA.

(3) Reluarea contractului de asigurare obligatorie RCA suspendat se efectuează din momentul depunerii cererii de către asigurat, cu prezentarea documentelor confirmative, care exclud circumstanțele menționate la alin. (1). Asigurătorul RCA nu datorează despăgubirea de asigurare dacă cazul asigurat s-a produs pe perioada suspendării contractului de asigurare obligatorie RCA.

(4) Contractul de asigurare obligatorie RCA poate fi rezoluționat prin notificare, adresată în prealabil asigurătorului RCA, având la bază următoarele temeiuri:

- a) retragerea licenței acestuia;
- b) notificarea de către asigurat, cu referire la transmiterea dreptului de proprietate asupra vehiculului, însoțită de documente justificative;
- c) acordul părților;
- d) alte cazuri prevăzute de prezenta lege.

(5) Prin derogare de la alin. (4), contractele de asigurare obligatorie RCA externă, cu perioada de valabilitate de o lună sau mai mică, pot fi rezoluționate fără aplicarea notificării, dar nu mai târziu de data începerii perioadei de asigurare.

(6) Contractul de asigurare obligatorie RCA încetează de drept în următoarele circumstanțe:

- a) în cazul radierii vehiculului din registrul de stat după notificarea asigurătorului;
- b) la data expirării perioadei stabilite în contract;
- c) în cazul emiterii unei hotărâri judecătorești definitive privind încetarea contractului;
- d) în alte cazuri prevăzute de legislație.

(7) La rezoluțiunea sau încetarea contractului de asigurare obligatorie RCA, asigurătorul restituie asiguratului prima de asigurare pentru zilele de până la expirarea perioadei de valabilitate a contractului, calculată din data rezoluțiunii sau încetării acestuia, dacă nu s-a plătit și nu se datorează nicio despăgubire de

asigurare pentru orice pagubă produsă în perioada de valabilitate. Asigurătorul RCA are dreptul de a reține din valoarea primei de asigurare calculată pentru zilele de până la expirarea perioadei de valabilitate a contractului, suma costurilor sale de până la 25% din prima de asigurare calculată pentru rambursare.

(8) Valabilitatea contractului de asigurare obligatorie RCA nu încetează în cazul producerii cazului asigurat și a plății despăgubirii de asigurare.

(9) Asigurătorul RCA și/sau intermediarul în asigurări poate informa, la solicitare, asigurații cu privire la încetarea contractului de asigurare obligatorie RCA și posibilitatea reîncheierii acestuia în termen de 30 de zile înainte de încetare sau în termen de 5 zile de la survenirea circumstanțelor de încetare a contractului.

Articolul 11. Asigurarea obligatorie RCA multiplă

(1) În cazul în care pentru același vehicul, la data producerii accidentului, sunt în vigoare mai multe contracte de asigurare obligatorie RCA, despăgubirea de asigurare se plătește în părți egale de către toți asigurătorii RCA.

(2) Despăgubirea de asigurare se plătește integral de către asigurătorul RCA la care persoana păgubită a depus cererea, urmând ca, ulterior, asigurătorul RCA în cauză să inițieze procedurile de rigoare în adresa celorlalți asigurători RCA pentru recuperarea părții de despăgubire, plătită în numele acestora. Acțiunile de instrumentare a dosarului de daune al asigurătorului RCA care a plătit despăgubirea de asigurare sunt opozabile celorlalți asigurători în limitele prevederilor prezentei legi.

(3) Asiguratul are obligația de a informa asigurătorul RCA despre existența altor contracte de asigurare obligatorie RCA în vigoare pentru vehiculul implicat în accident.

Capitolul II ASIGURAREA OBLIGATORIE DE RĂSPUNDERE CIVILĂ AUTO

Secțiunea 1 Primele de asigurare și limitele de răspundere

Articolul 12. Primele de asigurare. Sistemul bonus-malus

(1) Asigurătorul calculează prima de asigurare astfel încât să se acopere toate obligațiile ce decurg din contractul de asigurare obligatorie RCA.

(2) Prima de asigurare care urmează a fi încasată de la asigurat se calculează prin aplicarea la prima de asigurare de bază a criteriilor de risc, a coeficienților de rectificare și a coeficientului bonus-malus. Prima de asigurare se plătește integral.

(3) Asigurătorul RCA și intermediarul în asigurări sunt obligați să ofere asiguraților informații despre quantumul primei de asigurare de bază, al coeficienților de rectificare și al coeficientului bonus-malus care va fi aplicat asiguratului.

(4) Primele de asigurare de bază și coeficienții de rectificare aferenți asigurării obligatorii RCA internă și externă se stabilesc de către asigurătorii RCA în baza calculelor actuariale interne ale acestora, potrivit cadrului metodologic de calculare și aplicare, stabilit de către autoritatea de supraveghere.

(5) Primele de asigurare de bază și coeficienții de rectificare aferenți asigurării obligatorii RCA internă și externă, legalizate de către actuarul asigurătorului RCA, se prezintă de către asigurător spre examinare autorității de supraveghere, până la punerea în aplicare, pentru a se asigura că acestea sunt suficiente pentru a acoperi cel puțin costurile de soluționare a cererilor de despăgubire și cheltuielile administrative ale asigurătorului RCA, conform actelor normative ale autorității de supraveghere.

(6) În cazul în care informațiile furnizate de către asigurat, conform art. 8, nu corespund realității în momentul încheierii contractului de asigurare obligatorie RCA, prima de asigurare poate fi recalculată și modificată de către asigurătorul RCA după notificarea prealabilă a asiguratului.

(7) În cazul încălcării obligației de informare prevăzute la art. 8 la data încheierii contractului de asigurare obligatorie RCA, pe parcursul perioadei de valabilitate a acestuia sau în cazul agravării riscului, asigurătorul RCA poate rezolvi contractul în termen de 20 de zile de la notificarea prealabilă a asiguratului, dacă acesta din urmă nu dă acordul pentru modificarea condițiilor contractuale în condițiile alin. (6) al prezentului articol. În cazul producerii cazului asigurat în perioada de notificare, asigurătorul RCA poartă răspundere cu drept de încasare, după caz, a unei prime de asigurare suplimentare.

(8) Asigurătorilor RCA și intermediarilor în asigurări li se interzice acordarea asiguratului a oricăror avantaje colaterale la încheierea unui contract de asigurare obligatorie RCA internă și externă (sub formă de cadouri, bonusuri, promoții, certificate, premii etc.), inclusiv din contul cheltuielilor de achiziții și/sau al marjei de profit.

(9) La determinarea cuantumului primei de asigurare de bază, asigurătorul RCA va lua în considerare istoricul despăgubirilor de asigurare plătite în cel puțin ultimii 5 ani pentru pagubele produse de accidente, cu implicarea conducătorului de vehicul care solicită asigurarea obligatorie RCA.

(10) Asigurătorul RCA furnizează autorității de supraveghere, la cererea acesteia, următoarele informații:

- a) modul de determinare a primei de asigurare;
- b) datele statistice în baza cărora este stabilită prima de asigurare;
- c) raportul actuarial privind calculul și modul de determinare a primei de asigurare;
- d) orice alte informații privind metoda de calcul a primei de asigurare.

(11) Autoritatea de supraveghere calculează cel puțin o dată pe an primele de referință și le publică conform actelor sale normative, reieșind din baza tehnică de calcul aferentă informațiilor statistice (cumulată per piață).

(12) Autoritatea de supraveghere va respinge calculul actuarial al primei de asigurare de bază și al coeficienților de rectificare dacă primele de asigurare sunt mai mici decât primele de referință.

(13) Asigurătorii RCA care nu dispun de informație statistică suficientă, necesară calculului actuarial prevăzut de prezenta lege, aplică prima de referință potrivit deciziei autorității de supraveghere.

(14) Criteriile de aplicare pentru sistemul bonus-malus sunt prevăzute în actele normative ale autorității de supraveghere.

(15) Asigurătorul RCA sau autoritatea de supraveghere eliberează solicitantului, în termen de până la 15 zile de la înregistrarea cererii acestuia, un certificat privind pagubele înregistrate pe parcursul ultimilor 5 ani de relații contractuale sau absența acestor pagube.

Articolul 13. Limitele de răspundere

(1) Limitele de răspundere ale asigurării obligatorii RCA internă sunt următoarele:

- a) pentru daune materiale produse de unul și același accident, indiferent de numărul persoanelor păgubite, limita de despăgubire este de 100000 de euro, cu echivalentul în lei la cursul oficial de schimb al leului moldovenesc, comunicat de către Banca Națională a Moldovei la data producerii accidentului;
- b) pentru vătămări corporale și decese cauzate de unul și același accident, limita de despăgubire este de 100000 de euro – pentru o persoană vătămată sau de

500000 de euro – pentru mai multe persoane vătămate, indiferent de numărul lor, cu echivalentul în lei la cursul oficial de schimb al leului moldovenesc, comunicat de către Banca Națională a Moldovei la data producerii accidentului;

c) pentru daune materiale revendicate în baza procedurii de constatare amiabilă a accidentului de vehicul, cuantumul maxim de despăgubire este stabilit prin actele normative ale autorității de supraveghere;

d) pentru prejudiciile morale ca urmare a dizabilității sau a decesului persoanei vătămate cauzate de unul și același accident, limita de despăgubire este de 5000 de euro – pentru o persoană vătămată sau de 10000 de euro – pentru mai multe persoane vătămate, indiferent de numărul lor, cu echivalentul în lei la cursul oficial de schimb al leului moldovenesc, comunicat de către Banca Națională a Moldovei la data producerii accidentului.

(2) În cazul prejudiciilor morale prevăzute la alin. (1) lit. d), acestea, proporțional limitei de răspundere, vor fi compensate după cum urmează:

a) în caz de deces al persoanei vătămate – 100%;

b) în caz de încadrare în grad de dizabilitate severă – 90%, accentuată – 60%, medie – 30%.

(3) Despăgubirile de asigurare prevăzute de contractul de asigurare obligatorie RCA se plătesc indiferent de numărul cazurilor de accidente care au avut loc în perioada de valabilitate a acestui.

(4) Dacă întinderea pagubelor produse de unul și același accident mai multor persoane, inclusiv cheltuielile suportate de acestea în procesul civil, depășește limita stabilită, despăgubirile de asigurare se acordă în acea limită stabilită pentru fiecare persoană păgubită, proporțional raportului dintre limita răspunderii și totalul pagubelor.

(5) În cazul în care întinderea pagubelor depășește limitele de răspundere stabilite la alin. (1), persoana păgubită are dreptul, în conformitate cu Codul civil, să intenteze persoanei culpabile de producerea accidentului o acțiune de recuperare a sumei care depășește aceste limite.

(6) Proprietarul și/sau utilizatorul vehiculului are dreptul să încheie contract de asigurare benevolă (facultativă) de răspundere civilă pentru acoperirea pagubelor ce depășesc limitele de răspundere stabilite la alin. (1).

Secțiunea a 2-a

Riscuri acoperite prin contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto

Articolul 14. Riscuri acoperite de către asigurătorul RCA

(1) Asigurătorul RCA are obligația de a plăti despăgubiri de asigurare persoanei păgubite pentru pagubele produse de un accident de vehiculul al cărui proprietar și/sau utilizator a îndeplinit obligația de asigurare obligatorie RCA.

(2) Fără a se depăși limitele de răspundere prevăzute în contractul de asigurare obligatorie RCA, conform art. 13 alin. (1) și (2) și în condițiile în care cazul asigurat s-a produs în perioada de valabilitate a contractului, asigurătorul RCA acordă despăgubiri de asigurare pentru:

- a) vătămări corporale sau deces, inclusiv pentru prejudicii morale;
- b) daune materiale, inclusiv costuri de radiere a vehiculului și cheltuieli de diminuare a daunei;
- c) costuri privind reparația vehiculului, dovedite prin documente emise de către unitățile de reparații sau prin documente emise în condițiile prezentei legi;
- d) cheltuieli de judecată suportate de persoana păgubită în procesul civil sau cheltuieli aferente în cazul soluționării alternative a litigiului, dacă soluția este favorabilă pentru persoana păgubite;
- e) costul aferent unei singure evacuări a vehiculului avariat, care aparține persoanei păgubite, de la locul accidentului la locația reprezentantului de despăgubiri sau la unitatea de reparații aleasă de către persoana păgubită, în vederea reparării vehiculului, sau la cea mai apropiată locație de locul producerii accidentului sau la domiciliul persoanei păgubite, după caz, dacă respectivul vehicul nu se mai poate deplasa prin mijloace proprii sau deplasarea acestuia poate provoca pericol pentru siguranța traficului rutier.

(3) Indiferent de locul în care s-a produs accidentul de vehicul, pe drumuri publice, pe drumuri care nu sunt deschise circulației publice, în încăperi și în orice alte locuri, atât în timpul deplasării, cât și în timpul staționării vehiculului al cărui proprietar și/sau utilizator a îndeplinit obligația de asigurare obligatorie RCA internă, asigurătorul RCA acordă despăgubiri de asigurare în limita de răspundere prevăzută în prezenta lege pentru:

- a) paguba produsă de orice dispozitiv sau instalație cu care a fost echipat vehiculul, inclusiv paguba produsă din cauza desprinderii accidentale a remorcii, a semiremorcii ori a atașului tractat de vehicul;
- b) paguba produsă din culpa conducătorului de vehicul al cărui proprietar și/sau utilizator a îndeplinit obligația de asigurare obligatorie RCA;
- c) paguba provocată persoanelor păgubite de caracteristicile, acțiunea sau inacțiunea vehiculului, de alt lucru antrenat în deplasarea vehiculului, sau de scurgerea, risipirea ori căderea accidentală a substanțelor, a materialelor sau a obiectelor transportate;
- d) pagubele provocate persoanelor păgubite de deschiderea ușilor vehiculului de către pasagerii acestuia în timpul deplasării sau atunci când vehiculul este oprit sau staționează;

e) pagubele produse persoanelor păgubite, drept consecință a conducerii vehiculului de către o persoană în stare de ebrietate survenită în urma consumului de alcool, droguri și/sau alte substanțe cu efecte similare.

Articolul 15. Categoriile de persoane păgubite

(1) Asigurarea obligatorie RCA acoperă răspunderea pentru pagubele produse de accidente de vehicule tuturor persoanelor altele decât conducătorul culpabil al vehiculului.

(2) Membrii familiei asiguratului, ai conducătorului de vehicul sau ai oricărei alte persoane a cărei răspundere civilă este angajată într-un accident de vehicul și este acoperită de asigurarea obligatorie RCA nu sunt excluși de la beneficiul asigurării pentru propriile lor vătămări corporale.

(3) Asigurarea obligatorie RCA acoperă pagubele produse de accidente de vehicule pietonilor, cicliștilor și altor utilizatori nemotorizați ai drumurilor, care în urma unui accident de vehicul au dreptul la o despăgubire de asigurare în limitele de răspundere prevăzute de prezenta lege.

(4) Prezentul articol nu aduce atingere răspunderii civile ori valorii despăgubirii de asigurare.

Articolul 16. Clauze contractuale de excludere

(1) Asigurătorul RCA nu acordă despăgubiri de asigurare pentru:

a) cazurile în care asiguratul nu este culpabil pentru accidentul produs;
b) cazurile în care accidentul a fost produs din culpa exclusivă a persoanei păgubite;

c) cazurile în care accidentul a fost produs din culpa exclusivă a unei persoane terțe, cu excepția situațiilor prevăzute la art. 14 alin. (3) lit. d);

d) daunele produse bunurilor ce aparțin conducătorului culpabil al vehiculului de producerea accidentului, precum și pentru vătămrile corporale sau decesul acestuia, indiferent cine solicită aceste despăgubiri de asigurare;

e) daunele produse bunurilor ce aparțin persoanelor fizice sau juridice, dacă au fost provocate de un vehicul aflat în proprietatea și/sau în utilizarea aceleiași persoane fizice sau juridice care a îndeplinit obligația de asigurare obligatorie RCA, și care este condus de un prepus al aceleiași persoane juridice ori de o altă persoană pentru care răspunde persoana fizică sau juridică;

f) cazurile în care bunurile avariate sunt utilizate de către proprietarul și/sau utilizatorul vehiculului care a îndeplinit obligația de asigurare obligatorie RCA și care a produs pagubele;

g) cazurile în care bunurile avariate și vehiculul al căror proprietar și/sau utilizator au îndeplinit obligația de asigurare obligatorie RCA fac parte din patrimoniul comun al soților;

h) partea din pagubă care depășește limitele de răspundere stabilite prin contractul de asigurare obligatorie RCA, produsă în unul și același accident, indiferent de numărul persoanelor păgubite și de numărul persoanelor responsabile de producerea accidentului;

i) amenzile de orice fel și cheltuielile pentru procesul penal pe care ar fi obligat să le achite proprietarul, utilizatorul și/sau conducătorul vehiculului care au îndeplinit obligația de asigurare obligatorie RCA, responsabili de producerea accidentului;

j) cheltuielile suportate pentru procesul penal de către proprietarul, utilizatorul și/sau conducătorul vehiculului care au a îndeplinit obligația de asigurare obligatorie RCA și sunt responsabili de producerea accidentului, chiar dacă în cadrul acestui proces s-a soluționat și latura civilă;

k) sumele pe care conducătorul culpabil al vehiculului de producerea accidentului este obligat să le plătească pentru avarierea ori distrugerea vehiculului proprietarului și/sau utilizatorului care i-au încredințat vehiculul și au îndeplinit obligația de asigurare obligatorie RCA,;

l) pagubele produse bunurilor transportate, dacă între proprietarul, utilizatorul și/sau conducătorul culpabil al vehiculului și persoanele păgubite a existat un contract de transport la data producerii accidentului;

m) pagubele produse persoanelor sau bunurilor aflate în vehicul care a produs accidentul, dacă asigurătorul RCA poate dovedi că persoanele păgubite cunoșteau că vehiculul respectiv era furat;

n) pagubele produse de dispozitivele sau de instalațiile montate pe vehicul, care sunt utilizate ca instalații de lucru ori ca utilaje și constituie riscuri ale activității profesionale;

o) pagubele produse de accidente de vehicule survenite în timpul operațiilor de încărcare și de descărcare;

p) pagubele produse în urma transportului de produse periculoase radioactive, ionizante, inflamabile, explozive, corozive, de combustibili, care au determinat producerea accidentului și agravarea pagubelor;

q) pagubele cauzate prin utilizarea unui vehicul în timpul unui atac terorist sau în timpul războiului, dacă utilizarea are legătură directă cu respectivul atac ori război;

r) reducerea valorii bunurilor după reparație;

s) pagubele care au dus la poluarea mediului din cauza unui accident;

t) pagubele produse în urma dispariției sau distrugerii valorilor mobiliare, a banilor, a pietrelor prețioase, a obiectelor din metale prețioase și pietre prețioase, a obiectelor de artă și a altor obiecte ale proprietății intelectuale;

u) pagubele produse de exploatarea vehiculelor în cadrul întrecerilor și antrenamentelor sportive, organizate în locuri special prevăzute pentru acestea;

- v) pagubele produse în situațiile în care răspunderea asigurătorului RCA nu începuse, încetase ori este suspendată;
- w) pagubele care sunt consecința lipsei de folosință a vehiculului avariat, inclusiv înlocuirea temporară a vehiculului, pe baza opțiunii persoanei păgubite;
- x) profitul sau venitul ratat.

(2) Persoana păgubită are dreptul să înainteze în instanța de judecată o acțiune civilă împotriva persoanei culpabile de producerea cazului asigurat în scopul recuperării daunelor excluse din asigurarea obligatorie RCA, conform alin. (1).

(3) Nu pot beneficia de despăgubiri de asigurare persoanele care la data producerii accidentului au avut posibilitatea să își recupereze pagubele suportate în baza unei asigurări facultative sau obligatorii, cu excepția exercitării opțiunii prevăzute la art. 24 alin. (9), ori în baza legislației și persoanele care au urcat de bunăvoie în vehiculul condus de către persoana culpabilă pentru producerea accidentului, dacă se dovedește că acestea știau că pentru vehiculul respectiv nu era în vigoare un contract de asigurare obligatorie RCA.

Articolul 17. Culpă comună

(1) În situația în care persoana păgubită a contribuit, din culpă, la producerea accidentului sau la agravarea pagubei, aceasta va fi considerată responsabilă numai pentru partea din pagubă care îi este imputabilă. În astfel de cazuri, mărimea răspunderii fiecărei persoane va fi cea constatată prin orice mijloc de probă.

(2) În cazul în care nu se poate stabili întinderea răspunderii fiecărei persoane, aceasta se va stabili în cote egale, în raport cu numărul părților implicate în accident, fiecare parte având dreptul la despăgubirea de asigurare în proporția în care nu s-a făcut responsabilă de producerea accidentului.

Secțiunea a 3-a

Notificarea producerii cazului asigurat și constatarea pagubelor

Articolul 18. Obligațiile asiguratului

- (1) În cazul producerii accidentului de vehicul, asiguratul este obligat:
- a) să întreprindă toate acțiunile posibile pentru diminuarea pagubelor produse;
 - b) să notifice organele de poliție sau alte organe de drept despre accidentul de vehicul (cu excepția accidentelor pasibile de documentarea prin procedura de constatare amiabilă a accidentului) imediat după producerea acestuia, solicitând

întocmirea actelor referitoare la cauzele și circumstanțele producerii accidentului de vehicul, precum și la consecințele acestuia;

c) în cazul aplicării procedurii de constatare amiabilă a accidentului de vehicul:

- să înștiințeze imediat despre producerea accidentului asigurătorul RCA care a emis polița de asigurare obligatorie RCA sau BNAA-ul în cazul unui asigurat care deține certificatul de asigurare „Carte Verde”;

- să documenteze, fără întârziere, circumstanțele producerii accidentului de vehicul prin completarea și semnarea de către ambii conducători de vehicule implicați în accident a formularului „Constatare amiabilă de accident”;

- să înregistreze datele martorilor, dacă aceștia există;

- să facă fotografii și/sau imagini video la locul accidentului, care să cuprindă ambele vehicule accidentate, plăcuțele cu numerele de înmatriculare și părțile avariate ale acestora, care să fie vizibile, și urmele de frânare și de cioburi de la fața locului dacă acestea există;

- să prezinte asigurătorului RCA, în termen de 2 zile lucrătoare de la data producerii accidentului, exemplarul său al formularului „Constatare amiabilă de accident”, completat și semnat de către ambii conducători de vehicule implicați în accident;

d) să înștiințeze, în termen de 48 de ore din momentul producerii accidentului, asigurătorul RCA care a emis polița de asigurare obligatorie RCA sau BNAA-ul, în cazul unui asigurat care deține certificat de asigurare „Carte Verde”, pentru accidentele produse pe teritoriul Republicii Moldova. Conducătorii vehiculelor implicați în accident, care dețin polițe de asigurare obligatorii RCA și/sau certificate de asigurare „Carte Verde”, indiferent de rezultatele constatării vinovăției, sunt obligați să nu întreprindă de sine stătător măsuri de înlăturare a pagubelor;

e) să notifice persoanele implicate în accident și persoana păgubită sau apropiată acesteia despre faptul că deține poliță de asigurare obligatorie RCA și/sau certificat de asigurare „Carte Verde” și să ofere informațiile necesare despre asigurătorul RCA al acestora;

f) să prezinte asigurătorului RCA ori reprezentantului de despăgubiri actul privind producerea accidentului elaborat de organele de poliție și de instituțiile competente, permisul de conducere valabil pentru categoria din care face parte vehiculul, certificatul de înmatriculare și raportul de inspecție tehnică periodică a vehiculului care a provocat accidentul;

g) să asigure, la solicitarea asigurătorului RCA, accesul la vehiculul cu care a provocat accidentul.

(2) Refuzul asiguratului de a respecta prevederile alin. (1) nu limitează dreptul persoanei păgubite de a fi despăgubită. Totuși, asigurătorul RCA are dreptul să înainteze împotriva asiguratului acțiune de regres privind cheltuielile suplimentare aferente neîndeplinirii prevederilor menționate.

(3) Refuzul asiguratului de a se prezenta, la solicitarea asigurătorului RCA, în legătură cu acțiunea de regres, nu limitează dreptul persoanei păgubite de a fi despăgubită.

Articolul 19. Drepturile și obligațiile persoanei păgubite

(1) Asiguratul transmite persoanei păgubite, la cererea acesteia, informațiile necesare pentru formularea pretențiilor de despăgubire, în special:

a) numele, prenumele și adresa conducătorului vehiculului în momentul producerii accidentului;

b) denumirea și adresa sediului persoanei juridice posesoare a vehiculului;

c) denumirea, adresa asigurătorului RCA care a emis contractul de asigurare obligatorie RCA, seria și numărul contractului, precum și numărul de înmatriculare/înregistrare al vehiculului ori numărul de identificare al acestuia.

(2) În cazul aplicării procedurii de constatare amiabilă a accidentului de vehicul, persoanei păgubite îi sunt opozabile obligațiile prevăzute la art. 18 alin. (1) lit. c).

(3) Drepturile persoanei păgubite prin accidentul produs pe teritoriul Republicii Moldova de vehiculul aflat în proprietatea și/sau utilizarea asiguratului se exercită față de asigurătorul RCA al persoanei culpabile sau către propriul asigurător RCA, în cazul decontării directe, sau prin reprezentantul de despăgubiri, în limitele de răspundere ale asigurării RCA prevăzute în prezenta lege.

(4) Drepturile persoanei păgubite prin accidentul produs pe teritoriul Republicii Moldova de vehiculul aflat în proprietatea și/sau în utilizarea unei persoane asigurate în străinătate se exercită față de asigurătorul acestei persoane prin intermediul BNAA-ului, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 4 alin. (4) lit. b).

(5) Persoana păgubită are dreptul să înainteze o cerere de despăgubire către asigurătorul RCA al persoanei culpabile sau către propriul asigurător RCA, în cazul decontării directe, sau către reprezentantul de despăgubiri desemnat de acesta, indiferent dacă asiguratul a executat sau nu obligația de înștiințare prevăzută la art. 18 alin. (1) lit. d).

(6) Asigurătorul RCA nu are dreptul să refuze examinarea și soluționarea cererii de despăgubire depuse în condițiile alin. (5).

(7) Drepturile persoanei păgubite într-un accident de vehicule se exercită față de BNAA, iar despăgubirile de asigurare se plătesc în limitele de răspundere stabilite în art. 13 și în condițiile prevăzute la art. 39 alin. (3) dacă:

a) vehiculul și/sau conducătorul acestuia au fost identificați și s-a stabilit că conducătorul nu a îndeplinit obligația de încheiere a contractului de asigurare obligatorie RCA și/sau vehiculele nu sunt înregistrate sau nu au fost supuse înmatriculării pe teritoriul Republicii Moldova;

b) vehiculul și/sau conducătorul acestuia au rămas neidentificați;

c) vehiculul a fost obținut pe cale ilicită;

d) accidentul a avut loc în perioada suspendării contractului de asigurare obligatorie RCA pentru vehicul, indiferent de persoana care a cauzat accidentul.

(8) În cazurile prevăzute la alin. (7), drepturile și obligațiile aferente dosarului de daune, constatarea pagubelor, stabilirea și plata despăgubirilor de asigurare, prevăzute de prezenta lege pentru asigurătorul RCA, se vor atribui și BNAA-ului.

(9) Persoana păgubită este obligată să asigure, în termenul specificat la art. 20 alin. (1) lit. d), accesul asigurătorului RCA sau al reprezentantului de despăgubiri desemnat de acesta la bunurile avariate în accidentul de vehicul, astfel încât asigurătorul RCA să poată constata valoarea reală a pagubelor.

(10) Dacă persoana păgubită nu a respectat obligația prevăzută la alin. (9) și a făcut imposibilă întocmirea dosarului de daune și/sau constatarea de către asigurătorul RCA a întinderii pagubelor, acesta din urmă este absolvit de obligația de a plăti despăgubirea de asigurare.

(11) Prin derogare de la alin. (9) și (10) al prezentului articol și art. 24 alin. (11), în cazul în care în drepturile persoanei păgubite în accidentul produs pe teritoriul Republicii Moldova s-a subrogat asigurătorul de bunuri dintr-un stat terț, asigurătorul RCA constată pagubele și plătește despăgubirile de asigurare în condițiile prezentei legi și în baza documentelor justificative prezentate de către asigurătorul de bunuri din statul terț.

(12) Prin derogare de la alin. (9) și (10), asigurătorul va plăti despăgubirea de asigurare în cazul bunurilor de importanță socială și/sau de securitate a traficului rutier (piloni de electricitate, instalații de gaze naturale, parapete de la marginea carosabilului, semafoare, alte obiecte care privesc securitatea traficului rutier) avariate și înlocuite imediat după producerea accidentelor de vehicule, cu condiția realizării fotografiilor și/sau a imaginilor video panoramice și în detaliu a bunurilor și a părților avariate ale acestora și cu condiția depozitării ulterioare într-un spațiu corespunzător pentru examinarea și stabilirea întinderii pagubelor de

către asiguratorul RCA sau de către BNAA, după caz, în scopul plătirii despăgubirilor de asigurare.

Articolul 20. Drepturile și obligațiile asiguratorului RCA

(1) După ce a luat cunoștință de producerea accidentului, asiguratorul RCA este obligat:

- a) să deschidă un dosar de daune;
- b) să examineze formularul „Constatare amiabilă de accident”, completat în modul prevăzut de prezenta lege, prezentat de către persoana păgubită și anexat la cererea de despăgubire, precum și să emită fără întârziere documentul care confirmă recepționarea și înregistrarea cererii de despăgubire;
- c) să solicite instituțiilor subordonate ale Ministerului Afacerilor Interne, organelor de drept și instanțelor judecătorești, instituțiilor medicale și altor persoane juridice de drept public și privat informațiile necesare pentru instrumentarea dosarului de daune sau pentru exercitarea dreptului de regres al asiguratorului RCA, stipulate în prezenta lege, (cu excepția accidentelor documentate, cu respectarea procedurii de constatare amiabilă a accidentului), dacă asiguratul sau persoana păgubită nu a prezentat asiguratorului RCA astfel de informații certificate în modul corespunzător;
- d) să examineze bunurile avariate și să efectueze, în termen de până la 5 zile lucrătoare de la data primirii cererii de despăgubire depuse de persoana păgubite, un proces-verbal de constatare a pagubelor;
- e) să închidă dosarul de daune privind pagubele produse de accidentul de vehicul în cel mult 30 de zile de la data depunerii de către persoana păgubită a ultimului document necesar finalizării dosarului;
- f) să plătească despăgubirea de asigurare în termenele stabilite de prezenta lege.

(2) Asiguratorul RCA este obligat să ia o decizie cu privire la soluționarea cererii de despăgubire și să plătească despăgubirea de asigurare în cel mult 30 de zile de la data depunerii cererii de despăgubire, în cazul dosarului de daune complet, și în cel mult 90 de zile, în cazul dosarului de daune incomplet. Decizia cu privire la soluționarea cererii de despăgubire se comunică persoanei păgubite în termen de 5 zile lucrătoare de la data adoptării, în mod obligatoriu, cu confirmarea expedierii.

(3) În cazul în care asiguratul, contestă în instanța de judecată actele emise de către organele de constatare a circumstanțelor producerii cazului asigurat, inclusiv deciziile adoptate referitoare la stabilirea culpei asiguratului în producerea cazului asigurat, și informează asiguratorul RCA cu privire la aceasta, asiguratorul RCA are dreptul să suspende examinarea cererii de despăgubire în partea ce ține de plățirea despăgubirii de asigurare până la emiterea hotărârii judecătorești definitive privind stabilirea culpei.

(4) Dacă asigurătorul RCA nu își îndeplinește obligațiile în termenul prevăzut la alin. (2) sau le îndeplinește necorespunzător, inclusiv dacă diminuează nejustificat despăgubirea de asigurare, acestuia i se aplică o penalitate de 0,1% pentru fiecare zi de întârziere, calculată pe baza sumei totale de despăgubire cuvenită sau a diferenței de sumă neplătită. Plata penalităților se face odată cu plata despăgubirii de asigurare.

(5) Pe durata suspendării examinării cererii de despăgubire în condițiile alin. (3), și pe perioada în care accidentul de vehicul face obiectul unui proces judiciar privind stabilirea culpei, prevederile alin. (4) nu se aplică.

Articolul 21. Constatarea amiabilă a accidentului de vehicul

(1) Procedura de constatare amiabilă a accidentului de vehicul (în continuare – *procedura de constatare amiabilă*) este o soluție de constatare a faptelor, a circumstanțelor și a persoanei culpabile de producerea accidentului, una alternativă procedurii aplicate de angajații organelor de poliție, ai unităților de pompieri și ai procuraturii, și este aplicabilă doar cu condiția exprimării benevole a voinței ambilor conducători de vehicule implicați în accident.

(2) Procedura de constatare amiabilă prevede completarea și semnarea de către conducătorii de vehicule implicați în accident a formularului „Constatare amiabilă de accident”, cu indicarea persoanei care își asumă responsabilitatea de producere a accidentului, care, ulterior, este prezentat asigurătorului RCA a persoanei presupusă responsabilă împreună cu cererea de despăgubire.

(3) Procedura de constatare amiabilă se aplică cu respectarea cumulativă a următoarelor condiții:

- a) în accident sunt implicate doar două vehicule;
- b) accidentul este soldat cu daune materiale nesemnificative în limita prevăzută la art. 13 alin. (1) lit. c);
- c) accidentul nu s-a soldat cu vătămări corporale și/sau cu deteriorarea bunurilor (instalații rutiere, piloni, garduri, clădiri etc.), altele decât vehiculele implicate în accident;
- d) ambii conducători de vehicule implicați în accident își exprimă consimțământul privind documentarea accidentului prin procedura de constatare amiabilă și consensul privind circumstanțele producerii accidentului și daunele vizibile cauzate vehiculelor implicate, iar persoana responsabilă de producerea accidentului își recunoaște culpa;
- e) conducătorii de vehicule implicați în accident au posibilitatea de a face fotografii și/sau imagini video la locul accidentului de vehicul;

f) conducătorii de vehicule implicați în accident pot înregistra datele martorilor dacă este posibil acest lucru .

În cazul neîndeplinirii cumulative a condițiilor menționate la alin. (3) lit. a) și lit. c)–f), formularul „Constatare amiabilă de accident”, completat și semnat de către conducătorii de vehicule implicați în accident, devine nul, iar accidentul de vehicul urmează a fi documentat de către organele competente.

(4) Forma și conținutul formularului „Constatare amiabilă de accident”, precum și normele privind utilizarea acestui formular, se aprobă de către autoritatea de supraveghere, cu avizul organelor de poliției, și se eliberează asiguratului gratuit. Se interzice introducerea în formularul respectiv a informațiilor altele decât cele prevăzute în actele normative ale autorității de supraveghere.

(5) Formularul „Constatare amiabilă de accident” prevede, în mod obligatoriu, informațiile despre circumstanțele producerii accidentului, datele de identificare ale conducătorilor și ale vehiculelor implicate în accident, datele din polița de asigurare obligatorie RCA și/sau certificatul de asigurare „Carte Verde” (în cazul vehiculului aflat în proprietatea și/sau în utilizarea unei persoane asigurate în străinătate), datele despre daunele produse vehiculelor implicate, precum și alte informații stabilite în actele normative ale autorității de supraveghere. Formularul „Constatare amiabilă de accident” conține două pagini autocopiative, ambele având aceeași valoare juridică, și se eliberează asiguratului de către asigurătorul RCA odată cu polița de asigurare obligatorie RCA sau la solicitare.

(6) În cazul aplicării procedurii de constatare amiabilă, cererea de despăgubire se depune de către persoana păgubită la asigurătorul RCA al persoanei culpabile sau către propriul asigurător RCA, în cazul decontării directe, cu anexarea formularului „Constatare amiabilă de accident”, completat și semnat de către ambele părți, în baza acestuia fiind deschis dosarul de daune.

(7) În cazul accidentului de vehicul documentat prin procedura de constatare amiabilă, asigurătorul RCA are dreptul să refuze plățirea despăgubirii de asigurare dacă nu au fost întrunite condițiile prevăzute la alin. (3) din prezentul articol, cu excepția condiției de la lit. b) a alineatului menționat, caz în care asigurătorul RCA plătește despăgubirea de asigurare în limita prevăzută la art. 13 alin. (1) lit. c). Refuzul asigurătorului RCA de a plăti despăgubirea de asigurare nu limitează dreptul părților de a se adresa organelor sau instituțiilor competente pentru stabilirea circumstanțelor accidentului de vehicul și de a înainta, în baza documentelor de constatare, întocmite de aceste organe sau instituții, o cerere suplimentară de despăgubire, în modul prevăzut de prezenta lege.

(8) Asigurătorul RCA are dreptul să refuze plățirea despăgubirii de asigurare dacă formularul „Constatare amiabilă de accident” este completat în mod ilizibil, este incomplet și conține date contradictorii sau eronate, cu excepția cazului în care asiguratul sau persoana păgubită a contribuit la înlăturarea erorilor.

(9) În cazul în care asigurătorul RCA nu este de acord că persoana identificată este recunoscută ca fiind responsabilă de accident în baza formularului „Constatare amiabilă de accident” sau în cazul în care asiguratul își retrage admiterea responsabilității, asigurătorul RCA plătește despăgubirea de asigurare în termenele stabilite de prezenta lege și are dreptul să solicite instanței de judecată, în termen de 15 zile de la data plătirii despăgubirii de asigurare, examinarea în fond a formularului „Constatare amiabilă de accident”, stabilirea responsabilității și, după caz, încasarea despăgubirii de la asigurătorul RCA al persoanei recunoscute ca fiind responsabilă de accident de către instanța de judecată.

(10) Dosarul de daună deschis în urma accidentului de vehicul, documentat prin procedura de constatare amiabilă, se instrumentează conform procedurii generale prevăzute de prezenta lege.

(11) Organele și instituțiile competente pentru stabilirea circumstanțelor accidentului de vehicul nu au dreptul să refuze întocmirea dosarului contravențional în condițiile Codului Contravențional, în cazul în care formularul „Constatare amiabilă de accident”, completat și semnat de către conducătorii de vehicule implicați în accident, devine nul.

Articolul 22. Dosarul de daune. Stabilirea pagubelor

(1) În cazul producerii unui caz acoperit prin asigurarea obligatorie RCA, persoana păgubită are dreptul să depună cererea de despăgubire la asigurătorul RCA al persoanei culpabile sau la asigurătorul propriu RCA, în cazul decontării directe, sau la BNAA, în cazul apariției unui risc acoperit de acesta, în condițiile prevăzute de prezenta lege.

(2) Forma și conținutul cererii de despăgubire sunt unice pentru toți asigurătorii RCA și se stabilesc prin actele normative ale autorității de supraveghere. Cererea de despăgubire poate fi completată și prin utilizarea mijloacelor electronic.

(3) Odată cu deschiderea dosarului de daune, asigurătorul RCA sau, după caz, BNAA eliberează persoanei păgubite, în scris, lista documentelor necesare, dar nu mai multe decât cele menționate la alin. (4), pentru închiderea dosarului de daune și pentru plata despăgubirii.

(4) În dosarul de daune se includ în mod obligatoriu următoarele documente:

a) copiile de pe documentele de constatare a faptelor și a circumstanțelor în care s-a produs accidentul de vehicul, întocmite de către angajații organelor de poliție, ai unităților de pompieri, ai procuraturii, ai instituțiilor medicale, sau formularul „Constatare amiabilă de accident”, după caz;

b) explicația asiguratului sau utilizatorului de vehicul privind producerea accidentului, cu excepția cazurilor de vătămări corporale grave ori decesul acestora în urma accidentului sau de eschivare de la răspundere;

c) cererea persoanei păgubite privind constatarea pagubei și plățirea despăgubirii de asigurare;

d) procesul-verbal de constatare a pagubelor;

e) procesul-verbal suplimentar de constatare a pagubelor, după caz;

f) devizul cheltuielilor de reparație și/sau de înlocuire a părților sau pieselor avariate, cu indicarea prețurilor, întocmit de către sistemul informațional automatizat de evaluare în domeniul auto sau de către o unitate de reparații acceptată de părți;

g) documentele care confirmă efectuarea reparațiilor, înlocuirea pieselor avariate și costul acestora, întocmite de către unitatea de reparații acceptată de părți, după caz;

h) documentele care confirmă producerea vătămarilor corporale sau decesul;

i) hotărârea judecătorească definitivă privind plățirea despăgubirilor de asigurare, după caz;

j) copiile de pe documentele primare, care confirmă plata despăgubirilor de asigurare;

k) confirmarea scrisă a persoanei păgubite, referitor la lipsa pretențiilor față de asiguratorul RCA. Confirmarea trebuie să fie redactată în două exemplare semnate, câte un exemplar pentru fiecare parte, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 29 alin. (3);

l) angajamentul scris prin care persoana păgubită se obligă să restituie despăgubirea de asigurare, în cazul anulării actelor întocmite de către angajații organelor de poliție, ai unității de pompieri, ai procuraturii, ai instituțiilor medicale sau în cazul anulării formularului „Constatare amiabilă de accident”, după caz.

(5) În cazul în care asiguratorul RCA nu a examinat bunurile avariate și nu a încheiat un proces-verbal de constatare a pagubelor în termenul specificat la art. 20 alin. (1) lit. d), persoana păgubită are dreptul să apeleze la serviciile experților judiciari, ale entităților înregistrate și autorizate să efectueze expertize auto merceologice și auto tehnice sau ale unităților de reparații pentru constatarea pagubelor, fără a prezenta asiguratorului RCA bunurile avariate.

(6) Procesul-verbal de constatare a pagubelor se încheie de către asiguratorul RCA, cu invitarea obligatorie a asiguratului, proprietarului și/sau a utilizatorului de vehicul și a persoanei păgubite, și se semnează de către persoanele

prezente la întocmirea acestuia. Reprezentanții de despăgubiri sunt obligați să informeze persoana păgubită cu privire la dreptul acesteia de a consemna obiecții în procesul-verbal.

(7) Eventualele obiecții ale părților cu privire la evaluarea pagubelor constatate se menționează în procesul-verbal sau într-o anexă la acesta. Forma și conținutul procesului-verbal de constatare a pagubelor sunt unice pentru toți asigurătorii RCA și se stabilesc prin actele normative ale autorității de supraveghere.

(8) După finalizarea dosarului de daune, asigurătorul RCA este obligat să elibereze, la solicitarea persoanei păgubite, în termen de 5 zile, un extras din dosarul de daune în care să indice numărul dosarului deschis, piesele constatate ca fiind avariate în accident și soluțiile tehnice adoptate (reparație sau înlocuire).

(9) Persoana păgubită are dreptul să examineze toate documentele din dosarul de daune, indiferent dacă a fost semnat acordul de despăgubire.

(10) Dacă se modifică sau se schimbă soluțiile tehnice adoptate sau dacă în timpul demontării sau reparației bunului avariat se descoperă și alte pagube produse de accident care nu au putut fi constatate inițial, se încheie un proces-verbal suplimentar de constatare a pagubelor, cu invitarea persoanelor antrenate la constatarea inițială.

(11) După finalizarea dosarului de daune și la solicitarea persoanei păgubite, asigurătorul RCA prezintă acesteia actul de evaluare sau devizul cheltuielilor de reparație și/sau de înlocuire a părților componente ori a pieselor avariate, cu indicarea prețurilor, sau alte documente în baza cărora a stabilit cuantumul despăgubirii de asigurare.

Articolul 23. Informația despre accident

(1) Instituțiile subordonate ale Ministerului Afacerilor Interne, organele de drept și instanțele judecătorești, instituțiile medicale și alte persoane juridice de drept public și privat, care dispun de informațiile necesare pentru instrumentarea dosarului de daune sau pentru exercitarea dreptului de regres al asigurătorului RCA, prezintă obligatoriu asiguratului și/sau a persoanei păgubite documente și date, în mod gratuit, în termen de 15 zile lucrătoare, la cererea asigurătorului RCA.

(2) Ministerul Afacerilor Interne, Agenția Servicii Publice și Agenția Națională Transport Auto prezintă informațiile necesare pentru buna funcționare a unui sistem informațional automatizat de stat în domeniul asigurărilor obligatorii RCA în mod continuu și în timp util.

Secțiunea a 4-a
Stabilirea și plata despăgubirilor
și indemnizațiilor de asigurare

Articolul 24. Stabilirea despăgubirilor și indemnizațiilor de asigurare

(1) Cuantumul despăgubirii de asigurare se stabilește în baza unui acord încheiat între persoana păgubită și asigurătorul RCA, întocmit pe suport de hârtie, în formă scrisă, sau prin mijloace electronice. În cazul în care părțile nu au ajuns la nicio înțelegere, asigurătorul RCA plătește despăgubirea de asigurare în cuantumul stabilit, iar persoana păgubită are dreptul să conteste decizia asigurătorului în instanța de judecată.

(2) În cazul stabilirii cuantumului despăgubirii de asigurare prin hotărâre judecătorească, drepturile persoanei păgubite în accidentul de vehiculul aflat în proprietatea și/sau în utilizarea unui asigurat din Republica Moldova se exercită față de asigurătorul RCA, în limitele obligației acestuia, conform prezentei legi.

(3) Acordul încheiat între persoana păgubită și asigurătorul RCA are caracter total, necondiționat, definitiv și stinge toate pretențiile ce decurg din pagubele care existau sau puteau fi cunoscute la data încheierii acordului pentru pagubele ce s-au acoperit pe această cale, cu excepția cazului în care, ulterior plății despăgubirii pentru vătămări corporale, starea de sănătate a persoanei păgubite s-a agravat ori a intervenit decesul acesteia ca urmare a aceluiași accident.

(4) În cazul în care accidentul de vehicul face obiectul unui proces penal, despăgubirile de asigurare pot fi stabilite în baza unui acord între persoana păgubită și asigurătorul RCA înainte de data pronunțării unei sentințe definitive și irevocabile, cu condiția că această culpă nu trezește îndoieli.

(5) În cazul avarierii sau distrugerii de bunuri, despăgubirile de asigurare se stabilesc în conformitate cu prezenta lege, ținându-se cont de pretențiile formulate de către persoana păgubită, fără a se depăși diferența dintre valoarea acestor bunuri la momentul producerii accidentului și valoarea rămasă și limita maximă a despăgubirilor de asigurare prevăzută de prezenta lege.

(6) În cuantumul despăgubirilor de asigurare se includ următoarele cheltuieli aferente:

- a) acțiunilor de diminuare a pagubelor;
- b) transportării bunurilor la locul de reparație ori la parcare sau depozitării;
- c) cazului asigurat și cheltuieli suportate în procesul civil de către persoana păgubită;

d) expertizei tehnice efectuate la cererea persoanei păgubite, conform art. 22 alin. (5).

(7) Cheltuielile enumerate la alin. (6) se rambursează doar în cazul prezentării documentelor justificative.

(8) În cazul avarierii sau distrugerii bunurilor, dacă autoritățile publice competente nu au stabilit elemente determinante cu privire la cauzele și împrejurările producerii accidentului de vehicul ori la pagubele cauzate, aceste elemente pot fi dovedite de părțile interesate, folosind orice metodă prevăzută de legislație.

(9) Dacă, la data producerii accidentului de vehicul, persoana păgubită are în vigoare un contract de asigurare de bunuri pentru bunurile avariate sau distruse prin accidentul de vehicul, aceasta poate opta pentru a fi despăgubită în temeiul acelui contract sau în temeiul contractului de asigurare obligatorie RCA.

(10) În cazul în care persoana păgubită se adresează asigurătorului cu care are încheiat un contract de asigurare de bunuri în scopul recuperării pagubelor, constatarea circumstanțelor accidentului de vehicul, soluțiile tehnologice adoptate, evaluarea și stabilirea despăgubirilor de asigurare vor fi opozabile asigurătorului RCA al persoanei culpabile care deține contract de asigurare obligatorie RCA, în limitele prevederilor prezentei legi, dacă asigurătorul de bunuri a respectat procedura de invitare a asigurătorului RCA al persoanei culpabile prevăzută la alin. (11).

(11) Asigurătorul care are încheiat un contract de asigurare de bunuri cu persoana păgubită este obligat să invite la procesul de constatare a pagubei persoana culpabilă și asigurătorul RCA al acesteia, probând invitația printr-un document justificativ. Neprezentarea asigurătorului RCA al persoanei culpabile, la data și locul stabilit, nu împiedică asigurătorul de bunuri să constate și să evalueze pagubele ce vor fi opozabile asigurătorului RCA absent de la procesul de constatare, în limitele prevederilor prezentei legi.

(12) Pentru respectarea prevederilor alin. (11), asigurătorul cu care persoana păgubită are încheiat un contract de asigurare de bunuri recuperează de la asigurătorul RCA al persoanei culpabile despăgubirea de asigurare plătită persoanei păgubite, în limitele stabilite de prezenta lege, pentru unul și același accident de vehicul.

Articolul 25. Stabilirea despăgubirilor de asigurare în cazul avarierii sau distrugerii vehiculului

(1) Despăgubirea de asigurare pentru avarierea sau distrugerea vehiculului nu poate depăși:

- a) valoarea pagubei real suportate;
- b) diferența dintre valoarea vehiculului la data producerii accidentului și valoarea rămasă;
- c) limita despăgubirii de asigurare prevăzută de prezenta lege.

(2) În cazul daunei totale, valorile menționate la alin. (1) lit. b) sunt determinate de către asiguratorul RCA prin personalul propriu sau prin servicii externalizate efectuate de către o entitate înregistrată și autorizată să efectueze expertize auto merceologice și auto tehnice. Persoana păgubită poate opta pentru repararea vehiculului în limita valorii determinate conform alin. (1) lit. b), dacă cerințele tehnice permit repararea vehiculului, sau poate opta pentru soluționarea cazului ca daună totală prin plata diferenței dintre valoarea vehiculului și valoarea rămasă.

(3) În cazul daunei parțiale, valoarea pagubei real suportate de vehicul este egală cu costul reparației părților componente sau a pieselor avariate ori, dacă este necesar, cu costul de înlocuire a acestora, inclusiv cu cheltuielile pentru materiale, pentru lucrările de demontare și asamblare aferente reparațiilor și înlocuirilor necesare.

(4) Prin părți componente sau piese care trebuie înlocuite se înțelege cele a căror reparație sau folosință nu mai este posibilă din punct de vedere tehnic, din cauza gradului înalt de avariere, ori cele a căror reparație este posibilă, dar costul acesteia, inclusiv cheltuielile pentru materiale, pentru demontare și asamblare, depășește valoarea de nou a părții componente sau a piesei respective.

(5) Costul reparației vehiculului se stabilește în baza documentelor eliberate de către unitatea de reparații acceptată de părți.

(6) Se consideră necesară revopsirea integrală a vehiculului atunci când minimum 50% din suprafața exterioară totală a vehiculului este avariata.

(7) Prețurile materialelor, ale părților componente și ale pieselor înlocuitoare sunt cele practicate de către unitățile de reparații.

(8) În cazul în care părțile componente, piesele sau materialele necesare pentru repararea vehiculului sunt cumpărate în valută străină, costul acestora este egal cu costul de achiziție prevăzut în actele de cheltuieli prezentate, inclusiv cheltuieli de transport, taxe vamale și taxa pe valoarea adăugată aferentă, echivalent în lei moldovenești la cursul oficial al leului moldovenesc, valabil la data plății facturii. În astfel de cazuri, costul părților componente, al pieselor sau al

materialelor (cu condiția că acestea sunt comercializate în Republica Moldova) nu va depăși prețul de vânzare practicat de către unitățile de reparații din Republica Moldova.

(9) Dacă pentru unele părți componente ale vehiculului nu există prețuri practicate de către unitățile de reparații, valoarea de nou a acestora se stabilește în baza prețurilor din cataloagele pieselor de schimb sau, în lipsa acestora, prin analogie cu prețurile părților componente ale unor vehicule similare.

(10) În procesul evaluării pagubei, atunci când este necesară înlocuirea părților componente și a pieselor avariate, în cazul plătirii despăgubirii de asigurare prin virament în contul bancar al unității de reparații, cuantumul despăgubirii de asigurare urmează a fi stabilit de către asigurătorul RCA, ținând cont de următoarele:

a) pentru vehiculele cu o vechime de până la 3 ani de la anul producerii și un parcurs de până la 100000 km, costul reparației vehiculului se stabilește în baza documentelor emise de către unitatea de reparații acceptată de părți sau cea indicată în certificatul de garanție valabil. În acest caz, la reparația vehiculului se vor utiliza părți componente și piese originale noi;

b) pentru vehiculele cu o vechime de peste 3 ani de la anul producerii și/sau un parcurs mai mare de 100000 km, costul reparației vehiculului se stabilește în baza documentelor emise de către unitatea de reparații acceptată de părți. În acest caz, la reparația vehiculului se vor utiliza părți componente și piese noi fabricate în bază de licență (piese after market) sau originale foste în folosință care corespund cerințelor tehnice și de securitate rutieră și sunt disponibile pe piața autohtonă. În cazul în care părțile componente și piesele noi fabricate în bază de licență sau cele originale foste în folosință nu sunt disponibile pe piața autohtonă, paguba real suportată pentru vehicule se va determina conform prețului părților componente și pieselor originale noi. În cazul în care părțile nu ajung la un acord cu privire la unitatea de reparație, despăgubirea de asigurare se va determina conform alin. (12)–(14).

(11) În scopul prevăzut la alin. (10), la calculul vechimii vehiculului se vor lua în considerare un număr întreg de ani calculați de la 1 ianuarie din anul producerii vehiculului până la data survenirii cazului asigurat.

(12) Asigurătorii RCA vor determina costul reparației vehiculelor, al materialelor, al părților componente și al pieselor înlocuitoare exclusiv, cu aplicarea sistemelor informaționale automatizate de evaluare în domeniul auto, care corespund cerințelor stabilite în actele normative ale autorității de supraveghere.

(13) În cazul dezacordului persoanei păgubite privind cuantumul despăgubirii de asigurare, stabilit conform alin. (10) și (12), cu excepția cazului în

care reparația a fost deja efectuată de către unitatea de reparații, costul reparației vehiculelor, al materialelor, al părților componente și al pieselor înlocuitoare se va determina de către asiguratorul RCA, ținând cont de sistemele informaționale automatizate de evaluare în domeniul auto, ce corespund cerințelor stabilite în actele normative ale autorității de supraveghere. Valoarea tarifului orei de manoperă este stabilită prin actul normativ al autorității de supraveghere, în condițiile aplicabile Republicii Moldova. La determinarea valorii de reparație, conform prezentului alineat, nu se vor aplica cheltuielile de transport, taxele vamale și taxa pe valoare adăugată.

(14) Actele de evaluare a despăgubirii de asigurare, întocmite fără respectarea prevederilor prezentului articol, nu pot servi drept temei pentru plățirea despăgubirii de asigurare.

(15) Orice expertiză judiciară sau extrajudiciară, care are drept scop stabilirea despăgubirii de asigurare, trebuie efectuată, în mod obligatoriu, în conformitate cu prevederile prezentei legi.

Articolul 26. Stabilirea indemnizațiilor în cazul vătămării corporale și/sau al decesului

(1) În cazul vătămării corporale, indemnizația de asigurare pentru pierderea veniturilor va include:

a) diferența dintre salariul mediu lunar net al persoanei păgubite, stabilit conform legislației privind modul de calcul al salariului mediu, și indemnizația primită din fondurile bugetului asigurărilor sociale de stat, pentru perioada incapacității temporare de muncă, probată cu documente justificative de la instituțiile competente – pentru persoanele salariate;

b) venitul mediu lunar net declarat autorităților competente și probat cu documente justificative, pentru ultimele 12 luni, din activități desfășurate de către persoana păgubită pentru perioada incapacității temporare de muncă, dar care nu va fi mai mic decât suma coșului minim de consum – pentru persoanele care nu au calitatea de salariat;

c) o indemnizație egală cu suma coșului minim de consum pentru perioada incapacității temporare de muncă, determinat conform declarațiilor prezentate instituțiilor competente și probate cu documente justificative – pentru persoanele păgubite care la momentul survenirii cazului asigurat nu întrunesc niciuna din exigențele stabilite la lit. a) și b).

(2) În cazul vătămărilor corporale, se compensează și eventualele cheltuieli generate de accident, inclusiv cheltuielile de transport ale persoanei accidentate, de tratament, protezare, spitalizare, recuperare, îngrijire, alimentație specială conform

prescripțiilor medicale, probate cu documente justificative, care nu sunt suportate din fondurile de asigurări medicale obligatorii, conform legislației. Cheltuielile menționate se stabilesc în baza prețurilor practicate de către instituțiile din Republica Moldova, conform documentelor eliberate de acestea sau în cazurile în care niciuna dintre instituțiile respective nu practică serviciile nominalizate, conform documentelor justificative eliberate de către instituțiile din străinătate;

(3) În cazul stabilirii dizabilității ca urmare a vătămărilor corporale, indemnizația de asigurare va include diferența dintre venitul mediu lunar net, determinat în conformitate cu alin. (1), și pensia de dizabilitate pe perioada dizabilității, în limitele prevederilor prezentei legi.

(4) În caz de deces al persoanei păgubite, indemnizația de asigurare se stabilește prin acordul dintre succesorii acesteia și asigurătorul RCA și include:

a) venitul mediu lunar net, determinat în conformitate cu alin. (1), minus indemnizațiile primite din fondurile bugetului asigurărilor sociale de stat pentru persoanele care s-au aflat la întreținerea defunctului și care aveau dreptul la pensie de întreținere din partea acestuia;

b) cheltuielile de înmormântare – în cuantum de 4 salarii medii lunare pe economie, stabilite la data survenirii accidentului de vehicul.

(5) În cazul vătămărilor corporale sau al decesului cauzat de accidentul de vehicul, persoana păgubită, după caz, succesorii acesteia pot solicita prejudiciu moral în limita prevăzută de prezenta lege.

Articolul 27. Stabilirea despăgubirilor de asigurare în cazul vătămării sau pieirii animalelor

(1) Cuantumul despăgubirii de asigurare pentru vătămarea sau pieirea animalelor într-un accident de vehicul se stabilește în baza prețului animalelor de pe piața locală la data producerii accidentului. Cheltuielile de tratament al animalelor vor fi rambursate de către asigurătorul RCA în baza documentelor justificative prezentate de proprietarul lor.

(2) Persoana păgubită va prezenta adeverința de la autoritatea competentă, care confirmă dreptul de proprietate asupra animalelor vătămăte sau pierite.

(3) La calcularea despăgubirii de asigurare în cazul animalelor vătămăte care trebuie sacrificate și a căror carne poate fi valorificată, se ia în considerare costul cărnii valorificate.

Articolul 28. Stabilirea despăgubirilor de asigurare în caz de avariere sau distrugere de alte bunuri

(1) Despăgubirile de asigurare pentru avarierea sau distrugerea de bunuri cauzate de accidentul de vehicul altele decât cele prevăzute la art. 25 și 27, se stabilesc în funcție de:

- a) avariere – costul reparației necesare pentru restabilirea acestora, în limitele de răspundere prevăzute la art. 13 alin. (1) lit. a);
- b) dauna totală – valoarea de piață diminuată cu costul materialelor rămase.

(2) Documentele tehnice (costurile de reparație și alte cheltuieli), prezentate de către persoana păgubită, se iau în considerare la stabilirea despăgubirii de asigurare după verificarea acestora de către asiguratorul RCA.

Articolul 29. Plata despăgubirilor de asigurare

(1) Asiguratorul RCA este obligat să plătească despăgubirile de asigurare, în termen de cel mult 10 zile lucrătoare de la data emiterii deciziei cu privire la soluționarea cererii de despăgubire, și să accepte cererea persoanei păgubite privind modalitatea de plată a despăgubirii de asigurare, care poate fi:

- a) în numerar;
- b) prin virament în cont bancar;
- c) prin virament în contul bancar al unității de reparații care a efectuat sau va efectua reparația.

(2) Cererea privind obiecțiile referitoare la cuantumul despăgubirii de asigurare este înaintată asiguratorului RCA în termen de 5 zile de la finalizarea dosarului de daune, urmând ca în termen de 5 zile lucrătoare de la data înștiințării, asiguratorul RCA să soluționeze cererea respectivă.

(3) Dacă persoana păgubită nu este de acord cu decizia asiguratorului RCA privind cuantumul despăgubirii de asigurare, asiguratorul plătește totuși despăgubirea de asigurare în cuantumul stabilit și persoana păgubită are dreptul să conteste decizia asiguratorului RCA în instanța de judecată.

(4) Despăgubirea de asigurare nu poate fi urmărită de către creditorii asiguratului sau ai persoanei păgubite.

(5) Despăgubirea de asigurare se plătește de către asiguratorul RCA nemijlocit persoanei fizice sau juridice păgubite, dacă aceasta nu a fost despăgubită de către persoana asigurată, sau unității de reparații, dacă în acordul dintre persoana păgubită și asigurator nu este stabilit altfel.

(6) Despăgubirea de asigurare se plătește persoanelor asigurate, total sau parțial, dacă acestea probează că au despăgubit persoanele păgubite în conformitate

cu prevederile prezentei legi și că despăgubirea de asigurare nu urmează a fi recuperată conform art. 30.

(7) În cazul în care în drepturile persoanei păgubite s-a subrogat asigurătorul asigurării facultative, oricare diferență de despăgubire dintre asigurarea facultativă și asigurarea obligatorie RCA rămâne pe contul asigurării facultative, fără a fi recuperată de la persoana asigurată, dacă despăgubirea de asigurare plătită din asigurarea facultativă nu depășește limita maximă a despăgubirii care poate fi acordată de către asigurătorul RCA pentru paguba produsă în același accident de vehicul, în conformitate cu legislația.

Articolul 30. Regresul asigurătorului RCA

(1) Asigurătorul RCA care a plătit despăgubirea de asigurare are dreptul să înainteze acțiune de regres în limitele acestei sume în cazul în care:

a) nu a fost îndeplinită obligația de încheiere a unui contract de asigurare obligatorie RCA, în condițiile art. 8 alin. (3) și (4);

b) vehiculul nu dispune de raport de inspecție tehnică periodică, valabil la momentul producerii accidentului;

c) accidentul a fost produs cu intenție sau a fost produs în timpul comiterii intenționate a unei infracțiuni;

d) accidentul a fost produs în timpul când făptuitorul infracțiunii săvârșite a încercat să evadeze de la forțele de ordine;

e) vehiculul era condus cu încălcarea regulilor privind dreptul de conducere constatată în condițiile Codului Contravențional;

f) conducătorul vehiculului a părăsit locul accidentului contrar prevederilor legale care reglementează circulația rutieră pe drumurile naționale și cele locale;

g) conducătorul vehiculului era în stare de ebrietate survenită în urma consumului de alcool, droguri și/sau alte substanțe cu efecte similare ori conducătorul vehiculului a refuzat testarea alcoolică sau narcologică, sau, după caz, examinarea medicală cu recoltarea probelor biologice, cu excepția celor prevăzute la art. 21 alin. (7).

(2) Asigurătorul RCA are dreptul să solicite persoanei culpabile de producerea accidentului de vehicul și/sau persoanei păgubite recuperarea cheltuielilor suportate în legătură cu instrumentarea dosarului de daune deschis în temeiul cererii de despăgubire neîntemeiată.

Articolul 31. Decontarea directă dintre asigurătorii RCA

(1) Asigurătorii RCA pot oferi, în mod voluntar, decontare directă asiguraților. Decontarea directă dintre asigurătorii RCA este aplicabilă la îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

- a) accidentele de vehicul se produc pe teritoriul Republicii Moldova;
- b) vehiculele implicate în accident sunt înmatriculate în Republica Moldova;
- c) daunele sunt produse exclusiv vehiculelor;
- d) ambele vehicule implicate în accident dispun de asigurare obligatorie RCA valabilă la data cazului asigurat;
- e) pagubele exclud vătămările corporale, decesul și prejudiciile morale;
- f) asigurătorii RCA dispun de unul dintre sistemele informaționale automatizate de evaluare în domeniul auto, care corespund cerințelor stabilite în actele normative ale autorității de supraveghere.

(2) Procedura de decontare directă se stabilește prin actele normative ale autorității de supraveghere.

(3) Decontarea directă nu aduce atingere dreptului persoanei păgubite într-un accident de vehicul, al cărui proprietar și/sau utilizator a îndeplinit obligația de asigurare obligatorie RCA, de a institui proceduri pentru recuperarea despăgubirii împotriva asigurătorului RCA al persoanei culpabile de producerea accidentului de vehicul.

(4) În cazul în care persoana păgubită se adresează asigurătorului RCA cu care are încheiat contract de asigurare obligatorie RCA în scopul recuperării despăgubiri, constatarea circumstanțelor accidentului de vehicul, soluțiile tehnologice adoptate, evaluarea și stabilirea despăgubirilor de asigurare vor fi opozabile asigurătorului RCA al persoanei culpabile care deține contract de asigurare obligatorie RCA, în limitele prevederilor prezentei legi, dacă asigurătorul RCA al persoanei păgubite a respectat procedura de invitare a asigurătorului RCA al persoanei culpabile prevăzută la alin. (5).

(5) Asigurătorul RCA al persoanei păgubite este obligat să invite la procesul de constatare a pagubei persoana culpabilă și asigurătorul RCA al acesteia, probând invitația printr-un document justificativ. Neprezentarea asigurătorului RCA al persoanei culpabile la data și locul stabilit nu împiedică asigurătorul RCA al persoanei păgubite să constate și să evalueze pagubele ce vor fi opozabile asigurătorului RCA absent de la procesul de constatare, în limitele prevederilor prezentei legi.

(6) Pentru respectarea prevederilor alin. (5), asigurătorul RCA al persoanei păgubite recuperează de la asigurătorul RCA al persoanei culpabile despăgubirea de asigurare plătită persoanei păgubite, în limitele stabilite de prezenta lege pentru unul și același accident de vehicul.

Capitolul III

BIROUL NAȚIONAL AL ASIGURĂTORILOR DE AUTOVEHICULE

Secțiunea 1
Organizarea și funcționarea
Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule

Articolul 32. Organizarea BNAA-ului

(1) BNAA este o asociație profesională, necomercială, independentă și autonomă, bazată pe principiul apartenenței obligatorii a tuturor societăților de asigurare, care, în condițiile legii, au dreptul de a practica în Republica Moldova activitate de asigurare obligatorie RCA.

(2) BNAA deține competențe de reprezentare și îndeplinește prerogativele și atribuțiile de birou național în Consiliul Birourilor și deține calitatea de membru al acestuia.

(3) BNAA își desfășoară activitatea în baza propriului statut, a prezentei legi, a reglementărilor Consiliului Birourilor, a actelor normative ale autorității de supraveghere și a altor acte normative.

(4) Statutul BNAA-ului și modificările acestuia se aprobă de către Adunarea generală a membrilor a BNAA și se înregistrează în modul stabilit de legislație, cu avizul prealabil al autorității de supraveghere.

(5) Activitatea, patrimoniul și atribuțiile BNAA-ului, Fondul de protecție a victimelor străzii și Fondul de compensare sunt supuse supravegherii de către autoritatea de supraveghere în conformitate cu legislația.

Articolul 33. Atribuțiile BNAA-ului

(1) BNAA îndeplinește următoarele atribuții de bază:

a) monitorizează activitatea membrilor săi privind exercitarea drepturilor și respectarea obligațiilor aferente asigurării obligatorii RCA externă;

b) gestionează și utilizează mijloacele financiare ale Fondului de protecție a victimelor străzii și cele ale Fondului de compensare, constituite în temeiul prezentei legi;

c) instrumentează și soluționează direct sau prin intermediul corespondenților sau al agenților săi cererile de despăgubire pentru pagubele produse pe teritoriul Republicii Moldova de accidente de vehicule înmatriculate în statele membre ale Sistemului Internațional de Asigurări „Carte Verde”, în condițiile și limitele de răspundere prevăzute de prezenta lege, cu respectarea procedurilor stabilite în Regulamentul general al Consiliului Birourilor;

d) îndeplinește funcțiile care îi sunt atribuite ca membru al Consiliului Birourilor, angajamentele care decurg din acordurile cu birourile naționale din statele terțe și alte funcții, conform cerințelor actelor normative care reglementează Sistemul Internațional de Asigurări „Carte Verde”;

e) reprezintă Republica Moldova în relațiile externe din cadrul Consiliului Birourilor;

f) reprezintă direct sau prin intermediarii desemnați interesele birourilor naționale din statele membre ale Sistemului Internațional de Asigurări „Carte Verde”, precum și ale societăților de asigurare, membre ale acestora, în fața autorităților și organizațiilor naționale, inclusiv în instanțele de judecată din Republica Moldova;

g) asigură apartenența Republicii Moldova la Sistemul Internațional de Asigurări „Carte Verde” și îndeplinirea obligațiilor general recunoscute față de organizațiile autorizate din țările membre ale acestui sistem;

h) utilizează în comun cu autoritatea de supraveghere un sistem informațional automatizat de stat în domeniul asigurărilor obligatorii RCA;

i) stabilește și aplică sancțiuni, cu excepția suspendării sau încetării calității de membru, pentru nerespectarea prevederilor statutului și/sau a prevederilor Regulamentului general al Consiliului Birourilor;

j) aplică membrilor săi penalități în mărime de 12% anual, calculate din suma datorată de membru, începând cu data chemării BNAA-ului în garanție și până la data achitării efective de către membru a sumei datorate. Penalitățile aplicate se fac venit la bugetul BNAA-ului;

k) tipărește și eliberează asigurătorilor RCA licențiați să desfășoare activitate de asigurare obligatorie RCA externă formulare de certificate de asigurare „Carte Verde”, în termen de 30 de zile de la data efectuării plății de către asigurătorul RCA a costului acestor formulare, sau autorizează membrii săi să le tipărească;

l) încheie acorduri de colaborare privind schimbul de informații cu autoritățile publice și cu alte instituții în vederea îndeplinirii prevederilor legale;

m) exercită alte atribuții stabilite de prezenta lege și de statutul său.

(2) Atribuția BNAA-ului menționată la alin. (1) lit. k) decade din data de la care asigurătorii RCA licențiați să desfășoare activitate de asigurare obligatorie RCA externă sunt autorizați să emită certificate de asigurare „Carte Verde” în format electronic, conform modelului aprobat de către Consiliul Birourilor. Certificatele de asigurare „Carte Verde”, eliberate în condițiile alin. (1) lit. k), sunt valabile până la expirarea perioadei de acoperire a asigurării.

(3) În vederea realizării supravegherii, BNAA:

a) informează sistematic autoritatea de supraveghere cu privire la neonorarea obligațiilor de către membrii săi, la practicile frauduloase ale acestora, la sancțiunile aplicate membrilor, precum și la reclamațiile și sesizările venite din partea altor birouri naționale;

b) elaborează și prezintă autorității de supraveghere, în termen de 4 luni de la sfârșitul perioadei de gestiune, raportul anual de activitate și raportul auditorului emis de către o entitate de audit care face parte dintr-o rețea internațională înregistrată în Registrul public al entităților de audit, în modul prevăzut de legislația din domeniul auditului, cu publicarea acestora pe pagina web oficială a sa.

Articolul 34. Conducerea BNAA-ului

(1) Organele de conducere ale BNAA-ului sunt:

- a) Adunarea generală a membrilor;
- b) Consiliul de supraveghere, condus de către un președinte;
- c) directorul executiv.

(2) Structura organelor de conducere ale BNAA-ului, competența acestora, procedura de convocare și desfășurare a ședințelor și de adoptare a deciziilor se stabilesc în statutul BNAA-ului.

(3) Adunarea generală a membrilor are următoarele atribuții exclusive:

- a) aprobă statutul și modificările la statut;
- b) alege și revocă directorul executiv, membrii Consiliului de supraveghere și stabilește componența numerică a acestuia și durata mandatului;
- c) confirmă entitatea de audit și stabilește onorariul de audit;
- d) aprobă și modifică devizul anual de venituri și cheltuieli, raportul anual și situațiile financiare ale BNAA-ului;
- e) decide cu privire la reorganizarea sau lichidarea benevolă a BNAA-ului;
- f) decide cu privire la alte chestiuni care intră în sfera de competență a sa stabilite prin statut.

(4) Adunarea generală a membrilor adoptă hotărâri cu votul majorității simple a membrilor BNAA-ului prezenți la adunare. Adunarea generală a membrilor este deliberativă, dacă la adunare s-au înregistrat și participă cel puțin 2/3 din membrii cu drept de vot.

(5) Prin derogare de la prevederile alin. (4), hotărârile Adunării generale ale membrilor ce vizează aspecte ale asigurării obligatorii RCA externă, precum și cele ce vizează competențele stabilite la alin. (3) lit. a), b) și d) sunt adoptate în exclusivitate cu votul majorității simple a asigurătorilor RCA licențiați să desfășoare activitate de asigurare obligatorie RCA externă, prezenți la adunare.

(6) Consiliul de supraveghere reprezintă interesele membrilor BNAA-ului în perioada dintre adunările generale ale membrilor și în limitele atribuțiilor sale și exercită conducerea generală și controlul asupra activității BNAA-ului. Consiliul

de supraveghere este subordonat Adunării generale a membrilor și are următoarele atribuții:

- a) decide convocarea adunărilor generale, după caz;
- b) elaborează și stabilește strategia activității BNAA-ului;
- c) examinează, aprobă și prezintă Adunării generale a membrilor raportul anual de activitate al BNAA-ului;
- d) aprobă regulamentele interne de funcționare, organigrama și statul de personal din subordinea directorului executiv al BNAA-ului;
- e) supraveghează colaborarea BNAA-ului cu autoritățile administrației publice centrale și locale;
- f) decide cu privire la alte aspecte care intră în sfera de competență a sa, astfel cum este prevăzut în statutul BNAA-ului, precum și chestiunile adoptate de către Adunarea generală a membrilor.

(7) Procedura de alegere a membrilor Consiliului de supraveghere și de luare a deciziilor se stabilesc în statutul BNAA-ului și în regulamentul de funcționare al acestuia.

(8) Membrii Consiliului de supraveghere sunt delegați de către membrii BNAA-ului și nu au dreptul de a delega sau de a transmite atribuțiile lor către alte persoane.

(9) Directorul executiv reprezintă BNAA în relațiile cu Consiliul Birourilor și cu birourile naționale din statele membre ale Sistemului Internațional de Asigurări „Carte Verde”, având următoarele atribuții exclusive:

- a) organizează activitatea BNAA-ului și ia deciziile necesare pentru asigurarea îndeplinirii activităților acestuia;
- b) gestionează fondurile existente în cadrul BNAA-ului;
- c) organizează și administrează activitatea economico-operatională a BNAA-ului;
- d) emite avize și propuneri Consiliului de supraveghere și Adunării generale a membrilor cu privire la unele chestiuni care intră în sfera de competență a acestuia;
- e) notifică, în scris, autoritatea de supraveghere, cu transmiterea datelor/informațiilor relevante aferent entității de audit confirmată de Adunarea generală a membrilor;
- f) monitorizează în permanență, cu notificarea în formă scrisă a Consiliului de supraveghere, onorarea de către membrii titulari a obligațiilor financiare în cadrul Sistemului Internațional de Asigurări „Carte Verde”;
- g) decide alte chestiuni care intră în sfera de competență a directorului executiv, astfel cum este prevăzut în statut.

(10) Eliberarea formularelor certificatelor de asigurare „Carte Verde” asiguratorilor RCA licențiați să desfășoare activitate de asigurare obligatorie RCA externă, în cazul în care aceștia nu sunt autorizați să le tipărească, ține de competența exclusivă a directorului executiv. Competența în cauză este valabilă până la data și în situația specificată la art. 33 alin. (2).

(11) Numirea în funcție a directorului executiv al BNAA-ului se aprobă în prealabil de către autoritatea de supraveghere. Directorul executiv trebuie să corespundă cerințelor stabilite pentru persoanele cu funcție de conducere de legislația privind activitatea de asigurare sau de reasigurare și de actele normative ale autorității de supraveghere, și nu are dreptul să transmită responsabilitățile sale altor persoane.

(12) Dacă directorul executiv nu își poate exercita atribuțiile din cauza unor circumstanțe obiective, probate prin documente justificative, atribuțiile acestuia sunt exercitate temporar de către o persoană desemnată în acest sens de către Adunarea generală a membrilor și avizată în prealabil de către autoritatea de supraveghere, care trebuie să corespundă cerințelor stabilite pentru persoanele cu funcție de conducere de legislația privind activitatea de asigurare sau de reasigurare și de actele normative ale autorității de supraveghere.

(13) Autoritatea de supraveghere are dreptul să retragă avizul și/sau să recomande Adunării generale a membrilor înlocuirea persoanei care deține funcția de director executiv, dacă titularul funcției:

- a) nu corespunde cerințelor prevăzute în actele normative ale autorității de supraveghere;
- b) a fost desemnat în baza unor informații neveridice sau incomplete;
- c) a comis încălcări ale cadrului normativ intern și/sau internațional aferent activității BNAA-ului, care au dus la producerea riscurilor semnificative și au afectat soliditatea financiară a acestuia.

(14) Adunarea generală a membrilor notifică autoritatea de supraveghere despre modificarea/încetarea raporturilor de muncă cu directorul executiv, cu expunerea motivelor aferente, în termen de 5 zile de la data încetării exercitării atribuțiilor de către ultimul.

(15) În cazul prevăzut la alin. (14), Adunarea generală a membrilor desemnează un nou titular al funcției de director executiv cât mai curând posibil, dar nu mai târziu de o lună de la data încetării exercitării atribuțiilor ex-directorului.

(16) Alte atribuții ale organelor de conducere ale BNAA-ului sunt reglementate prin statutul BNAA-ului și prin alte acte interne, aprobate conform legislației.

Articolul 35. Calitatea de membru al BNAA-ului

(1) Calitatea de membru al BNAA-ului se obține de către asigurătorul RCA din momentul în care este licențiat să desfășoare activitate de asigurare obligatorie RCA internă sau pentru asigurarea obligatorie RCA internă și externă.

(2) Suspendarea sau retragerea licenței pentru desfășurarea activității de asigurare obligatorie RCA atrage după sine suspendarea sau retragerea calității de membru al BNAA-ului.

(3) Autoritatea de supraveghere informează BNAA-ul despre eliberarea, suspendarea sau retragerea licenței pentru desfășurarea activității de asigurare obligatorie RCA internă sau pentru asigurarea obligatorie RCA internă și externă în termen de 3 zile lucrătoare de la data adoptării hotărârii.

(4) Asigurătorul care deține calitatea de membru al BNAA-ului are drept de vot deliberativ în Adunarea generală a membrilor.

(5) Membrii BNAA-ului, care sunt licențiați să desfășoare activitate de asigurare obligatorie RCA internă și externă, poartă răspundere comună și solidară pentru obligațiile din trecut, prezente și viitoare ale BNAA-ului, asumate în cadrul Sistemului Internațional de Asigurări „Carte Verde”.

(6) Membrii BNAA-ului, care sunt licențiați să desfășoare activitate de asigurare obligatorie RCA internă și externă, își vor desfășura activitatea în conformitate cu regulile stabilite de regulamentele interne ale Consiliului Birourilor și în scopul menținerii BNAA-ului în cadrul Sistemului Internațional de Asigurări „Carte Verde”.

(7) Temei pentru suspendarea sau retragerea licenței pentru desfășurarea activității de asigurare obligatorie RCA externă de către autoritatea de supraveghere poate servi decizia organului de conducere al BNAA-ului privind aplicarea sancțiunilor în cazul în care:

a) BNAA primește 3 sau mai multe cereri justificate de chemare în garanție într-un interval de 3 luni pentru unul și același membru;

b) asigurătorul datorează plăți și cotizații ce rezultă din calitatea lui de membru al BNAA-ului, inclusiv pentru plata primei de reasigurare, și nu își îndeplinește obligațiile financiare față de BNAA în termen de până la 90 de zile de la primirea unei notificări corespunzătoare din partea BNAA-ului.

Articolul 36. Patrimoniul BNAA-ului

(1) Patrimoniul BNAA-ului se constituie din:

- a) cotizațiile de înscriere și cotizațiile anuale de membru, stabilite în bugetul BNAA-ului;
- b) contribuțiile lunare în Fondul de protecție a victimelor străzii și dobânzile aferente activelor în acest fond;
- c) contribuțiile lunare în Fondul de compensare și dobânzile aferente lor;
- d) venitul din activitatea de regularizare a daunelor;
- e) alte surse legale de venit.

(2) Cotizația anuală de membru reprezintă partea asigurătorului RCA în veniturile BNAA-ului, planificate din astfel de cotizații, și se determină ca o cotă procentuală din veniturile planificate. Cota procentuală este egală cu cota procentuală a primelor brute de asigurări obligatorii RCA subscrise de către asigurători în volumul total al primelor brute de asigurări RCA subscrise de toți asigurătorii licențiați să emită polițe de asigurare RCA pentru perioada de gestiune curentă. Cotizația anuală de membru se determină pentru asigurarea obligatorie RCA internă și externă separat și se plătește trimestrial, până la data de 25 a lunii următoare trimestrului de gestiune.

(3) Cotizația de înscriere reprezintă suma mijloacelor financiare pe care membrul potențial o plătește la BNAA. Mărimea cotizației de înscriere se stabilește în statutul BNAA-ului și nu poate depăși suma de 5000 de lei.

(4) Cheltuielile aferente îndeplinirii prerogativelor și atribuțiilor BNAA-ului în Consiliul Birourilor vor fi acoperite de partea cotizației anuale de membru, stabilită pentru asigurătorii RCA licențiați să desfășoare activitate de asigurare obligatorie RCA externă.

(5) Contribuțiile lunare în Fondul de protecție a victimelor străzii și în Fondul de compensare devin proprietatea BNAA-ului și nu se restituie în caz de anulare sau încetare a calității de membru al acestuia.

Articolul 37. Garanția financiară externă

(1) Garanția financiară externă se constituie de către BNAA, la recomandarea, în mărimea stabilită și în favoarea Consiliului Birourilor, pentru acoperirea pagubelor neplătite de către asigurătorii RCA, în baza contractelor de asigurare obligatorie RCA externă încheiate și care decurg din propriile retenții de risc.

(2) Contribuția asigurătorului RCA la garanția financiară externă se calculează ca raport între mărimea garanției și numărul de asigurători RCA licențiați să desfășoare activitate de asigurare obligatorie RCA internă și externă.

(3) Cota financiară a asigurătorului RCA la garanția financiară externă nu se admite ca un activ eligibil care acoperă rezervele lor tehnice, cerințele de capital minim și marja de solvabilitate, fiind un activ grevat cu sarcini.

(4) În cazul obținerii de către asigurătorul RCA a licenței pentru desfășurarea activității de asigurare obligatorie RCA internă și externă în perioada în care este în vigoare cerința de menținere a garanției financiare externe, BNAA recalculează contribuțiile la garanția financiară externă și restituie, în termen de 30 de zile de la data adoptării deciziei autorității de supraveghere privind eliberarea licenței, surplusul creat prin intrarea contribuției asigurătorului RCA nou licențiat către asigurătorii RCA care dețin licență la momentul recalculării.

(5) În cazul retragerii licenței asigurătorului RCA pentru desfășurarea activității de asigurare obligatorie RCA internă și externă în perioada în care este în vigoare cerința de menținere a garanției financiare externe, BNAA recalculează contribuțiile la garanția financiară externă, iar asigurătorii RCA care dețin licență la momentul recalculării sunt obligați să suplinească insuficiența în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a deciziei autorității de supraveghere privind retragerea licenței.

(6) În cazul prevăzut la alin. (5), contribuția asigurătorului RCA la garanția financiară externă și dobânda aferentă se transformă în contribuție suplimentară a acestuia la Fondul de compensare, cu respectarea prevederilor art. 40 alin. (2) lit. b).

Secțiunea a 2-a

Competențele Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule

Articolul 38. Competențele BNAA-ului în calitate de organism de plată a despăgubirilor de asigurare

(1) Obiectivul de bază al BNAA este de a asigura protecția intereselor persoanelor pagubite în accidente de vehicule și de a promova stabilitatea și dezvoltarea asigurării obligatorii RCA pentru pagubele produse persoanelor pagubite ca urmare a utilizării vehiculelor.

(2) Pentru îndeplinirea acestui obiectiv, BNAA garantează despăgubirea de asigurare persoanelor pagubite:

a) pe teritoriul statelor membre ale Sistemului Internațional de Asigurări „Carte Verde” pentru pagubele produse de accidente de vehicule înmatriculate în Republica Moldova, în cazul în care asiguratul deține un certificat de asigurare „Carte Verde”, eliberat în numele unui asigurător RCA membru al BNAA-ului;

b) pe teritoriul Republicii Moldova pentru pagubele produse de accidente de vehicule înmatriculate în statele membre ale Sistemului Internațional de Asigurări „Carte Verde”, ai căror proprietari și/sau utilizatorii dețin certificat de asigurare „Carte Verde”, eliberat de un asigurător membru al biroului național din țara de reședință în condițiile și în limitele stabilite de prezenta lege, cu recuperarea ulterioară a cheltuielilor suportate din contul asigurătorului RCA al persoanei culpabile;

c) pe teritoriul Republicii Moldova pentru pagubele produse persoanelor păgubite de accidente de vehicule ai căror proprietari și/sau utilizatori nu au încheiat contracte de asigurare obligatorie RCA sau de vehicule și/sau conducători de vehicule neidentificați, de vehiculele neînregistrate sau care nu au fost supuse înmatriculării pe teritoriul Republicii Moldova, precum și de vehiculele obținute pe cale ilicită, dar neasigurate RCA.

(3) În calitate de organism de plată a despăgubirilor de asigurare, BNAA utilizează mijloacele financiare ale Fondului de protecție a victimelor străzii și ale Fondului de compensare, în conformitate cu prevederile prezentei legi și ale actelor normative ale autorității de supraveghere.

(4) Nicio persoană de drept public sau privat care a despăgubit în orice fel persoanele păgubite sau a oferit acestora servicii în legătură cu pagubele suferite nu are dreptul să solicite de la BNAA recuperarea cheltuielilor efectuate.

(5) BNAA nu poate plăti despăgubiri de asigurare pentru pagubele produse de un singur accident, care să depășească limitele de răspundere ale asigurătorului RCA, prevăzute de legislație la momentul producerii accidentului în Republica Moldova sau de legislația celorlalte state pe al căror teritoriu s-a produs accidentul, din care va fi dedusă, după caz, franșiza prevăzută de lege.

Articolul 39. Fondul de protecție a victimelor străzii

(1) Fondul de protecție a victimelor străzii se constituie în vederea protejării persoanelor păgubite prin accidente de vehicule ai căror proprietari și/sau utilizatori nu au încheiat contracte de asigurare obligatorie RCA, de vehicule și/sau conducători de vehicule neidentificați, de vehicule neînregistrate sau care nu au fost supuse înmatriculării pe teritoriul Republicii Moldova și/sau de vehicule obținute pe cale ilicită, dar neasigurate RCA.

(2) Asigurătorii RCA licențiați să desfășoare activitate de asigurare obligatorie RCA sunt obligați să contribuie la constituirea fondului prevăzut la alin. (1), proporțional volumului primelor de asigurare încasate pentru această clasă de asigurare, în conformitate cu actele normative ale autorității de

supraveghere. Cuantumul cotizațiilor asigurătorilor RCA la acest fond se stabilește prin actele normative ale autorității de supraveghere.

(3) Fondul de protecție a victimelor străzii este destinat plății despăgubirilor de asigurare în următoarele condiții:

a) dacă vehiculul și/sau conducătorul de vehicul au fost identificați, dar nu a îndeplinit obligația de a încheia un contract de asigurare obligatorie RCA și/sau vehiculele nu sunt înregistrate sau nu au fost supuse înmatriculării pe teritoriul Republicii Moldova, despăgubirea de asigurare se plătește pentru distrugerea de bunuri și vătămări corporale sau deces;

b) dacă vehiculul și/sau conducătorul de vehicul au rămas neidentificați, indemnizația de asigurare se plătește exclusiv pentru vătămări corporale sau deces, iar în cazul în care un astfel de accident de vehicul a provocat deces sau vătămare corporală care a condus la stabilirea dizabilității, atunci se plătește o despăgubire de asigurare și pentru pagube materiale aduse persoanei vătămate cu echivalentul în lei a sumei ce depășește 200 de euro, la cursul oficial al leului moldovenesc comunicat de către Banca Națională a Moldovei pentru ziua producerii accidentului. Accidentul cauzat de un vehicul care a rămas neidentificat este accidentul în care vehiculul a intrat în coliziune directă cu partea păgubită sau cu bunurile deteriorate de acesta, după care vehiculul a părăsit locul accidentului;

c) dacă vehiculul a fost obținut pe cale ilicită și nu are asigurare obligatorie RCA, indemnizația de asigurare se plătește pentru vătămări corporale sau deces, iar pentru pagube materiale aduse persoanei cu echivalentul în lei a sumei ce depășește 100 de euro, la cursul oficial al leului moldovenesc comunicat de către Banca Națională a Moldovei pentru ziua producerii accidentului;

d) dacă accidentul are loc în perioada suspendării contractului de asigurare obligatorie RCA, despăgubirea de asigurare se plătește pentru distrugerea de bunuri și vătămări corporale sau deces, indiferent de persoana care l-a cauzat.

(4) Mijloacele financiare ale Fondului de protecție a victimelor străzii se gestionează și se utilizează de către BNAA, potrivit actelor normative ale autorității de supraveghere și actelor interne emise în acest sens. Cheltuielile de constituire, gestionare și utilizare a mijloacelor fondului nominalizat se vor acoperi din disponibilitățile acestuia.

(5) Despăgubirile de asigurare plătite din Fondul de protecție a victimelor străzii nu vor depăși limitele de răspundere stabilite la art. 13.

(6) BNAA are obligația de a ține o evidență distinctă a contribuțiilor în Fondul de protecție a victimelor străzii și a cheltuielilor lui, de a păstra

disponibilitățile acestuia în instrumente financiare purtătoare de dobândă, la bănci, în instrumente ale pieței monetare sau în valori mobiliare de stat.

(7) În caz de deficit al Fondului de protecție a victimelor străzii, autoritatea de supraveghere poate majora pe parcursul anului, pentru acoperirea obligațiilor fondului menționat, contribuția stabilită prin actele sale normative.

(8) În vederea recuperării sumelor cheltuite din Fondul de protecție a victimelor străzii, BNAA poate înainta, în limitele despăgubirii de asigurare plătite și ale cheltuielilor de instrumentare a dosarului de daune, acțiuni de regres față de persoanele culpabile de producerea pagubelor într-un accident.

Articolul 40. Fondul de compensare

(1) BNAA gestionează și utilizează, în strictă conformitate cu Regulamentul general al Consiliului Birourilor, mijloacele financiare ale Fondului de compensare, instituit pentru a garanta:

a) rambursarea către birourile naționale/asigurătorii/corespondenții din străinătate a sumelor plătite de către aceștia cu titlu de despăgubire de asigurare pentru pagubele produse de către deținătorii de certificate de asigurare „Carte Verde”;

b) recuperarea pagubelor produse de către deținătorii de certificate de asigurare „Carte Verde” false sau neautorizate;

c) plata sumelor datorate către persoanele păgubite în Republica Moldova, pentru a compensa pagubele produse de către deținătorii de certificate de asigurare „Carte Verde” emise de către asigurătorii din străinătate.

(2) Fondul de compensare are ca mijloace financiare contribuțiile asigurătorilor RCA licențiați să desfășoare activitate de asigurare obligatorie RCA externă, și anume:

a) contribuția inițială, cu titlu de garanție, în caz de neonorare, în termenul stabilit, de către asigurătorul RCA a cărui licență a fost suspendată sau retrasă ori care se află în procedură de rezoluție/remediere financiară a obligațiilor privind plata despăgubirilor de asigurare obligatorie RCA externă sau în caz de neachitare a plăților ce rezultă din calitatea lui de membru al BNAA-ului. Soldul contribuției inițiale, cu dobânzile aferente, se restituie asigurătorului RCA în termen de 30 de zile din momentul intrării în vigoare a deciziei autorității de supraveghere cu privire la transferul de portofoliu cu toate obligațiile de despăgubire sau în termen de 7 ani de la data retragerii licenței, dar nu înainte de lichidarea totală a pagubelor și de îndeplinirea tuturor obligațiilor de plată care derivă din vânzările anterioare a certificatelor de asigurare „Carte Verde”;

b) contribuția suplimentară, cu titlu de garanție, constituită potrivit art. 37 alin. (6), pentru cazul prevăzut la lit. a). Soldul contribuției suplimentare, cu dobânzile aferente, se restituie asigurătorului RCA în termen de 30 de zile din momentul în care decizia organelor de conducere ale Consiliului Birourilor referitoare la revocarea sau la suspendarea cerinței privind garanția financiară externă devine executorie pentru BNAA, precum și în cazurile prevăzute la lit. a);

c) contribuția lunară, destinată realizării obiectivelor Fondului de compensare, conform alin. (1);

d) contribuția specială primită de la asigurătorii RCA sub formă de împrumut, în funcție de necesitățile curente ale Fondului de compensare.

(3) Sursa de acoperire a contribuțiilor prevăzute la alin. (2), cuantumul și termenul lor de achitare, modul de gestionare, utilizare și repartizare a mijloacelor financiare ale Fondului de compensare se stabilesc prin actele normative ale autorității de supraveghere.

(4) În cazul în care BNAA utilizează mijloace financiare ale Fondului de compensare pentru obiectivul prevăzut la alin. (1) lit. a), asigurătorii RCA, în al căror nume au fost utilizate aceste mijloace, au obligația să compenseze integral aceste cheltuieli.

(5) BNAA are obligația de a ține o evidență a mijloacelor financiare primite, divizate pe tipuri de contribuții, și a cheltuielilor din Fondul de compensare, precum și de a investi disponibilitățile fondului menționat în instrumente financiare purtătoare de dobândă, la bănci, în instrumente ale pieței monetare sau în valori mobiliare de stat.

Articolul 41. Competențele BNAA-ului privind furnizarea informațiilor

(1) În vederea furnizării informațiilor despre accidente, BNAA are următoarele atribuții:

a) furnizează informația și actele solicitate de către birourile naționale, de către asigurătorii/corespondenții nominalizați din străinătate cu privire la asigurați, la asigurătorii RCA, la certificatele de asigurare „Carte Verde” (cum ar fi existența unui contract de asigurare pentru un anumit vehicul indicat la o anumită dată, confirmarea valabilității certificatului de asigurare „Carte Verde”, după caz), la vehiculul înregistrat în Republica Moldova și la plăcuțele cu numerele de înmatriculare;

b) oferă date privind reprezentantul de despăgubiri/corespondentul nominalizat pe teritoriul Republicii Moldova al asigurătorului RCA din străinătate;

c) acordă, la cererea persoanelor păgubite care prezintă un interes legitim, datele privind proprietarul și/sau utilizatorul de vehicul culpabil în producerea accidentului, informația despre vehiculul înregistrat în Republica Moldova,

implicat în accident de vehicul produs în afara hotarelor acesteia, informația despre vehiculul înregistrat în străinătate, implicat în accidente de vehicul pe teritoriul Republicii Moldova, precum și despre asigurările obligatorii RCA deținute de acestea, și dovada existenței interesului legitim care este în sarcina persoanei care face solicitarea.

(2) BNAA primește și/sau furnizează instituțiilor subordonate ale Ministerului Afacerilor Interne și Agenției Servicii Publice, instituțiilor cu atribuții de organizare și coordonare a activității de evidență și eliberare a certificatelor de înmatriculare și a plăcuțelor cu numere de înmatriculare, datele privind accidentele produse și vehiculele pentru care au fost emise asigurări obligatorii RCA.

(3) Furnizarea datelor cu caracter personal se face în conformitate cu prevederile legislației privind protecția datelor cu caracter personal, ce se referă la prelucrarea și libera circulație a acestor date.

(4) BNAA nu poate prelucra datele cu caracter personal la care are acces, în scopuri altele decât cele prevăzute de prezenta lege.

Capitolul IV

VERIFICAREA ASIGURĂRII

OBLIGATORII DE RĂSPUNDERE CIVILĂ AUTO

Articolul 42. Evidența asigurărilor obligatorii RCA

(1) Asigurătorul RCA ține evidența zilnică distinctă, în regim electronic, referitoare la asigurarea obligatorie RCA și prezintă un raport lunar și trimestrial în modul și în termenele stabilite de către autoritatea de supraveghere.

(2) Asigurătorul înființează și ține zilnic, în regim electronic, registrul de evidență a contractelor de asigurare încheiate pentru asigurarea obligatorie RCA.

(3) Asigurătorul este obligat să prezinte autorității de supraveghere și BNAA-ului, în modul stabilit, informațiile despre fiecare contract de asigurare obligatorie RCA.

Articolul 43. Controlul asigurării obligatorii RCA

(1) Controalele sunt permise dacă acestea au un caracter nediscriminatoriu și se desfășoară în cadrul controalelor care nu urmăresc exclusiv verificarea asigurării.

(2) Instituțiile subordonate ale Ministerului Afacerilor Interne se învestesc cu funcție de control asupra deținerii de către proprietarii și/sau utilizatorii de vehicule a asigurării obligatorii RCA.

(3) Instituțiile subordonate ale Ministerului Afacerilor Interne vor exercita în punctele de trecere a frontierei de stat a Republicii Moldova funcția de control asupra:

a) deținerii, la intrarea în țară, de către proprietarii și/sau utilizatorii de vehicule înmatriculate în statele terțe a documentelor internaționale de asigurare, valabile în Republica Moldova;

b) deținerea, la ieșire din țară, de către proprietarii și/sau utilizatorii de vehicule înmatriculate în Republica Moldova a unuia dintre următoarele acte:

– certificatul de asigurare „Carte Verde” valabil pentru țara de destinație, eliberat de către asigurătorii RCA licențiați din Republica Moldova;

– documentul internațional de asigurare valabil pentru țara de destinație, emis sub garanția unui birou național din străinătate;

– alte documente de asigurare auto, valabile pentru țara de destinație.

(4) Stațiile de inspecție tehnică autorizate efectuează inspecție tehnică periodică doar în cazul vehiculelor ai căror proprietari și/sau utilizatori dețin asigurare obligatorie RCA internă.

(5) Entitățile menționate la alin. (2)–(4) vor realiza funcția de control prin utilizarea sistemului informațional automatizat de stat în domeniul asigurărilor obligatorii RCA, în baza acordurilor de schimb de informații cu autoritatea de supraveghere.

(6) La înscrierea în circulație a vehiculului, la efectuarea modificărilor în certificatul de înmatriculare a unui vehicul și a inspecțiilor tehnice periodice se prezintă dovada asigurării obligatorii RCA internă, în condițiile prezentei legi.

(7) Exploatarea pe teritoriul Republicii Moldova a vehiculului fără asigurare obligatorie RCA internă sau, după caz, fără document internațional de asigurare, valabil în Republica Moldova, se sancționează în conformitate cu legislația contravențională.

(8) Confecționarea, deținerea, vânzarea sau folosirea polițelor de asigurare obligatorie RCA și a certificatelor de asigurare „Carte Verde” false ori neautorizate și/sau inducerea în eroare în privința naturii, calităților substanțiale ale materialelor, ale părților componente și ale pieselor înlocuitoare de către unitățile de reparații care recondiționează vehicule avariate constituie o infracțiune care se sancționează în conformitate cu Codul penal.

Capitolul VI

DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE

Articolul 44. Dispoziții tranzitorii

(1) Actele și faptele juridice încheiate sau, după caz, săvârșite ori produse înainte de intrarea în vigoare a prezentei legi nu pot genera alte efecte juridice decât cele prevăzute de legislației în vigoare la data încheierii sau, după caz, a săvârșirii ori producerii lor.

(2) Prezenta lege se aplică tuturor contractelor de asigurare obligatorie RCA emise după data intrării în vigoare a acesteia și în legătură cu toate pagubele care se despăgubesc în baza acestora.

(3) Asigurătorii RCA care, la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, dețin licență pentru desfășurarea activității de asigurare obligatorie RCA își vor conforma activitatea până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(4) Actele normative adoptate de către autoritatea de supraveghere în temeiul Legii nr. 414/2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, cu modificările ulterioare, se aplică în continuare, în măsura în care nu contravin prezentei legi, până la abrogarea expresă a acesteia.

(5) Până la 1 iulie 2023, atribuțiile autorității de supraveghere, în sensul prezentei legi, vor fi exercitate de către Comisia Națională a Pieței Financiare.

(6) În termen de trei ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, până la implementarea sistemelor informaționale automatizate de evaluare în domeniul auto, prin derogare de la prevederile art. 25 alin. (12), în cazul în care despăgubirea de asigurare se solicită în numerar sau prin virament în contul bancar al persoanei păgubite, indiferent de vechimea vehiculului și parcursul acestuia, cuantumul despăgubirii de asigurare se stabilește luând în calcul prețurile medii practicate de minimum trei unități de reparații acceptate de către asigurătorul RCA pentru manoperă și pentru materialele aferente reparației sau înlocuirii părților componente și a pieselor avariate, precum și pentru părțile componente și piesele noi fabricate în bază de licență sau originale foste în folosință care sunt disponibile pe piața autohtonă. În cazul în care părțile componente și piesele noi fabricate în bază de licență sau cele originale foste în folosință nu sunt disponibile pe piața autohtonă, costul reparației pentru vehicule se va determina ținând cont de sistemele informaționale automatizate de evaluare în domeniul auto, ce corespund cerințelor stabilite în actele normative ale autorității de supraveghere pentru

prețurile materialelor, ale părților componente și ale pieselor înlocuitoare. Valoarea tarifului orei de manoperă este stabilită prin actul normativ al autorității de supraveghere, în condițiile aplicabile Republicii Moldova.

Articolul 45. Dispoziții finale

(1) Prezenta lege intră în vigoare la 1 aprilie 2023.

(2) Guvernul, în comun cu autoritatea de supraveghere, până la data intrării în vigoare a prezentei legi, va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege.

(3) Autoritatea de supraveghere, în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, va elabora și va adopta actele sale normative necesare executării prezentei legi.

(4) La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Legea nr. 414/2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

SINTEZA

amendamentelor, propunerilor și obiecțiilor la proiectul de lege privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse de vehicule
(nr.92 din 24.03.2022), *lectura a doua*

N/o	Textul părții constitutive a proiectului de act legislativ la care se propun amendamente, propuneri, obiecții	Autorul și conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Rezultatul examinării
1.	Lege privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse de vehicule Prezenta lege transpune Directiva 2009/103/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 septembrie 2009 privind asigurarea de răspundere civilă auto și controlul obligației de asigurare a acestei răspunderi (text cu relevanță pentru SEE), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 263 din 7 octombrie 2009; art. 21 (2) și art. 181 (3) din Directiva 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2009 privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (solvabilitate II) (text cu relevanță pentru SEE), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 335 din 17 decembrie 2009, așa cum a fost modificată ultima oară prin Directiva (UE) 2018/843 a Parlamentului European și a Consiliului din 30 mai 2018 de modificare a Directivei (UE) 2015/849 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, precum și de modificare a Directivei 2009/138/CE și 2013/36/UE.	<u>Dumitru ALAIBA, deputat în Parlamentul Republicii Moldova</u> 1. În titlul Legii cuvântul „prejudicii” se va substitui cu cuvântul „pagube”. 2. În preambul după cuvintele „Prezenta lege transpune” se va completa cu cuvântul „parțial” iar la final se va completa cu următorul text: „, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 156/43 din 19 iunie 2018.”	<u>Se sustine.</u> <u>Se sustine.</u>

<p>2.</p> <p>Articolul 1. Obiectul de reglementare și domeniul de aplicare</p> <p>(1) Prezentă lege reglementează:</p> <p>a) raporturile juridice dintre asigurători, asigurați și persoane terțe ce derivă din contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule, precum și modul de realizare a acestui tip de asigurare;</p> <p>(2) Domeniul de aplicare a prezentei legi este asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto, respectiv, obligația de a încheia contracte și de a stabili excepțiile de la această obligație, limitele teritoriale de aplicare, limitele de răspundere, drepturile și obligațiile asiguraților/persoanelor păgubite/asiguratului, riscurile acoperite și excluderile, procedura de stabilire și plată a despăgubirilor, verificarea asigurării, facilitățile și penalitățile aplicabile asiguraților și asiguratilor, precum și instituțiile responsabile pentru furnizarea/prezentarea informațiilor necesare stabilirii daunelor/prejudiciilor.</p> <p>(4) Prevederile prezentei legi nu se aplică vehiculelor care nu sunt supuse înmatriculării de stat și sunt utilizate de serviciile Forțelor Armate din Republica Moldova.</p> <p>(5) În textul prezentei legi, referirile la despăgubirile de asigurare, persoanele păgubite, contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto se citesc ca referiri la despăgubiri și indemnizații de asigurare, respectiv, la persoane păgubite/vătămate, contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă și externă, cu excepția cazului în care nu se prevede altfel.</p>	<p><u>Dumitru ALAIBA, deputat în Parlamentul Republicii Moldova</u></p> <p>3. La art.1 alin.(1) lit.a) după cuvintele „răspundere civilă” se va completa cu cuvântul „auto”, cuvântul „prejudicii” se va substitui cu cuvântul „pagube” iar cuvântul „terților,, se va exclude.</p> <p>4. La art.1 alin.(2) se va expune în următoarea redacție: (2) Domeniul de aplicare a prezentei legi se referă la asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto, respectiv, la obligația de a încheia contracte și de a stabili excepțiile de la această obligație, la limitele teritoriale de acoperire și la limitele de răspundere a asigurării, la drepturile și obligațiile asiguraților, asiguraților și persoanelor păgubite, la riscurile acoperite și excluderile, la procedura de stabilire și de plată a despăgubirilor de asigurare și de verificare a asigurării, la facilitățile și penalitățile aplicabile asiguratilor și asiguraților, precum și la instituțiile responsabile pentru furnizarea sau prezentarea informațiilor necesare stabilirii pagubei.</p> <p>5. La art.1 alin.(4) după cuvintele „înmatriculării de stat și” se va completa cu cuvintele „vehiculelor care”.</p> <p>6. La art.1 alin.(5) se va expune în următoarea redacție: (5) În textul prezentei legi, prin pagubă, despăgubiri de asigurare, persoane păgubite, contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, certificat de înmatriculare se va înțelege daună, vătămare corporală, deces și prejudiciu moral, respectiv, despăgubiri și indemnizații de asigurare, persoane păgubite (vătămate), contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă și externă, certificat de înmatriculare sau de înregistrare, cu excepția cazului în care nu se prevede altfel.</p>
---	---

3.	<p>Articolul 2. Obiectul asigurării</p> <p>(1) Obiect al asigurării obligatorii de răspundere civilă auto îl constituie răspunderea civilă a proprietarului și/sau a utilizatorului de vehicul pentru orice pagubă sau vătămare corporală/deces produs(ă) prin accident de vehicul în limitele teritoriale de acoperire și limitele de răspundere ale contractului de asigurare.</p> <p>(2) Teritoriul pe care vehiculul staționează în mod obișnuit se referă la teritoriul Republicii Moldova, în care vehiculul deține plăcuță de înmatriculare, indiferent dacă o astfel de plăcuță este permanentă sau temporară, sau:</p> <p>a) în cazul în care nu există înmatriculare/înregistrare pentru un anumit tip de vehicul, dar vehiculul are un contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto sau un semn distinctiv similar plăcuței de înmatriculare/înregistrare, teritoriul statului în care a fost eliberat contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto sau semnul respectiv; sau</p> <p>b) în cazul în care pentru anumite tipuri de vehicule nu există plăcuță de înmatriculare/înregistrare, contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto și nici vreun semn distinctiv, teritoriul statului în care proprietarul vehiculului este rezident permanent; sau</p> <p>c) în cazul în care vehiculul nu are plăcuță de înmatriculare/înregistrare sau are o plăcuță care nu corespunde sau nu mai corespunde cu vehiculul și a fost implicat într-un accident, teritoriul statului în care a avut loc accidentul, cu cererea de despăgubire de către biroul național sau organismul de plată a despăgubirilor.</p>	<p><u>Dumitru ALAIBA, deputat în Parlamentul Republicii Moldova</u></p> <p>7. La art.2 alin.(1), cuvintele „sau vătămare corporală/deces” se vor exclude iar în final cuvintele „contractului de asigurare” se va substitui cu cuvintele „acestei asigurări”</p> <p>8. La art.2 alin.(2) se expune va expune în următoarea redacție:</p> <p>(2) Teritoriul pe care vehiculul staționează în mod obișnuit se referă la:</p> <p>a) teritoriul statului în care vehiculul are o plăcuță de înmatriculare, fie că aceasta este permanentă sau temporară; sau</p> <p>b) în cazul în care vehiculul nu deține plăcuță cu număr de înmatriculare, dar are un contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto sau un semn distinctiv similar acestei plăcuței, teritoriul statului în care a fost eliberat contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto sau semnul respectiv; sau</p> <p>c) în cazul în care vehiculul nu deține plăcuță cu numere de înmatriculare, contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto și nici vreun semn distinctiv similar acestei plăcuței, teritoriul statului în care proprietarul vehiculului este rezident permanent; sau</p> <p>d) în cazul în care vehiculul nu are plăcuță cu număr de înmatriculare sau are o plăcuță care nu corespunde sau nu mai corespunde cu vehiculul acesta și a fost implicat într-un accident, teritoriul statului în care a avut loc accidentul, cu scopul de a soluționa cererea de despăgubire de către biroul național sau organismul de plată a despăgubirilor.</p>	<p><u>Se sustine.</u></p> <p><u>Se sustine.</u></p>
----	---	--	---

4.	<p>Articolul 3. Definiții În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică:</p> <p><i>accident de vehicul</i> – eveniment neprevăzut în care a fost implicat cel puțin un vehicul în urma căruia au rezultat prejudicii materiale și/sau vătămare corporală ori decesul uneia sau mai multor persoane;</p> <p><i>asigurare obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse de vehicule</i> (în continuare – <i>asigurare obligatorie RCA</i>) – contract de asigurare, probat prin polița de asigurare RCA (internă) și/sau certificat de asigurare „Carte Verde” (externă), prin care un asigurător licențiat să practice asigurare obligatorie RCA se obligă, în baza unei prime de asigurare plătită de către asigurat, să despăgubească prejudiciul cauzat prin accident de vehicul produs în perioada de valabilitate a contractului de asigurare;</p> <p><i>asiguratul</i> – proprietarul sau utilizatorul unui vehicul a cărui răspundere civilă delictuală este preluată de către un asigurător RCA, în baza contractului de asigurare obligatorie RCA, valabil pentru prejudiciile produse terțelor persoane din accidente de vehicule;</p> <p><i>autoritate de supraveghere</i> – Comisia Națională a Pieței Financiare;</p> <p><i>birou național al asigurătorilor auto</i> (în continuare – <i>birou național</i>) – organizație profesională, constituită în conformitate cu Recomandarea nr. 5 din 25 ianuarie 1949, adoptată de către Subcomitetul pentru transport rutier al Comitetului pentru transport pe uscat din cadrul Comisiei Economice pentru Europa a Organizației Națiunilor Unite și a legislației naționale privind asigurarea RCA pentru prejudicii produse de</p>	<p><u>Dumitru ALAIBA, deputat în Parlamentul Republicii Moldova</u></p> <p>9. La art.3 denumirea articolului de expus în următoarea redacție „Noțiuni principale”:</p> <p>noțiunea ” accident de vehicul” de expus în următoarea redacție:</p> <p>” <i>accident de vehicul</i> – eveniment neprevăzut în care a fost implicat cel puțin un vehicul în urma căruia au rezultat pagube”</p> <p>la noțiunea ” <i>asigurare obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse de vehicule</i> (în continuare – <i>asigurare obligatorie RCA</i>)” cuvântul ”prejudiciul” se va substitui cu cuvântul ”pagubele”.</p> <p><u>Se sustine.</u></p> <p>la noțiunea ” <i>asiguratul</i>” textul ”valabil pentru prejudiciile produse terțelor persoane din accidente de vehicule;” se va exclude.</p> <p><u>Se sustine.</u></p> <p>noțiunea de ”autoritate de supraveghere” de expus în următoarea redacție: „autoritate de supraveghere – Banca Națională a Moldovei”;</p> <p>noțiunea ” <i>birou național al asigurătorilor auto</i> (în continuare – <i>birou național</i>)” de expus în următoarea redacție:</p> <p>” birou național al asigurătorilor (în continuare – birou național) – organizație profesională care este constituită în conformitate cu Recomandarea nr. 5 din 25 ianuarie 1949, adoptată de către Subcomitetul pentru transport rutier al Comitetului pentru transport pe uscat din cadrul Comisiei</p> <p><u>Se sustine.</u></p> <p><u>Se sustine.</u></p>
----	--	---

<p>vehicule, care reunește societățile de asigurare care sunt autorizate într-un stat să practice activitatea de asigurare obligatorie RCA;</p> <p><i>Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule</i> (în continuare – BNAA) – <i>birou național din Republica Moldova</i>, asociație profesională, independentă și autonomă a tuturor societăților de asigurare care sunt licențiate în baza legii, să practice în Republica Moldova activitatea de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și care îndeplinește atribuțiile de birou național în Sistemul Internațional de Asigurări „Carte Verde”, de organism de plată a despăgubirilor, precum și alte atribuții conferite de prezenta lege;</p> <p><i>bonus-malus</i> – sistem prin care persoana asigurată este încadrată în una dintre clasele de bonus (ceea ce conduce la reducerea primei de asigurare) sau în una dintre clasele de malus (ceea ce conduce la majorarea primei de asigurare), în funcție de istoricul persoanei în perioada de referință;</p> <p>„<i>Carte Verde</i>” – document internațional de asigurare, eliberat în numele unui birou național al asigurătorilor auto, care atestă existența asigurării obligatorii RCA în conformitate cu oricare dintre modelele aprobate de către Consiliul Birourilor Sistemului Internațional de Asigurări „Carte Verde”;</p> <p><i>daună materială nesemnificativă</i> – daună cauzată prin avarierea sau distrugerea de bunuri în urma unui accident de vehicul, a cărei sumă nu depășește cuantumul maxim de despăgubire, stabilit prin actele normative ale autorității de supraveghere, în cazul aplicării procedurii de constatare amiabilă a accidentului de vehicul;</p> <p><i>daună totală</i> – distrugerea sau avarierea întregului vehicul, bun în măsura în care</p>	<p>Economie pentru Europa a Organizației Națiunilor Unite, și care grupează asigurătorii care sunt licențiați dintr-un stat să practice activitatea de asigurare obligatorie RCA;”</p> <p>noțiunea ” <i>Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule</i> (în continuare – BNAA) – <i>birou național din Republica Moldova</i>)” de expus în următoarea redacție:</p> <p><i>Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule</i> (în continuare – BNAA) – birou național din Republica Moldova, asociație profesională, independentă și autonomă a tuturor societăților de asigurare care sunt licențiate conform legislației să practice în Republica Moldova activitate de asigurare obligatorie RCA și care îndeplinește atribuțiile de birou național în Sistemul Internațional de Asigurări „Carte Verde”, de organism de plată a despăgubirilor de asigurare, precum și alte atribuții conferite de prezenta lege;</p> <p>la noțiunea „bonus-malus” cuvintele „persoana asigurată” și cuvântul „persoanei” se a substitui cu cuvântul „asiguratul”</p> <p>noțiunea ” „Carte Verde” de expus în următoarea redacție: certificat de asigurare „Carte Verde” – document internațional de asigurare, eliberat în numele unui birou național al asigurătorilor în conformitate cu oricare dintre modelele aprobate de către Consiliul Birourilor Sistemului Internațional de Asigurări „Carte Verde”, care atestă existența asigurării obligatorii RCA externă;</p> <p>la noțiunea „daună materială nesemnificativă” textul „în cazul aplicării procedurii de constatare amiabilă a accidentului de vehicul;” se exclude.</p> <p>la noțiunea „daună totală” cuvântul „bun” se exclude.</p>
---	--

recondiționarea sau înlocuirea părților componente avariate este egală sau depășește 75% din valoarea vehiculului la data producerii accidentului; decontare directă – serviciul auxiliar de gestionare a daunelor de către asiguratorii RCA a propriilor asigurați, care se ofertează de către asigurator, iar achiziția acestuia este opțională de către asigurat; limitele teritoriale de acțiune ale asigurării de răspundere civilă pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule: a) teritoriul Republicii Moldova – asigurarea internă; sau b) teritoriile statelor membre ale Sistemului Internațional de Asigurări „Carte Verde” – asigurarea externă; persoană păgubită (vătămată) – orice persoană îndreptătită să primească despăgubiri pentru o pagubă sau un prejudiciu suferit ca urmare a producerii unui risc acoperit printr-un contract de asigurare obligatorie RCA sau care, în condițiile prezentei legi, este îndreptătită de a formula către BNAA pretențiile de despăgubire;	noțiunea ”decontare directă” de expus în următoarea redacție: decontare directă – serviciu auxiliar de gestionare a pagubelor produse de accidente de vehicule de către asiguratorii RCA ale propriilor asigurați, care se ofertează de către asigurator și a cărui achiziție este opțională pentru asigurați; noțiunea ”limitele teritoriale de acțiune ale asigurării de răspundere civilă pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule.” de substituit cu următorul text „limitele teritoriale de acoperire ale asigurării obligatorii RCA.”	<u>Se sustine.</u>
	noțiunea ”persoană păgubită (vătămată)” de expus în următoarea redacție: persoană păgubită (vătămată) – orice persoană îndreptătită să primească despăgubiri de asigurare pentru o pagubă rezultată de producerea unui risc acoperit printr-un contract de asigurare obligatorie RCA sau care, în condițiile prezentei legi, este îndreptătită de a formula către BNAA pretențiile de despăgubire;	<u>Se sustine.</u>
poliță de asigurare RCA – document, cu valabilitate în limitele teritoriului Republicii Moldova, care probează încheierea contractului de asigurare obligatorie RCA internă și certifică existența asigurării de răspundere civilă pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule; prejudiciu – efect negativ suferit de către persoana vătămată în urma producerii unui risc acoperit printr-un contract de asigurare obligatorie RCA; unitate de reparații – persoană juridică înregistrată în Republica Moldova, a cărei activitate	la noțiunea „ poliță de asigurare RCA” după cuvântul „de asigurare” se va completa cu cuvântul „obligatorie” iar textul„de răspundere civilă pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule;” se va exclude la noțiunea „prejudiciu” cuvântul „vătămată” se va substitui cu cuvântul „pagubită” noțiunea ”unitate de reparații” de expus în următoarea redacție:	<u>Se sustine.</u>
	noțiunea ”unitate de reparații” de expus în următoarea redacție:	<u>Se sustine.</u>

	de bază este întreținerea și reparația vehiculelor și este înregistrată și autorizată pentru aceste activități în conformitate cu legislația;	<i>unitate de reparații</i> – persoană juridică înregistrată și autorizată în Republica Moldova să desfășoare activitate de bază de întreținere și reparație a vehiculelor, în conformitate cu legislația;	
5.	<p>Articolul 4. Obligația de asigurare de răspundere civilă auto</p> <p>(1) Persoanele fizice și juridice care utilizează vehicule înregistrate în Republica Moldova sunt obligate să încheie contracte de asigurare obligatorii RCA pentru orice cazuri de răspundere civilă delictuală pentru daunele și prejudiciile produse terților prin accidente de vehicule. Contractul de asigurare obligatorie RCA acoperă în mod obligatoriu atât prejudiciile materiale, cât și cele rezultate din vătămările corporale/deces.</p> <p>(2) Prin contractul de asigurare este acoperită, de asemenea, orice daună și prejudiciu cauzat în cadrul limitelor teritoriale ale contractului de asigurare obligatorie RCA externă, în conformitate cu legislația din statul unde a avut loc accidentul.</p> <p>(4) Persoanele care intră pe teritoriul Republicii Moldova conducând vehicule înregistrate în alte state se consideră asigurate dacă:</p> <p>a) sunt asigurate în conformitate cu prezenta lege;</p> <p>b) posedă documente de asigurare internațională, valabile pe teritoriul Republicii Moldova.</p>	<p><u>Dumitru ALAIBA, deputat în Parlamentul Republicii Moldova</u></p> <p>La art.4:</p> <p>alin.(1) cuvintele „fizice și juridice” se exclud, cuvintele „daunele și prejudiciile” se substituie cu „pagube”, cuvântul „terților” se exclude iar textul „prejudiciile materiale, cât și cele rezultate din vătămările corporale/deces” se substituie cu textul „atât daunele materiale, cât și vătămările corporale sau decesul și prejudiciile morale”.</p> <p>Argumentare: Ținând cont de faptul că potrivit art.2, obiectul asigurării RCA îl constituie răspunderea civilă a proprietarului și/sau a utilizatorului de vehicul indiferent de distincția persoană fizică sau juridică.</p> <p>alin.(2) cuvintele „daună și prejudiciu” se substituie cu cuvintele „pagubă”,</p> <p>alin.(4) cuvintele „în alte state” se substituie cu cuvintele „în statele terțe”</p>	<p><u>Se sustine.</u></p> <p><u>Se sustine.</u></p> <p><u>Se sustine.</u></p>
6.	<p>Articolul 5. Cazul asigurat</p> <p>(2) Nu se consideră caz asigurat dacă accidentul a avut loc ca urmare a imposibilității fortuite de executare, inclusiv prin diferite acțiuni sau măsuri militare în timp de război sau de stări de urgență legate de acțiuni militare sau calamități</p>	<p><u>Dumitru ALAIBA, deputat în Parlamentul Republicii Moldova</u></p> <p>11. La art.5 alin.(2) se va expune în următoarea redacție: (2) Nu se consideră caz asigurat dacă accidentul a avut loc ca urmare a imposibilității fortuite de executare, inclusiv prin diferite măsuri militare instituite pe durata stării de urgență de</p>	<p><u>Se sustine.</u></p>

	naturale, de explozii nucleare, de radiație sau poluare radioactivă, de dezordini în masă, de activități teroriste.	asediu sau de război sau prin acțiuni provocate de calamități naturale, explozii nucleare, radiație sau poluare radioactivă, dezordini în masă, precum și de activități teroriste.	
7.	<p>Articolul 6. Exigențele față de asigurătorul de răspundere civilă auto</p> <p>(1) Asigurătorul poate practica asigurare obligatorie RCA internă dacă îndeplinește cumulativ, suplimentar la cerințele stabilite prin legislația cu privire la activitatea de asigurare și sau reasigurare, următoarele condiții:</p> <p>c) nu se află în proces de rezoluție financiară sau de insolabilitate în conformitate cu legislația specială în domeniul asigurărilor și insolabilității;</p> <p>d) dispune legal de cel puțin unul dintre sistemele informaționale automatizate de evaluare în domeniul auto, care are la bază prețuri din cataloagele producătorilor de piese de schimb, părți componente și materiale necesare reparației și corespunde cerințelor stabilite în actele normative ale autorității de supraveghere.</p> <p>(2) Asigurătorul poate practica asigurare obligatorie RCA externă, dacă îndeplinește, suplimentar la condițiile stabilite la alin. (1), următoarele cerințe cumulative:</p> <p>a) să dispună de experiență de cel puțin 2 ani în asigurarea obligatorie RCA (acumulată pe teritoriul Republicii Moldova sau pe teritoriul unui alt stat, în cazul în care se solicită înființarea sucursalei);</p> <p>b) să participe cu mijloace bănești proprii la Fondul de compensare, constituit conform prevederilor prezentei legi, în cuantumul stabilit în actele normative ale autorității de supraveghere;</p>	<p>Dumitru ALALBA, deputat în Parlamentul Republicii Moldova</p> <p>12. La art. 6:</p> <p>alin(1) după cuvântul „practica” se va completa cu cuvântul „activitate de”, similar se va completa și alin.(2) textul „ legislația cu privire la activitatea de asigurare și sau reasigurare” se va substitui cu textul „ legislația privind activitatea de asigurare sau de reasigurare”.</p> <p>alin.(1) lit.c) și d) se vor expune în următoarea redacție:</p> <p>c) nu se află în procedură de rezoluție financiară sau de insolabilitate în conformitate cu legislația privind activitatea de asigurare sau de reasigurare și cu cea a insolabilității;</p> <p>d) dispune cel puțin de unul dintre sistemele informaționale automatizate de evaluare în domeniul auto, care include prețuri din cataloagele producătorilor de piese de schimb, de părți componente și de materiale necesare reparației și care corespunde cerințelor stabilite în actele normative ale autorității de supraveghere.</p> <p>La alin.(2) lit.b) și c) cuvintele „mijloace bănești” se vor substitui cu cuvintele „mijloace financiare”.</p>	<p><u>Se sustine.</u></p> <p><u>Se sustine.</u></p> <p><u>Se sustine.</u></p>

	<p>c) să participe cu mijloace bănești proprii la formarea garanției financiare externe stabilită de către Consiliul Birourilor și prevăzută de prezenta lege, pentru perioada în care este în vigoare recomandarea Consiliului Birourilor de menținere a unei astfel de garanții;</p>	
8.	<p>Articolul 7. Reprezentantul de despăgubiri</p> <p>(2) Reprezentantul de despăgubiri este înputernicit să reprezinte asiguratorul RCA pentru instrumentarea cazurilor de daună în limitele competenței atribuite. În acest scop, reprezentantul de despăgubiri întocmește dosarul de daună și ia toate măsurile necesare pentru soluționarea cererilor de despăgubire primite de către persoana păgubită, pentru prejudiciile cauzate în urma unui accident de vehicul al cărui utilizator a îndeplinit obligația de asigurare obligatorie RCA.</p> <p>(4) Reprezentantul de despăgubiri trebuie să fie mandatat să reprezinte asiguratorul RCA cu dreptul de a recepționa cereri, de a colecta documentele necesare instrumentării dosarului de daune, de a întocmi și a semna procesul-verbal de constatare a daunelor.</p> <p>(6) Asiguratorul RCA este obligat să informeze autoritatea de supraveghere cu privire la numele și prenumele, numărul de identificare de stat al reprezentantului de despăgubiri, adresa (sursalei/subdiviziunii asiguratorului RCA) în care acesta va desfășura activitatea, în cazul în care reprezentantul este o persoană fizică, sau cu privire la denumirea, sediul, numărul de identificare de stat/codul fiscal, în cazul în care reprezentantul de despăgubiri este o persoană juridică, precum și cu privire la toate modificările în privința reprezentanților în termen de 7 zile lucrătoare de la numire ori modificare.</p>	<p><u>Dumitru ALAIBA, deputat în Parlamentul Republicii Moldova</u></p> <p>12. La art.7 alin.(2) se va expune în următoarea redacție:</p> <p>(2)Reprezentantul de despăgubiri este înputernicit să reprezinte asiguratorul RCA în scopul instrumentării cazurilor de daună în limitele înputernicirilor atribuite. În acest scop, reprezentantul de despăgubiri întocmește dosarul de daună și întreprinde toate măsurile necesare pentru soluționarea cererilor de despăgubire depuse de către persoana păgubită pentru pagubele produse de un accident de vehicul al cărui proprietar și/sau utilizator a îndeplinit obligația de asigurare obligatorie RCA.</p> <p>La alin.(4) cuvintele „să reprezinte asiguratorul RCA”se exclud.</p> <p><u>Se sustine.</u></p> <p>alin.(6) se va expune în următoarea redacție:</p> <p>(6) Asiguratorul RCA este obligat să informeze autoritatea de supraveghere cu privire la numele și prenumele, IDNP-ul reprezentantului de despăgubiri, adresa sucursalei/subdiviziunii asiguratorului RCA în care acesta își va desfășura activitatea, în cazul în care reprezentantul de despăgubiri este o persoană fizică, sau cu privire la denumirea, adresa sediului, IDNO-ul, în cazul în care reprezentantul de despăgubiri este o persoană juridică, precum și cu privire la toate modificările datelor ce țin de aceștia, în termen de 7 zile lucrătoare de la numire ori modificare.</p> <p><u>Se sustine.</u></p>

9.	<div data-bbox="84 132 638 2033"> <p>Articolul 8. Încheierea contractului de asigurare obligatorie RCA</p> <p>(1) Asigurarea obligatorie RCA se realizează nemijlocit prin încheierea unui contract de asigurare între proprietarul sau utilizatorul vehiculului și asiguratorul RCA, care se întocmește pe suport de hârtie și/sau prin mijloace tehnice electronice în regim online, în conformitate cu actele normative ale autorității de supraveghere. În cazul în care contractul de asigurare obligatorie RCA este încheiat prin utilizarea oricărui mijloc electronic, iar persoana nu l-a încheiat prin semnătura electronică, se prezumă că prin plata primei de asigurare, asiguratul și-a exprimat consimțământul privind încheierea contractului.</p> <p>(3) Dacă persoana fizică asigurată, cu excepția unui întreprinzător individual sau persoanelor care, în sensul legislației fiscale, prestează servicii profesionale și desfășoară activități profesionale independente, transmite în posesie unei persoane juridice vehiculul pentru care a fost încheiat contractul de asigurare obligatorie RCA, în baza unui contract de locațiune sau altui act juridic întocmit în condițiile legislației, riscul celor admiși să utilizeze vehiculul de către persoana juridică este considerat asigurat în temeiul contractului încheiat, însă asiguratorul este în drept de a înainta acțiune de regres conform art. 30.</p> <p>(4) Dacă persoana juridică asigurată transmite în posesie unei întreprinderi care desfășoară activitate de chirie auto, activitate de transport rutier de persoane sau bunuri în regim de taxi vehiculul pentru care a fost încheiat contractul de asigurare obligatorie RCA în baza unui contract de locațiune sau altui act juridic întocmit în condițiile legislației, riscul celor admiși să utilizeze</p> </div> <div data-bbox="638 132 1431 2033"> <p><u>Dumitru ALAIBA, deputat în Parlamentul Republicii Moldova</u></p> <p>La art.8: alin.(1) textul „prin mijloace tehnice electronice în regim online” se va substitui cu textul „prin mijloace electronice” iar cuvintele „încheiat prin semnătură electronică” se va substitui cu cuvintele „semnat electronic”.</p> <p><u>Se sustine.</u></p> <p>La alin.(3) și alin.(4) textul „însă asiguratorul este în drept de a înainta acțiune de regres conform art. 30” se va substitui cu textul „Prin derogare de la prevederile prezentului alineat, asiguratorul are dreptul de a înainta acțiune de regres conform art. 30.”.</p> <p><u>Se sustine.</u></p> </div>
----	--

	<p>vehiculul de către întreprindere este considerat asigurat în temeiul contractului încheiat, însă asigurătorul este în drept de a înainta acțiune de regres conform art. 30.</p> <p>(7) În cazul înstrăinării vehiculului, asiguratul este obligat să informeze asigurătorul RCA. În cazul înstrăinării vehiculului, cu înformarea asigurătorului RCA, asiguratul are opțiunea de a cesa drepturile din contractul de asigurare noului proprietar sau de a rezoluționa contractul de asigurare obligatorie RCA existent. Rezoluțiunea poate avea loc dacă nu s-au plătit sau nu se datorează despăgubiri pentru evenimentele produse în perioada de valabilitate a asigurării. În cazul cesiunii, asigurătorul va ajusta prima de asigurare în baza factorului de risc respectiv al noului proprietar.</p> <p>(14) Emiterea contractelor de asigurare obligatorie RCA se efectuează în subdiviziunile/sucursalele asigurătorilor sau intermediarilor în asigurări, dotate cu echipament de casă și control și tehnică de calcul, platforme web care să permită înregistrarea contractelor, ținerea evidenței și transmiterea informației către baza de date centralizată a asigurătorului, a BNAA și a autorității de supraveghere.</p> <p>(15) Din momentul depunerii cererii și încheierii contractului de asigurare obligatorie RCA și pe parcursul valabilității acestuia, asiguratul permite accesul asigurătorului RCA la baza de date centralizată, la înregistrările privind accidentele și daunele anterioare și oferă toată informația solicitată de către asigurătorul RCA pentru evaluarea riscului și calculul primei de asigurare.</p>	<p>La alin.(7), cuvântul „evenimentele” se va substitui cu cuvântul „pagube”</p>	<p><u>Se sustine.</u></p>
	<p>(14) Emiterea contractelor de asigurare obligatorie RCA se efectuează în subdiviziunile/sucursalele asigurătorilor sau intermediarilor în asigurări, dotate cu echipament de casă și control și tehnică de calcul, platforme web care să permită înregistrarea contractelor, ținerea evidenței și transmiterea informației către baza de date centralizată a asigurătorului, a BNAA și a autorității de supraveghere.</p> <p>(15) Din momentul depunerii cererii și încheierii contractului de asigurare obligatorie RCA și pe parcursul valabilității acestuia, asiguratul permite accesul asigurătorului RCA la baza de date centralizată, la înregistrările privind accidentele și daunele anterioare și oferă toată informația solicitată de către asigurătorul RCA pentru evaluarea riscului și calculul primei de asigurare.</p>	<p>la alin.(14) și (15) textul „baza de date centralizată” se substitui cu textul „sistemul informațional automatizat de stat în domeniul asigurărilor obligatorii RCA al asigurătorului”.</p> <p>Argumentare: noțiunea de „bază de date centralizată” nu este utilizată pe parcursul proiectului de lege, iar dacă se face referire la sistemul informațional automatizat de stat în domeniul asigurărilor obligatorii de răspundere civilă auto, propun indicarea exactă a numelui a acestei noțiuni pentru uniformizarea și aplicarea unei singure noțiuni pe tot parcursul textului.</p>	<p><u>Se sustine.</u></p>
10.	<p>Articolul 9. Contractul de asigurare obligatorie RCA. Perioada de asigurare. Limitele teritoriale.</p>	<p><u>Dumitru ALAIBA, deputat în Parlamentul Republicii Moldova</u> La art.9:</p>	

11.	<p>Articolul 10. Suspendarea, rezoluțiunea și încetarea contractului de asigurare</p> <p>(1) Contractul de asigurare obligatorie RCA internă poate fi suspendat din momentul depunerii cererii persoanei care a încheiat contractul în următoarele circumstanțe:</p> <p>a) pe perioada suspendării dreptului de utilizare a vehiculului în conformitate cu prevederile legale;</p> <p>b) pe perioada în care persoana asigurată a depus sau i-au fost retrase legal plăcuțele de înmatriculare.</p> <p>(2) Persoana asigurată are obligația să imobilizeze vehiculul prin starea de nemișcare pe toată durata suspendării contractului de asigurare obligatorie RCA.</p> <p>(3) Reluarea contractului de asigurare obligatorie RCA suspendat se efectuează din momentul depunerii cererii asigurătorului, cu prezentarea documentelor confirmative, care exclud circumstanțele enumerate la alin. (1). Asigurătorul RCA nu dărează indemnizația și/sau despăgubirea de asigurare dacă cazul asigurat s-a produs pe durata suspendării contractului de asigurare obligatorie RCA.</p> <p>(4) Contractul de asigurare obligatorie RCA poate fi rezoluționat prin notificare, adresată asigurătorului până la data rezoluțiunii, având la bază următoarele temeiuri:</p> <p>a) insolvabilitatea asigurătorului sau retragerea licenței acestuia;</p> <p>b) notificarea de către asigurat a asigurătorului RCA, referitoare la transmiterea dreptului de proprietate asupra vehiculului, însoțită de documente justificative;</p>	<p>din denumirea articolului se va exclude sintagma „Perioada de asigurare”</p>	<u>Se sustine.</u>
		<p><u>Dumitru ALAIBA, deputat în Parlamentul Republicii Moldova</u></p> <p>15. La art.10:</p> <p>Denumirea articolului se va expune în următoarea redacție „Suspendarea, rezoluțiunea și încetarea contractului de asigurare obligatorie RCA”</p> <p>alin.(1) lit.a) cuvintele „cu prevederile legale” se substituie cu cuvintele „legislației”</p> <p>alin.(1) lit.b) se va expune în următoarea redacție:</p> <p>„ b) pe perioada în care asiguratul a depus sau i-au fost retrase plăcuțele de înmatriculare în conformitate cu legislația.”</p> <p>la alin.(2) cuvântul „persoana asigurată” se substituie cu cuvântul „asiguratul”</p> <p>la alin.(3) cuvântul „indemnizația” se exclude.</p>	<p><u>Se sustine.</u></p> <p><u>Se sustine.</u></p> <p><u>Se sustine.</u></p> <p><u>Se sustine.</u></p> <p><u>Se sustine.</u></p>
	<p>(4) Contractul de asigurare obligatorie RCA poate fi rezoluționat prin notificare, adresată asigurătorului până la data rezoluțiunii, având la bază următoarele temeiuri:</p> <p>a) retragerea licenței acestuia;</p> <p>b) notificarea de către asigurat a dreptului de proprietate asupra vehiculului, însoțită de documente justificative;</p> <p>c) acordul părților;</p> <p>d) alte cazuri prevăzute de prezenta lege.</p>	<p>alin.(4) se va expune în următoarea redacție:</p> <p>(4) Contractul de asigurare obligatorie RCA poate fi rezoluționat prin notificare, adresată în prealabil asigurătorului RCA, având la bază următoarele temeiuri:</p> <p>a) retragerea licenței acestuia;</p> <p>b) notificarea de către asigurat, cu referire la transmiterea dreptului de proprietate asupra vehiculului, însoțită de documente justificative;</p> <p>c) acordul părților;</p> <p>d) alte cazuri prevăzute de prezenta lege.</p>	<u>Se sustine.</u>

	<p>c) acordul părților;</p> <p>d) alte cazuri prevăzute de prezenta lege.</p> <p>(7) La rezoluțiunea/înțetarea contractului de asigurare obligatorie RCA, asigurătorul restituie asiguratului prima de asigurare pentru zilele de până la expirarea contractului, calculată din data rezoluțiunii/înțetării, dacă nu s-au plătit și nu se datorează nicio despăgubire pentru orice eveniment survenit pe durata valabilității contractului de asigurare obligatorie RCA. Asigurătorul RCA are dreptul de a reține din valoarea primei de asigurare calculată pentru zilele de până la expirarea contractului, suma costurilor sale de până la 25% din prima de asigurare calculată pentru rambursare.</p> <p>(9) Asigurătorul și/sau intermediarul în asigurări poate informa, la solicitare, contractanții/asigurații cu privire la înțetarea contractului de asigurare obligatorie RCA și posibilitatea reîncheierii acestuia în termen de 30 de zile înainte de înțetare sau în termen de 5 zile de la survenirea circumstanțelor de înțetare a contractului.</p>		<p><u>Se sustine.</u></p>
		<p>alin.(7) după cuvântul „expirarea” se va completa cu cuvântul „perioada de valabilitate” iar cuvântul „eveniment” se va substitui cu cuvântul „pagubă”</p>	<p><u>Se sustine.</u></p>
		<p>alin.(9) cuvântul „contractanții” se exclude</p>	<p><u>Se sustine.</u></p>
12.	<p>Articolul 12. Primele de asigurare. Sistemul bonus-malus</p> <p>(3) Asigurătorul și intermediarul în asigurări și/sau reasigurări este obligat să ofere asiguraților următoarea informație: cuantumul primei de asigurare de bază, al coeficienților de rectificare și al coeficientului bonus-malus care va fi aplicat asiguratului.</p> <p>(5) Primele de asigurare de bază și coeficienții de rectificare aferenți asigurării obligatorii RCA internă și externă, legalizate de către actuarul asigurătorului, se prezintă de către asigurători spre examinare autorității de supraveghere până la punerea în aplicare pentru a se asigura că acestea sunt suficiente pentru a acoperi cel</p>	<p><u>Dumitru ALAIBA, deputat în Parlamentul Republicii Moldova</u></p> <p>16. La art.12:</p> <p>alin.(3) cuvântul „ și/sau reasigurări” se exclude;</p> <p>alin.(5) cuvântul „daună” se substituie cu cuvintele „cererilor de despăgubire”.</p>	<p><u>Se sustine.</u></p> <p><u>Se sustine.</u></p>

	<p>puțin costurile de soluționare a daunelor și cheltuielilor administrative ale asigurătorului, așa cum sunt stabilite prin actele normative ale autorității de supraveghere.</p> <p>(8) Asigurătorilor și intermediarilor în asigurări și/sau reasigurări li se interzice acordarea oricăror avantaje colaterale asiguratului la încheierea unui contract de asigurare obligatorie RCA internă și externă (sub formă de cadouri, bonusuri, promoții, certificate, premii etc.), inclusiv din contul cheltuielilor de achiziții și/sau marjei de profit.</p> <p>(9) La determinarea cuantumului primei de asigurare de bază, asigurătorul RCA va lua în considerare istoricul despăgubirilor plătite în cel puțin ultimii 5 ani pentru accidente, cu implicarea conducătorului de vehicul care solicită asigurarea obligatorie RCA.</p> <p>(12) Autoritatea de supraveghere va respinge calculul actuarial al primei de asigurare de bază și al coeficienților de rectificare dacă primele sunt mai mici decât primele de referință.</p> <p>(15) Asigurătorul RCA eliberează asiguratului/utilizatorului, în termen de până la 15 zile de la înregistrarea solicitării acestuia, un certificat privind daunele înregistrate, pe parcursul ultimilor 5 ani de relații contractuale, sau absența acestor daune.</p>	<p>alin.(8) cuvântul „ și/sau reasigurări” se exclude;</p> <p><u>Se sustine.</u></p> <p>alin.(9) se va expune în următoarea redacție:</p> <p>(9) La determinarea cuantumului primei de asigurare de bază, asigurătorul RCA va lua în considerare istoricul despăgubirilor de asigurare plătite în cel puțin ultimii 5 ani pentru pagubele produse de accidente, cu implicarea conducătorului de vehicul care solicită asigurarea obligatorie RCA.</p> <p>alin.(12) după cuvintele „ dacă primele” se completează cu cuvântul „de asigurare”</p> <p><u>Se sustine.</u></p> <p>alin.(15) se va expune în următoarea redacție:</p> <p>(15) Asigurătorul RCA sau autoritatea de supraveghere eliberează solicitantului, în termen de până la 15 zile de la înregistrarea cererii acestuia, un certificat privind pagubele înregistrate pe parcursul ultimilor 5 ani de relații contractuale sau absența acestor pagube.</p> <p><u>Se sustine.</u></p>
13.	<p>Articolul 13. Limitele de răspundere</p> <p>(1) Limitele de răspundere acoperite de asigurarea obligatorie RCA internă sunt următoarele:</p> <p>a) pentru prejudicii materiale produse în unul și același accident, indiferent de numărul părților păgubite, limita despăgubirii se stabilește la un nivel de 100 000 de euro, echivalent în lei la cursul oficial de schimb al leului moldovenesc,</p>	<p><u>Dumitru ALAIBA, deputat în Parlamentul Republicii Moldova</u></p> <p>17. Art.13 alin.(1) de expus în următoarea redacție:</p> <p>(1) Limitele de răspundere ale asigurării obligatorii RCA internă sunt următoarele:</p> <p>a) pentru daune materiale produse de unul și același accident, indiferent de numărul persoanelor păgubite, limita de despăgubire este de 100000 de euro, cu echivalentul în lei la cursul oficial de schimb al leului moldovenesc, comunicat</p> <p><u>Se sustine.</u></p>

<p>comunicat de către Banca Națională a Moldovei pentru data producerii accidentului;</p> <p>b) pentru vătămări corporale și decese produse în unul și același accident, limita de despăgubire se stabilește pentru accidente la un nivel de 100 000 de euro, pentru o parte vătămată, sau la un nivel de 500 000 de euro, indiferent de numărul părților vătămate, echivalent în lei la cursul oficial de schimb al leului moldovenesc, comunicat de către Banca Națională a Moldovei pentru data producerii accidentului;</p> <p>c) pentru prejudicii materiale revendicate în baza procedurii de constatare amiabilă a accidentului de vehicul – valoarea maximă a despăgubirilor este stabilită prin actele normative ale autorității de supraveghere;</p> <p>d) pentru prejudiciile morale ca urmare a dizabilității sau a decesului părții vătămate produse în unul și același accident, limita de despăgubire se stabilește la un nivel de 5 000 de euro, pentru o parte vătămată, sau la un nivel de 10 000 de euro, indiferent de numărul părților vătămate, echivalent în lei la cursul oficial de schimb al leului moldovenesc, comunicat de către Banca Națională a Moldovei pentru data producerii accidentului.</p> <p>(2) În cazul prevăzut la alin. (1) lit. d), proporțional limitei de răspundere, va fi compensat prejudiciul moral după cum urmează:</p> <p>a) în caz de deces al părții vătămate – 100%;</p> <p>b) în caz de încadrare în grad de dizabilitate:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sever – 90%; - accentuat – 60%; - mediu – 30%. <p>(3) Despăgubirile prevăzute de contractul de asigurare obligatorie RCA se plătesc în limitele de răspundere stabilite conform alin. (1), indiferent de</p>	<p>de către Banca Națională a Moldovei la data producerii accidentului;</p> <p>b) pentru vătămări corporale și decese cauzate de unul și același accident, limita de despăgubire este de 100 000 de euro – pentru o persoană vătămată sau de 500 000 de euro – pentru mai multe persoane vătămate, indiferent de numărul lor, cu echivalentul în lei la cursul oficial de schimb al leului moldovenesc, comunicat de către Banca Națională a Moldovei la data producerii accidentului;</p> <p>c) pentru daune materiale revendicate în baza procedurii de constatare amiabilă a accidentului de vehicul, cuantumul maxim de despăgubire este stabilit prin actele normative ale autorității de supraveghere;</p> <p>d) pentru prejudiciile morale ca urmare a dizabilității sau a decesului persoanei vătămate cauzate de unul și același accident, limita de despăgubire este de 5 000 de euro – pentru o persoană vătămată sau de 10 000 de euro – pentru mai multe persoane vătămate, indiferent de numărul lor, cu echivalentul în lei la cursul oficial de schimb al leului moldovenesc, comunicat de către Banca Națională a Moldovei la data producerii accidentului.</p> <p>Argumentare: La alin.(1) exprimarea valorii prejudiciului creează confuzii, consider că norma în cauză este cu echivoc, deoarece poate fi interpretată în mai multe sensuri. Respectiv, pe de o parte este indicat că suma prevăzută pentru prejudicii este stabilită ca o limită de despăgubire, pe de altă parte, se cuantifică ca o sumă fixă de un anumit nivel.</p> <p><u>Se sustine.</u></p> <p>La alin.(2) cuvântul „prevăzut” se substituie cu cuvintele „prejudiciilor morale prevăzute” iar cuvântul „prejudiciul moral” se exclude.</p> <p>La alin.(3) după cuvântul „despăgubirile” se va completa cu cuvântul „de asigurare” iar textul „în limitele de răspundere stabilite conform alin. (1)” se exclude.</p> <p><u>Se sustine.</u></p>
---	--

	<p>numărul cazurilor de accidente care au avut loc în termenul de asigurare.</p> <p>(4) Dacă întinderea prejudiciilor cauzate în unul și același accident mai multor persoane, inclusiv cheltuielile suportate de acestea în procesul civil, depășește limita stabilită, despăgubirile se acordă în limita stabilită, pentru fiecare persoană păgubită, proporțional raportului dintre limita răspunderii și totalul prejudiciilor.</p> <p>(5) În cazul în care întinderea prejudiciului depășește limitele răspunderii stabilite la alin. (1), persoana păgubită are dreptul, în conformitate cu legislația civilă, să întenteze persoanei culpabile de producerea accidentului o acțiune de recuperare a sumei care depășește aceste limite.</p> <p>(6) Proprietarul sau utilizatorul de vehicul are dreptul să încheie contract de asigurare benevolă (facultativă) de răspundere civilă pentru acoperirea prejudiciilor ce depășesc limitele de răspundere stabilite la alin. (1).</p>	<p>La alin.(4),(5) și (6) cuvântul „prejudicii” se substituie cu cuvintele „pagube” la forma gramaticală corespunzătoare</p>	<p><u>Se sustine.</u></p>
<p>14.</p>	<p>Articolul 14. Riscuri acoperite de către asigurător</p> <p>(1) Asigurătorul RCA are obligația de a despăgubi persoana păgubită pentru prejudiciile suferite, survenite din culpa în urma accidentului produs de vehiculul al cărui utilizator a îndeplinit obligația de asigurare obligatorie RCA.</p> <p>(3) Indiferent de locul în care s-a produs accidentul de vehicul, pe drumuri publice, pe drumuri care nu sunt deschise circulației publice, în încăperi și în orice alte locuri, atât în timpul deplasării, cât și în timpul staționării vehiculului al cărui utilizator a îndeplinit obligația de asigurare obligatorie RCA internă, asigurătorul RCA acordă despăgubiri până la limita de răspundere prevăzută în prezenta lege pentru:</p>	<p><u>Dumitru ALAIBA, deputat în Parlamentul Republicii Moldova</u></p> <p>La art.14 alin.(1) se va expune în următoarea redacție:</p> <p>(1) Asigurătorul RCA are obligația de a plăti despăgubiri de asigurare persoanei păgubite pentru pagubele produse de un accident de vehiculul al cărui proprietar și/sau utilizator a îndeplinit obligația de asigurare obligatorie RCA.</p> <p>alin.(3) pe tot textul cuvântul „daune” se substituie cu cuvintele „pagube” la forma gramaticală corespunzătoare la alin.(3) lit.b) se exclude textul „indiferent dacă vehiculul a fost condus de asigurat sau nu”</p> <p>la alin.(3) lit.d) se exclude textul „fără asigurarea că nu se pune în pericol siguranța celorlalți participanți la trafic”.</p> <p>Argumentare: propun excluderea sintagmei finale „fără asigurarea că nu se pune în pericol siguranța celorlalți</p>	<p><u>Se sustine.</u></p> <p><u>Se sustine.</u></p> <p><u>Se sustine.</u></p> <p><u>Se sustine.</u></p>

	<p>a) dauna produsă de orice dispozitiv sau instalație cu care a fost echipat vehiculul, inclusiv dauna produsă din cauza desprinderii accidentale a remorcii, a semiremorcii ori a atașului tractat de vehicul;</p> <p>b) dauna produsă din culpa conducătorului vehiculului al cărui utilizator a îndeplinit obligația de asigurare obligatorie RCA, indiferent dacă vehiculul a fost condus de asigurat sau nu;</p> <p>c) dauna provocată părților terțe, care își are cauza în caracteristicile, acțiunea sau inacțiunea vehiculului, prin intermediul altui lucru antrenat de deplasarea vehiculului, sau prin scurgerea, risipirea ori căderea accidentală a substanțelor, a materialelor sau a obiectelor transportate;</p> <p>d) daunele provocate persoanelor păgubite, drept consecință a deschiderii ușilor vehiculului, în timpul mersului sau atunci când vehiculul este oprit sau staționează, de către pasagerii acestuia, fără asigurarea că nu se pune în pericol siguranța celorlalți participanți la trafic;</p> <p>e) daunele provocate părților păgubite, drept consecință a conducerii vehiculului de către o persoană în stare de ebrietate survenită în urma consumului de alcool, droguri și/sau alte substanțe cu efecte similare.</p>	<p>participanți la trafic” - fiind o precizare fără aplicabilitate practică și greu de demonstrat.</p>	
15.	<p>Articolul 15. Categoriile de persoane păgubite</p> <p>(1) Asigurarea obligatorie RCA acoperă răspunderea pentru prejudiciile produse ca urmare a vătămarilor corporale, deces și prejudicii morale și materiale ale tuturor pasagerilor, alții decât conducătorul auto vinovat, care provine din utilizarea vehiculului.</p> <p>(3) Asigurarea obligatorie RCA acoperă prejudiciile produse ca urmare a vătămarilor corporale, decesul și prejudiciile morale și materiale</p>	<p><u>Se sustine.</u></p> <p><u>Se sustine.</u></p>	<p><u>Se sustine.</u></p> <p><u>Se sustine.</u></p>

	<p>suferite de către pietoni, cicliști și alți utilizatori nemotorizați ai drumurilor, care, în urma unui accident de vehicul, au dreptul la o despăgubire în conformitate cu dreptul civil intern.</p> <p>(4) Prezentul articol nu aduce atingere răspunderii civile ori valorii despăgubirii.</p>	<p>nemotorizați ai drumurilor, care în urma unui astfel de accident au dreptul la o despăgubire de asigurare în limitele de răspundere prevăzute de prezenta lege.</p> <p>la alin.(4) de completat în final cu cuvântul,,de asigurare”.</p>	<u>Se susține.</u>
16.	<p>Articolul 16. Clauze contractuale de excludere</p> <p>(1) Asigurătorul RCA nu acordă despăgubiri pentru:</p> <p>a) cazurile în care asiguratul nu este culpabil pentru accidentul produs;</p> <p>b) cazurile în care accidentul a fost produs din culpa exclusivă a persoanei păgubite;</p> <p>c) cazurile în care accidentul a fost produs din culpa exclusivă a unei terțe persoane, cu excepția situațiilor prevăzute la art. 14 alin. (3) lit. d);</p> <p>d) prejudiciile produse bunurilor ce aparțin conducătorului vehiculului culpabil de producerea accidentului, precum și cele produse ca urmare a vătămării corporale sau a decesului acestuia, indiferent cine solicită aceste despăgubiri;</p> <p>e) prejudiciile produse bunurilor ce aparțin persoanelor fizice sau juridice, dacă au fost provocate de un vehicul al cărui utilizator a îndeplinit obligația de asigurare obligatorie RCA, aflat în proprietate ori utilizat de aceeași persoană fizică sau juridică, și care este condus de un prepus al aceleiași persoane juridice ori de o altă persoană pentru care răspunde persoana fizică sau juridică;</p> <p>f) cazul în care bunul avariat este utilizat de către proprietarul vehiculului al cărui utilizator a îndeplinit obligația de asigurare obligatorie RCA, care a produs prejudiciul;</p> <p>g) situațiile în care bunul avariat și vehiculul al cărui utilizator a îndeplinit obligația de asigurare</p>	<p><u>Dumitru ALAIBA, deputat în Parlamentul Republicii Moldova</u></p> <p>20. La art.16: alin.(1)</p> <p>la lit.d) și e) cuvântul „prejudicii” se substituie cu cuvintele „daune” la forma gramaticală corespunzătoare la lit.f),g), h), l), m), n), o), p), q), s) și w) cuvântul „prejudiciu” se substituie cu cuvintele „pagube” la forma gramaticală corespunzătoare.</p>	<p><u>Se susține.</u></p> <p><u>Se susține.</u></p>

obligatorie RCA fac parte din patrimoniul comun al soților;

h) partea din prejudiciu care depășește limitele de răspundere stabilite prin contractul de asigurare obligatorie RCA, produs în unul și același accident, indiferent de numărul persoanelor păgubite și de numărul persoanelor responsabile de producerea accidentului;

i) amenzile de orice fel și cheltuielile penale pe care ar fi obligat să le achite proprietarul, utilizatorul sau conducătorul vehiculului al cărui utilizator a îndeplinit obligația de asigurare obligatorie RCA, responsabil de producerea accidentului;

j) cheltuielile suportate în cadrul procesului penal de către proprietarul, utilizatorul sau conducătorul vehiculului al cărui utilizator a îndeplinit obligația de asigurare obligatorie RCA, responsabil de producerea prejudiciului, chiar dacă în cadrul procesului penal s-a soluționat și latura civilă;

k) sumele pe care conducătorul vehiculului culpabil de producerea prejudiciului este obligat să le plătească proprietarului sau utilizatorului care i-a încredințat vehiculul al cărui utilizator a îndeplinit obligația de asigurare obligatorie RCA, pentru avarierea ori distrugerea acestui vehicul;

l) prejudiciile produse bunurilor transportate, dacă între proprietarul sau utilizatorul vehiculului care a produs accidentul ori conducătorul auto culpabil și persoanele păgubite a existat un contract de transport la data producerii accidentului;

m) prejudiciile produse persoanelor sau bunurilor aflate în vehiculul cu care s-a produs accidentul, dacă asigurătorul RCA poate dovedi că

	<p>persoanele păgubite cunoșteau că vehiculul respectiv era furat;</p> <p>n) prejudiciile produse de dispozitivele sau de instalațiile montate pe vehicule, atunci când acestea sunt utilizate ca instalații de lucru ori utilaje, acestea constituind riscuri ale activității profesionale;</p> <p>o) prejudiciile produse prin accidente survenite în timpul operațiilor de încărcare și de descărcare;</p> <p>p) prejudiciile produse ca urmare a transportului de produse periculoase: radioactive, ionizante, inflamabile, explozive, corozive, combustibili, care au determinat sau au agravat prejudiciul;</p> <p>q) prejudiciile cauzate prin utilizarea unui vehicul în timpul unui atac terorist sau război, dacă evenimentul are legătură directă cu respectivul atac ori război;</p> <p>r) reducerea valorii bunurilor după reparație;</p> <p>s) prejudiciul legat de poluarea mediului din cauza unui accident;</p> <p>t) pagubele pricinuite de dispariția sau distrugerea valorilor mobiliare, a banilor, a pietrelor prețioase, a obiectelor din metale prețioase și pietre prețioase, a obiectelor de artă și a altor obiecte ale proprietății intelectuale;</p> <p>u) pagubele produse prin exploatarea vehiculelor în cadrul întrecerilor și antrenamentelor sportive, organizate în locuri special prevăzute pentru acestea;</p> <p>v) pagubele produse în situațiile în care răspunderea asigurătorului nu începuse, încetase ori este suspendată;</p>	
--	---	--

	<p>w) prejudiciile ce reprezintă consecința lipsei de folosință a vehiculului avariāt, inclusiv înlocuirea temporară a vehiculului, pe baza opțiunii persoanei păgubite;</p> <p>x) profitul sau venitul ratat.</p> <p>(3) Nu pot beneficia de despăgubiri persoanele care la data producerii accidentului au posibilitatea să își recupereze prejudiciile suferite în baza unei asigurări facultative sau obligatorii, cu excepția exercitării opțiunii prevăzute la art. 24 alin. (9), ori în baza legii și nici cele care au urcat de bunăvoie în vehiculul condus de către persoana vinovată pentru producerea accidentului, dacă se dovedește că acestea știau că pentru vehiculul respectiv nu era în vigoare un contract de asigurare obligatorie RCA.</p>	<p>Dumitru ALAIBA, deputat în Parlamentul Republicii Moldova</p> <p>la alin.(3) cuvântul „prejudiciile suferite” se substituie cu cuvântul „pagubele suportate”</p> <p><u>Se sustine.</u></p>	
17.	<p>Articolul 17. Culpă comună</p> <p>(1) În situația în care persoana păgubită a contribuit, din culpă, la producerea accidentului sau la majorarea prejudiciului, persoana culpabilă va fi considerată responsabilă numai pentru partea din prejudiciu care îi este imputabilă. În astfel de situații, mărimea răspunderii fiecărei persoane va fi cea constatată prin orice mijloc de probă.</p>	<p>Dumitru ALAIBA, deputat în Parlamentul Republicii Moldova</p> <p>21. La art.17</p> <p>alin.(1) de expus în următoarea redacție:</p> <p>„(1) În situația în care persoana păgubită a contribuit, din culpă, la producerea accidentului sau la agravarea pagubei, aceasta va fi considerată responsabilă numai pentru partea din pagubă care îi este imputabilă. În astfel de cazuri, mărimea răspunderii fiecărei persoane va fi cea constatată prin orice mijloc de probă.”</p> <p><u>Se sustine.</u></p>	
18.	<p>Articolul 18. Obligațiile asigurătorului</p> <p>(1) În cazul producerii accidentului de vehicul, asigurătorul este obligat:</p> <p>a) să întreprindă toate acțiunile posibile pentru diminuarea pagubelor prejudiciilor produse;</p> <p>b) să notifice poliția sau alte organe de drept despre accidentul de vehicul (cu excepția accidentelor pasibile de documentarea prin procedură de constatare amiabilă a accidentului de vehicul) imediat după producerea acestuia, cerând întocmirea raportului referitor la cauzele și</p>	<p>Dumitru ALAIBA, deputat în Parlamentul Republicii Moldova</p> <p>21.La art.18</p> <p>La alin.(1) lit.a) cuvântul „prejudiciilor” se va exclude</p> <p>La alin.(1) lit.b) cuvintele „raportului referitor” de substituit cu cuvintele „actelor referitoare”;</p> <p><u>Se sustine.</u> <u>Se sustine.</u></p>	

<p>circumstanțele producerii accidentului de vehicul, precum și la consecințele acestuia;</p> <p>c) în cazul aplicării procedurii de constatare amiabilă a accidentului de vehicul:</p> <ul style="list-style-type: none"> - să înștiințeze imediat despre producerea accidentului asigurătorul care a emis polița de asigurare RCA sau BNAA, în cazul în care asiguratul deține certificatul de asigurare „Carte Verde”; - să documenteze neîntârziat circumstanțele producerii accidentului rutier prin completarea și semnarea de către ambii conducători de vehicule implicați în accident a formularului „Constatare amiabilă de accident”; - să înregistreze datele martorilor, dacă aceștia există; - să facă fotografii la locul accidentului, care să cuprindă într-o poză ambele vehicule accidentate fiind vizibile numerele de înmatriculare și părțile avariate ale acestora și dacă acestea există, urmele de frânare și de cioburi la fața locului; - să prezinte asigurătorului, în termen de 2 zile lucrătoare de la data producerii accidentului, exemplarul său al formularului „Constatare amiabilă de accident”, completat și semnat de către ambii conducători de vehicule implicați în accident; (e) să notifice participanții la accident și partea păgubită sau apropiatii acesteia despre faptul că posedă poliță de asigurare RCA și/sau certificat de asigurare „Carte Verde” și să ofere informațiile necesare despre asigurător; (2) Refuzul asiguratului de a respecta prevederile alin. (1) nu limitează dreptul persoanei păgubite de a fi despăgubită. Totuși, asigurătorul este în drept să înainteze împotriva asiguratului acțiune 	<p>alin.(1) lit.c) la a doua liniuță, în sintagma „accidentului rutier” se va exclude cuvântului „rutier”;</p> <p>Argumentare: propun excluderea cuvântului „rutier” deoarece proiectul de lege operează cu noțiunea de „accident de vehicul” și este mai cuprinzătoare decât noțiunea de accident rutier prevăzută în Legea privind siguranța traficului rutier nr.131 din 07.06.2007, accident în trafic rutier eveniment produs ca urmare a încălcării normelor de siguranță a traficului rutier, în care au fost implicate unul sau mai multe vehicule aflate în circulație pe drum public, în urma căruia a rezultat vătămarea sănătății, integrității corporale, decesul uneia sau al mai multor persoane ori a fost cauzat un prejudiciu material.</p> <p>alin. (1) la lit.c), la a patra liniuță, după cuvântul „fotografii” norma se completează cu cuvântul „și/sau imagini video” iar sintagma „într-o poză” se va exclude;</p> <p>Argumentare: propun excluderea sintagmei „într-o poză” întrucât este practic imposibil într-o poză să fie redată ambele vehicule accidentate fiind vizibile ambele numere de înmatriculare. Totodată, propunem completarea normei după cuvântul fotografii cu sintagma „și/sau imagini video”, astfel cum este prevăzut și la art.21 alin.(3) lit.d). Astfel, prin completarea normei cu sintagma propusă se vor ajusta și concorda aceste două norme de lege.</p> <p>alin.(1) la lit.e), cuvântul „participanți” se substituie cu cuvintele „persoanele implicate în”</p>	<p><u>Se sustine.</u></p>
	<p><u>Se sustine.</u></p>	<p><u>Se sustine.</u></p>

	de regres privind cheltuielile suplimentare aferente neîndeplinirii prevederilor menționate. (3) Refuzul asiguratului de a se prezenta la solicitarea asiguratului nu îngrădește dreptul persoanei păgubite de a fi despăgubită	alin.(3) se expune în următoarea redacție: „(3) Refuzul asiguratului de a se prezenta, la solicitarea asiguratului RCA, în legătură cu acțiunea de regres, nu limitează dreptul persoanei păgubite de a fi despăgubită.”	<u>Se sustine.</u>
19.	Articolul 20. Drepturile și obligațiile asiguratului RCA (1) După ce a luat cunoștință de producerea accidentului, asiguratul RCA este obligat: e) să încheie dosarul de daune privind pagubele materiale și/sau privind vătămările corporale sau decesul în cel mult 30 de zile de la data depunerii de către persoana păgubită a ultimului document necesar finalizării dosarului;	<u>Dumitru ALAIBA, deputat în Parlamentul Republicii Moldova</u> 22.La art.20 La alin.(1) lit.e) se expune în următoarea redacție: e) să încheie dosarul de daune privind pagubele produse de accidentul de vehicul în cel mult 30 de zile de la data depunerii de către persoana păgubită a ultimului document necesar finalizării dosarului;	<u>Se sustine.</u>
20.	Articolul 21. Constatarea amiabilă a accidentului de vehicul (3) Procedura de constatare amiabilă se aplică cu respectarea cumulativă a următoarelor condiții: a) în accident sunt implicate doar două vehicule; b) accidentul nu s-a soldat cu vătămări corporale și/sau cu deteriorarea bunurilor (de exemplu, instalații rutiere, piloni, garduri, clădiri etc.), altele decât vehiculele implicate în accidentul rutier; c) ambii conducători de vehicule implicați în accident își exprimă consimțământul privind documentarea accidentului prin procedura de constatare amiabilă, consensul acestora privind circumstanțele producerii accidentului și daunele vizibile cauzate vehiculelor implicate, iar persoana răspunzătoare de producerea accidentului își recunoaște culpa;	<u>Dumitru ALAIBA, deputat în Parlamentul Republicii Moldova</u> alin.(3) după litera a) se va completa cu lit.b) cu următorul cuprins: b) accidentul este soldat cu daune materiale nesemnificative în limita prevăzută la art.13 alin.(1) lit.c); lit.b)-e) din proiect se vor renumera corespunzător; textul „Dacă lipsește cel puțin una dintre condițiile indicate la prezentul alineat” se substituie cu textul „În cazul neîndeplinirii cumulative a condițiilor menționate la alin. (3) lit. a), și lit. c)-f),” iar textul „La aplicarea procedurii de constatare amiabilă daune materiale vor fi achitate în limita prevăzută la art.13 alin.(1) lit.c)” se va exclude;	<u>Se sustine.</u> <u>Se sustine.</u>

	<p>d) conducătorii de vehicule implicați în accident au posibilitatea tehnică de a face imagini foto sau video la locul accidentului rutier;</p> <p>e) conducătorii de vehicule implicați în accident au posibilitatea de a înregistra datele marilor (dacă este posibil).</p> <p>Dacă lipsește cel puțin una dintre condițiile indicate la prezentul alineat, formularul „Constatare amiabilă de accident” completat și semnat de către conducătorii de vehicule implicați în accident devine nul, iar accidentul rutier urmează a fi documentat de către organele competente. La aplicarea procedurii de constatare amiabilă daune materiale vor fi achitate în limita prevăzută la art.13 alin.(1) lit.c);</p> <p>(7) În cazul accidentului rutier documentat prin procedura de constatare amiabilă, asigurătorul este în drept să refuze achitarea despăgubirii de asigurare dacă nu au fost întrunite condițiile prevăzute la alin.(3) din prezentul articol, cu excepția condiției de la lit.b) a alineatului menționat, caz în care asigurătorul achită despăgubirea în limita prevăzută la art.13 alin.(1) lit.c). Refuzul asigurătorului de a achita despăgubirea de asigurare nu limitează dreptul părților de a se adresa la organele sau instituțiile competente pentru stabilirea circumstanțelor accidentului rutier și de a înainta, în baza documentelor de constatare, întocmite de aceste organe sau instituții, o cerere suplimentară de despăgubire în modul prevăzut de prezenta lege.</p> <p>(10) Dosarul de daună deschis în urma accidentului rutier documentat prin procedura de constatare amiabilă se instrumentează conform procedurii generale prevăzute de prezenta lege.</p>	<p>la alin.(7) și (10) în sintagma „accidentului rutier” se va substitui cu cuvântul „accidentului de vehicul”.</p> <p><u>Se sustine.</u></p>	
21.	<p>Articolul 22. Dosarul de daune. Determinarea prejudiciilor</p>	<p><u>Dumitru ALAIBA, deputat în Parlamentul Republicii Moldova</u> 24. La art.22:</p>	

	<p>(4) În dosarul de daune se includ în mod obligatoriu următoarele documente:</p> <p>k) confirmarea scrisă a persoanei păgubite, referitoare la primirea despăgubirii și lipsa pretențiilor față de asigurător. Confirmarea trebuie să fie redactată în două exemplare semnate, câte un exemplar pentru fiecare parte, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 29 alin. (3);</p> <p>(6) Procesul-verbal de constatare a pagubelor se încheie de către asigurător, cu invitarea obligatorie a asiguratului și/sau a utilizatorului de vehicul și a persoanei păgubite, și se semnează de către persoanele prezente la întocmirea acestuia. Reprezentanții asigurătorului sunt obligați să informeze persoana păgubită cu privire la dreptul acesteia de a consemna obiecții în procesul-verbal.</p>	<p>În denumirea titlului cuvintele „determinarea prejudiciilor” se substituie cu cuvintele „Stabilirea pagubelor”.</p> <p>la alin.(4) la lit.k) cuvintele „primirea despăgubirii și” se exclud</p> <p>la alin.(6) cuvintele „Reprezentanții asigurătorului” se substituie cu cuvintele „de despăgubiri”.</p>	<p><u>Se sustine.</u></p> <p><u>Se sustine.</u></p> <p><u>Se sustine.</u></p>
22.	<p>Articolul 25. Stabilirea despăgubirilor în cazul avarierii sau distrugerii vehiculului</p> <p>(4) Prin părți componente sau piese care trebuie înlocuite se înțelege cele a căror reparație sau folosință nu mai este posibilă din punct de vedere tehnic din cauza gradului înalt de avariere ori cele a căror reparație este posibilă, dar costul acesteia, inclusiv cheltuielile pentru materiale, pentru demontare și asamblare depășește valoarea de nou a părții componente sau a piesei respective, inclusiv cheltuielile pentru materiale, demontare și asamblare.</p>	<p><u>Dumitru ALAIBA, deputat în Parlamentul Republicii Moldova</u></p> <p>25. La art.25:</p> <p>La alin.(4) cuvintele „inclusiv cheltuielile pentru materiale, demontare și asamblare.” se exclud.</p>	<p><u>Se sustine.</u></p>
23.	<p>Articolul 29. Plata despăgubirilor și indemnizațiilor</p> <p>(1) Asigurătorul este obligat să plătească despăgubirile/indemnizațiile, în termen de cel mult 10 zile lucrătoare de la data emiterii deciziei cu privire la soluționarea cererii de despăgubire, și să accepte cererea persoanei păgubite privind modalitatea de plată a despăgubirii, care poate fi:</p>	<p><u>Dumitru ALAIBA, deputat în Parlamentul Republicii Moldova</u></p> <p>26. La art.29</p> <p>În titlul articolului, la alin.(1) și (4) cuvântul „indemnizațiilor” se exclude</p>	<p><u>Se sustine.</u></p>

	<p>a) în numerar; b) prin virament în cont bancar; c) prin virament în contul bancar al unității de reparații care a efectuat sau va efectua reparația.</p> <p>(2) Cererea prealabilă privind obiecțiile referitoare la suma despăgubirii se înaintează asigurătorului în termen de 5 zile de la finalizarea dosarului de daune, urmând ca, în termen de 5 zile lucrătoare de la data înștiințării, asigurătorul să soluționeze cererea prealabilă.</p> <p>(4) Despăgubirea și indemnizația nu poate fi urmărită de către creditorii asiguratului sau ai persoanei păgubite.</p> <p>(7) În cazul în care în drepturile persoanei păgubite s-a subrogat asigurătorul asigurării facultative, oricare diferență de despăgubire dintre asigurarea facultativă și asigurarea obligatorie RCA rămâne pe contul asigurării facultative, fără a fi recuperată de la persoana asigurată, dacă despăgubirea plătită din asigurarea facultativă nu depășește limita maximă a despăgubirii care poate fi acordată de către asigurătorul RCA pentru prejudiciul cauzat în același accident de vehicul, în conformitate cu legislația.</p>	<p>la alin.(2) cuvântul „prealabilă” se exclude</p> <p>la alin.(7) cuvintele „pentru prejudiciul cauzat” se substituie cu cuvintele „pentru paguba produsă”</p>	<p><u>Se sustine.</u></p> <p><u>Se sustine.</u></p>
24.	<p>Articolul 30. Regresul asigurătorului</p> <p>(1) Asigurătorul care a plătit despăgubirea de asigurare are dreptul să înainteze acțiune de regres în limitele acestei sume:</p> <p>a) persoanei care are în posesie vehiculul în cazul în care:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nu a fost respectată obligația de încheiere a unui contract de asigurare obligatorie RCA, în condițiile art. 8 alin. (3) și (4); - vehiculul nu dispune de raport de inspecție tehnică periodică, valabil la momentul producerii accidentului; 	<p><u>Dumitru ALAIBA, deputat în Parlamentul Republicii Moldova</u></p> <p>27. La art.30 alin.(1) lit.a) și b) se exclude, liniuțele din alineat se vor modifica în lit.a)-g) iar la lit.e) sintagma „permisul de conducere constatată” a fi înlocuit cu sintagma „dreptul de conducere constatată”;</p> <p>Argumentare: La art.30, Regresul asigurătorului, întru a nu limita exercitarea acțiunii de regres al asigurătorului RCA către anumite persoane, propun eliminarea diferențierii de la lit.a) și lit.b) și redarea tuturor cazurilor de regres cu numerotarea corespunzătoare începând cu lit.a).- în practică se constată că în asemenea cazuri instanțele de judecată aplică</p>	<p><u>Se sustine.</u></p>

	<p>b) persoanei culpabile în producerea accidentului, la stabilirea culpei de autorități competente, în următoarele cazuri:</p> <ul style="list-style-type: none"> - accidentul a fost produs cu intenție sau a fost produs în timpul comiterii unei infracțiuni comise cu intenție; - accidentul a fost produs în timpul când autorul infracțiunii săvârșite a încercat să evadeze de la forțele de ordine; - vehiculul era condus cu încălcarea regulilor privind permisul de conducere constatată în condițiile Codului Contravențional; - conducătorul vehiculului a părăsit locul accidentului contrar prevederilor legale care reglementează circulația rutieră pe drumurile naționale și cele locale; - conducătorul vehiculului era în stare de ebrietate survenită în urma consumului de alcool, droguri și/sau alte substanțe cu efecte similare sau conducătorul vehiculului a refuzat testarea alcoolscoptică sau narcologică sau, după caz, examinarea medicală cu recoltarea probelor biologice, cu excepția celor prevăzute la art. 21 alin. (7). <p>(2) Asigurătorul este în drept să solicite persoanei culpabile de producerea accidentului de vehicul și/sau persoanei păgubite recuperarea cheltuielilor suportate în legătură cu instrumentarea dosarului de daune deschis în temeiul cererii de despăgubire neîntemeiate.</p>	<p>și răspunderea solidară atât a posesorului vehiculului cât și a vinovatului. La temeiul de regres care constituie: vehiculul era condus cu încălcarea regulilor privind permisul de conducere constatată în condițiile Codului Contravențional, sintagma „permisul de conducere constatată” propun a fi înlocuit cu sintagma „dreptul de conducere constatată”, întrucât acest temei poate fi invocat pentru situațiile prevăzute expres în art.231 din Codul contravențional, care anterior era denumit Conducerea vehiculului cu încălcarea regulilor privind permisul de conducere, acum fiind redenumit și în vigoare cu denumirea Conducerea vehiculului cu încălcarea regulilor privind dreptul de a conduce vehicule - adică pentru situații care privesc fondul dreptului de conducere, nu și pentru nerespectarea unor reguli care privesc elemente de procedură/formă/format al permisului stabilite prin decizii ale autorității de stat competente în eliberarea permiselor de conducere (ASP), întrucât în asemenea cazuri lipsește legătura de cauzalitate între fapta comisă, vinovăție și prejudiciul cauzat.</p>
25.	<p>Articolul 33. Atribuțiile BNAA (1) BNAA îndeplinește următoarele atribuții de bază:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) monitorizează activitățile membrilor privind exercitarea drepturilor și respectarea 	<p><u>Dumitru ALAIBA, deputat în Parlamentul Republicii Moldova</u> 28. La art.33 alin.(1) lit.a) textul „Carte Verde” se exclude.</p> <p><u>Se sustine.</u></p>

	<p>obligățiilor aferente asigurării obligatorii RCA externă „Carte Verde”;</p> <p>k) tipărește și eliberează asigurătorilor licențiați pentru asigurarea obligatorie RCA externă formulare de certificat de asigurare „Carte Verde” în termen de 30 de zile de la data efectuării plății de către asigurător a costului formularelor, luând în considerare prevederile art. 6 alin. (2) din prezenta lege, sau autorizează membrii săi să le tipărească;</p>	<p>alin.(1) lit.k) textul „luând în considerare prevederile art. 6 alin. (2) din prezenta lege” se exclude.</p>	<u>Se sustine.</u>
26.	<p>Articolul 34. Conducerea BNAA</p> <p>(6) Consiliul de supraveghere reprezintă interesele membrilor BNAA în perioada dintre adunările generale ale membrilor și în limitele atribuțiilor sale exercită conducerea generală și controlul asupra activității BNAA. Consiliul de supraveghere este subordonat Adunării generale a membrilor și are următoarele atribuții:</p> <p>a) decide convocarea adunărilor generale;</p>	<p><u>Dumitru ALAIBA, deputat în Parlamentul Republicii Moldova</u></p> <p>29. La art.34 alin.(6) lit.a) se va completa în final cu cuvântul „după caz”.</p> <p>Argumentare: conform statutului BNAA, la moment, Adunarea generală poate fi convocată de 1/3 de membrii BNAA, Consiliul BNAA, Comisia de cenzori a BNAA, (conform proiectului de lege, audit intern), Directorul executiv. Respectiv, pentru a evita situațiile în care Consiliul nu este funcțional (a expirat mandatul) și nu poate fi convocată Adunarea Generală a Membrilor BNAA, propunem includerea sintagmei „după caz” și de a lăsa la latitudinea Adunării Generale a Membrilor BNAA să se expună prin statut care organ de conducere al BNAA este abilitat cu dreptul de a convoca Adunarea Generală a Membrilor.</p>	<u>Se sustine.</u>
27.	<p>Articolul 38. Competențele BNAA în calitate de organism de plată a despăgubirilor</p> <p>(1) Obiectivul de bază al BNAA este de a asigura protecția intereselor persoanelor păgubite în accidente de vehicule și de a promova stabilitatea și dezvoltarea asigurării obligatorii de răspundere civilă auto pentru prejudiciile cauzate persoanelor terțe ca urmare a utilizării vehiculelor.</p> <p>(2) Pentru îndeplinirea acestui obiectiv, BNAA garantează despăgubirea persoanelor păgubite:</p>	<p><u>Dumitru ALAIBA, deputat în Parlamentul Republicii Moldova</u></p> <p>30. La art.38:</p> <p>alin (1) textul „asigurării obligatorii de răspundere civilă auto pentru prejudiciile cauzate persoanelor terțe ca urmare a utilizării vehiculelor.” se va substitui cu textul „obligatorii RCA pentru pagubele produse persoanelor păgubite ca urmare a utilizării vehiculelor.”</p> <p>alin.(2) lit.a) și b) textul „daunele cauzate de vehiculele” se va substitui cu textul „pagubele produse de accidente de vehicule”.</p>	<p><u>Se sustine.</u></p> <p><u>Se sustine.</u></p>

	<p>a) pe teritoriul statelor membre ale Sistemului Internațional de Asigurări „Carte Verde” pentru daunele cauzate de vehiculele înmatriculate în Republica Moldova, în cazul în care asiguratul deține un certificat de asigurare „Carte Verde” eliberat în numele unui asigurător membru al BNAA;</p> <p>b) pe teritoriul Republicii Moldova pentru daunele cauzate de vehiculele înmatriculate în statele membre ale Sistemului Internațional de Asigurări „Carte Verde”, utilizatorii dețin un certificat de asigurare „Carte Verde” eliberat de un asigurător membru al biroului național din țara de reședință în condițiile și în limitele stabilite de prezenta lege, cu recuperarea ulterioară a cheltuielilor suportate din contul asigurătorului persoanei vinovate în cauzarea prejudiciului;</p> <p>c) pe teritoriul Republicii Moldova pentru prejudiciile cauzate persoanelor terțe, în accidente de vehicule utilizatorii cărora nu au încheiat contracte de asigurare obligatorie RCA, sau vehicule/conducători auto sunt neidentificați, de vehiculele neînregistrate sau care nu au fost supuse înmatriculării pe teritoriul Republicii Moldova, precum și de vehicule obținute pe cale ilicită, dar neasigurate RCA.</p> <p>(4) Nicio persoană de drept public sau privat care a despăgubit în orice fel persoanele păgubite sau a oferit acestora servicii în legătură cu prejudiciile suferite nu are dreptul să solicite de la BNAA recuperarea cheltuielilor efectuate.</p> <p>(5) BNAA nu poate plăti despăgubiri pentru prejudiciile cauzate într-un singur accident, care să depășească limitele de răspundere ale asigurătorului RCA, prevăzute de legislația în vigoare la momentul producerii accidentului în Republica Moldova sau de legislația în vigoare a celorlalte state pe teritoriul</p>	<p>la alin.(2) lit.c) cuvântul „prejudicii cauzate” se substituie cu cuvintele „pagube produse”</p> <p>la alin.(4) și (5) cuvântul „prejudicii” se substituie cu cuvintele „pagube”</p>	<p><u>Se sustine.</u></p> <p><u>Se sustine.</u></p>
--	---	---	---

28.	<p>căroră s-a produs accidentul, din care va fi dedusă, după caz, frânșiza prevăzută de lege.</p> <p>Articolul 39. Fondul de protecție a victimelor străzii</p> <p>(3) Fondul de protecție a victimelor străzii este destinat plății despăgubirilor în următoarele condiții:</p> <p>a) dacă vehiculul și/sau conducătorul auto au fost identificați, dar nu a respectat obligația de încheiere a contractului de asigurare obligatorie RCA și/sau vehiculele sunt înregistrate sau nu au fost supuse înmatriculării pe teritoriul Republicii Moldova – despăgubirea se plătește pentru distrugerea de bunuri și vătămări corporale sau deces;</p> <p>b) dacă vehiculul și sau conducătorul auto au rămas neidentificați, despăgubirea se plătește exclusiv pentru vătămări corporale sau deces; dacă un astfel de accident a provocat deces sau vătămare corporală care a condus la stabilirea dizabilității, atunci se plătește o despăgubire și pentru prejudiciul material adus persoanei vătămate ca echivalentul în lei a sumei ce depășește 200 de euro, calculat cu aplicarea cursului oficial al leului moldovenesc, comunicat de către Banca Națională a Moldovei pentru ziua producerii accidentului; accidentul cauzat de un vehicul care a rămas neidentificat este accidentul în care vehiculul a intrat în coliziune directă cu partea păgubită sau cu bunurile deteriorate de acesta, după care vehiculul a părăsit locul accidentului;</p> <p>c) dacă vehiculul a fost obținut pe cale ilicită, despăgubirea se plătește pentru vătămări corporale sau deces, iar pentru prejudiciul material adus persoanei păgubite ca echivalentul în lei a sumei ce depășește 100 de euro, calculat cu aplicarea cursului</p>	<p><u>Dumitru ALAIBA, deputat în Parlamentul Republicii Moldova</u></p> <p>31.La art.39</p> <p>alin.(3) la lit b) și c) cuvîntul „despăgubirea” se va substitui cu cuvintele „indemnizația de asigurare”;</p> <p>alin.(3) lit.c) textul „dacă vehiculul a fost obținut pe cale ilicită” se va completa în final cu textul „și neasigurat RCA”;</p>	<p><u>Se sustine.</u></p> <p><u>Se sustine.</u></p>
-----	--	---	---

	<p>oficial al leului moldovenesc, comunicat de către Banca Națională a Moldovei pentru ziua producerii accidentului;</p> <p>(8) În vederea recuperării sumelor cheltuite din Fondul de protecție a victimelor străzii, BNAA poate înainta, în limitele despăgubirii de asigurare achitate, acțiune de regres față de persoanele culpabile în provocarea de prejudicii.</p>	<p>alin.(8) textul „în limitele despăgubirii de asigurare achitate” se va complete în final cu textul „ și a cheltuielilor de instrumentare a dosarului de daune”.</p>	<p><u>Se sustine.</u></p>
29.	<p>Articolul 40. Fondul de compensare</p> <p>(1) BNAA administrează și utilizează, în strictă conformitate cu Regulamentul general al Consiliului Birourilor, mijloacele financiare ale Fondului de compensare, instituit pentru a garanta:</p> <p>b) reparația prejudiciilor produse de către deținătorii de certificate de asigurare „Carte Verde” false sau neautorizate;</p> <p>c) plata sumelor datorate către persoanele păgubite în Republica Moldova, pentru a compensa prejudiciile cauzate de către deținătorii de certificate de asigurare „Carte Verde” emise de către asigurătorii din străinătate.</p> <p>(2) Fondul de compensare are ca resurse financiare contribuțiile asigurătorilor licențiați pentru asigurarea obligatorie RCA externă, și anume:</p> <p>a) contribuția inițială, cu titlu de garanție, în caz de neonorare de către asigurătorul căruia i-a fost suspendată sau retrasă licența ori care se află în procedură de rezoluție/remediere financiară a obligațiilor privind plata despăgubirilor de asigurare obligatorie RCA externă în termenul stabilit sau în caz de neachitare a plăților ce rezultă din calitatea lui de membru al BNAA. Soldul contribuției inițiale, cu dobânzile aferente, se restituie asigurătorului în termen de 30 de zile din momentul intrării în vigoare a deciziei autorității de supraveghere cu privire la</p>	<p><u>Dumitru ALAIBA, deputat în Parlamentul Republicii Moldova</u></p> <p>32. La art.40</p> <p>alin.(1) lit.b) și c) cuvintele „ prejudiciilor produse ” se substituie cu cuvintele „ pagubele produse”</p> <p>alin.(2) lit. a) cuvântul „daunelor” se substituie cu cuvântul „pagubelor”</p>	<p><u>Se sustine.</u></p> <p><u>Se sustine.</u></p>

	transferul de portofoliu cu toate obligațiile de despăgubire sau în termen de 7 ani de la data retragerii licenței, dar nu înainte de lichidarea totală a daunelor și îndeplinirea tuturor obligațiilor de plată care derivă din vânzările anterioare a certificatelor de asigurare „Carte Verde”;		
30.	<p>Articolul 41. Competențele BNAA privind furnizarea informațiilor</p> <p>(1) BNAA are următoarele atribuții privind informarea despre accidente:</p>	<p><u>Dumitru ALAIBA, deputat în Parlamentul Republicii Moldova</u></p> <p>33. La art.41</p> <p>alin.(1) va avea următoarea redacție:</p> <p>(1) În vederea furnizării informațiilor despre accidente, BNAA are următoarele atribuții:</p>	<p><u>Se sustine.</u></p>
31.	<p>Articolul 44. Dispoziții tranzitorii</p> <p>(1) Actele și faptele juridice încheiate ori, după caz, săvârșite sau produse înainte de intrarea în vigoare a prezentei legi nu pot genera alte efecte juridice decât cele prevăzute de legea în vigoare la data încheierii sau, după caz, a săvârșirii ori producerii lor.</p> <p>(2) Prezenta lege se aplică tuturor contractelor de asigurare obligatorie RCA emise după data intrării în vigoare a acesteia și în legătură cu toate prejudiciile ce se despăgubesc în baza acestora.</p> <p>(3) Asigurătorii care, la data publicării prezentei legi, dețin licență pentru dreptul de a practica activitatea de asigurare obligatorie RCA își vor conforma activitatea până la data intrării în vigoare a prezentei legi.</p> <p>(4) Actele normative adoptate de către autoritatea de supraveghere în temeiul Legii nr. 414/2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, cu modificările ulterioare, se aplică în</p>	<p><u>Dumitru ALAIBA, deputat în Parlamentul Republicii Moldova</u></p> <p>Articolul 44 se va expune în următoarea redacție:</p> <p>„Articolul 44. Dispoziții tranzitorii</p> <p>(1) Actele și faptele juridice încheiate sau, după caz, săvârșite ori produse înainte de intrarea în vigoare a prezentei legi nu pot genera alte efecte juridice decât cele prevăzute de legislației în vigoare la data încheierii sau, după caz, a săvârșirii ori producerii lor.</p> <p>(2) Prezenta lege se aplică tuturor contractelor de asigurare obligatorie RCA emise după data intrării în vigoare a acesteia și în legătură cu toate pagubele care se despăgubesc în baza acestora.</p> <p>(3) Asigurătorii RCA care, la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, dețin licență pentru desfășurarea activității de asigurare obligatorie RCA își vor conforma activitatea până la data intrării în vigoare a prezentei legi.</p> <p>(4) Actele normative adoptate de către autoritatea de supraveghere în temeiul Legii nr. 414/2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, cu modificările ulterioare, se aplică</p>	<p><u>Se sustine.</u></p>

	<p>continua, în măsura în care nu contravin prezentei legi, până la abrogarea expresă a acestora.</p> <p>(5) În termen de trei ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, până la implementarea sistemelor informaționale automatizate de evaluare în domeniul auto, prin derogare de la prevederile art. 25 alin. (12), în cazul în care despăgubirea de asigurare se solicită în numerar sau prin contul bancar al persoanei păgubite, indiferent de vechimea vehiculului și parcursul acestuia, cuantumul despăgubirii de asigurare se stabilește luând în calcul prețurile medii practice de reparatii acceptate de către asigurător pentru manopera și pentru materialele aferente reparației sau înlocuirii părților componente și a pieselor avariate, precum și pentru părți componente și piese noi fabricate în bază de licență sau originale care sunt disponibile pe piața autohtonă. În cazul în care părțile componente și piesele noi fabricate în bază de licență sau cele originale sunt în folosință nu sunt disponibile pe piața autohtonă, costul reparației pentru vehicule se va determina ținând cont de sistemele informaționale automatizate de evaluare în domeniul auto, ce corespund cerințelor stabilite în actele normative ale autorității de supraveghere, pentru prețurile materialelor, ale părților componente și ale pieselor înlocuitoare. Valoarea tarifului orei de manoperă este stabilită prin actul normativ al autorității de supraveghere, în condițiile aplicabile Republicii Moldova.</p>	<p>în continuare, în măsura în care nu contravin prezentei legi, până la abrogarea expresă a acesteia.</p> <p>(5) Până la 1 iulie 2023, atribuțiile autorității de supraveghere, în sensul prezentei legi, vor fi exercitate de către Comisia Națională a Pieței Financiare.</p> <p>(6) În termen de trei ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, până la implementarea sistemelor informaționale automatizate de evaluare în domeniul auto, prin derogare de la prevederile art. 25 alin. (12), în cazul în care despăgubirea de asigurare se solicită în numerar sau prin virament în contul bancar al persoanei păgubite, indiferent de vechimea vehiculului și parcursul acestuia, cuantumul despăgubirii de asigurare se stabilește luând în calcul prețurile medii practice de minimum trei unități de reparații acceptate de către asigurător pentru manopera și pentru materialele aferente reparației sau înlocuirii părților componente și a pieselor avariate, precum și pentru părți componente și piese noi fabricate în bază de licență sau originale foste în folosință care sunt disponibile pe piața autohtonă. În cazul în care părțile componente și piesele noi fabricate în bază de licență sau cele originale sunt în folosință nu sunt disponibile pe piața autohtonă, costul reparației pentru vehicule se va determina ținând cont de sistemele informaționale automatizate de evaluare în domeniul auto, ce corespund cerințelor stabilite în actele normative ale autorității de supraveghere, pentru prețurile materialelor, ale părților componente și ale pieselor înlocuitoare. Valoarea tarifului orei de manoperă este stabilită prin actul normativ al autorității de supraveghere, în condițiile aplicabile Republicii Moldova.</p>
32.	<p>Articolul 45. Dispoziții finale</p> <p>(1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea a 12 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p>	<p><u>Dumitru ALAIBA, deputat în Parlamentul Republicii Moldova</u></p> <p>Articolul 45 se va expune în următoarea redacție: „Articolul 45. Dispoziții finale (1) Prezenta lege intră în vigoare la 1 aprilie 2023.</p>

Se sustine.

	<p>(2) Autoritatea de supraveghere, în termen de 12 luni de la intrarea în vigoare a legii, va aduce actele sale normative în conformitate cu prezenta lege.</p> <p>(3) Guvernul, în comun cu autoritatea de supraveghere, în termen de 12 luni de la intrarea în vigoare a legii, va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege.</p> <p>(4) La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Legea nr. 414/2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 44-48, art. 85).</p>	<p>(2) Guvernul, în comun cu autoritatea de supraveghere, până la data intrării în vigoare a prezentei legi, va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege.</p> <p>(3) Autoritatea de supraveghere, în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, va elabora și va adopta actele sale normative necesare executării prezentei legi.</p> <p>(4) La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Legea nr. 414/2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule.</p>	
--	--	---	--

Dumitru ALAIBA

Președintele Comisiei

